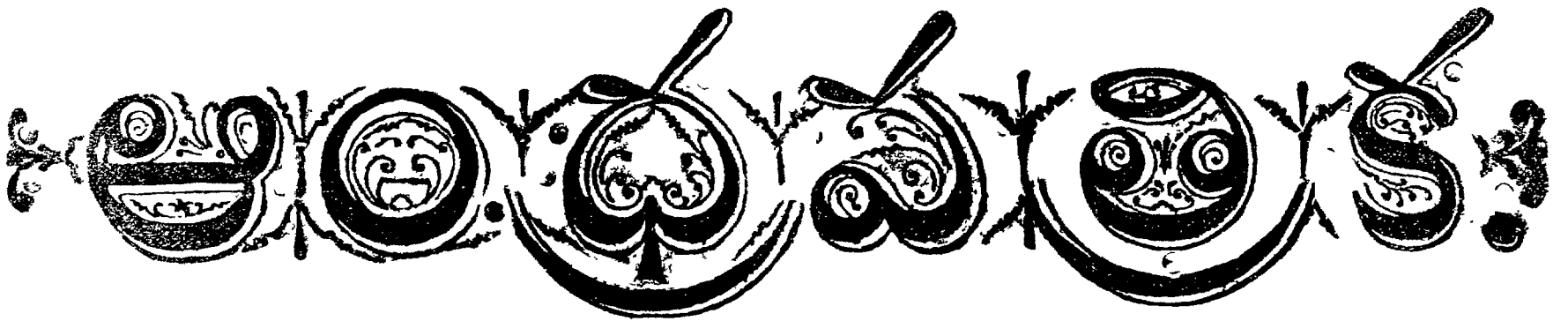

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-0

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 9-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంతకము, శ్రీవృథాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

No. 59
సంచిక ౫౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. సంపభావ చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఱును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము కలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

శ్రీకృష్ణసాందర్యభవనప్రవేశమహోత్సవము

గురువారము

తెనాలి

12-6-24

శ్రీ సింహాపురి సుగుణవిలాససభవారు (నెల్లూరు)

మానవతి

నాటకము ను నాటిరాత్రి ప్రదర్శించుటకు

పి. సుబ్రహ్మణ్యము, మేనేజరు.

దయతో సంగీకరించెడి,

కె. సీతారామయ్య ప్రాప్తైరు.

వెలువడిరది!

డిటెక్టివ్ నవల!

క్రాంతనవల!

జయపజయములు

సాహసము-శ్రీసాహసము!! - సన్మార్గమే దుర్మార్గమే సాహసమున లక్ష్యమున్నది - సాహసమున జయమున్నది.
సాహసముననే మరణముకూడ సున్నది. ఈ సాహసమున నెన్నియో బంధిపోతులు జరిగిపోయినా. ఎందరో జయించారు.
పరాధులులేపోయిరి! - ఎవ్వరూ గెలవరే! - ఎవ్వరూ సాహసిక చోరభామణి! జయపాదములు చూడుడు!
చిత్రపట కోభేతము 264 పుటలు వెల రు 1-8-0 చందాదారులకు రు 1-0-0 మాత్రమే.
ఆంధ్రప్రచారణి గ్రంథనిలయము, కకినాడ

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.

యిప్పటికే ప్రఖ్యాత కారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇరుపవెట్టెలు
ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సుధారా చేయబడినవి.

పి. న. శే.శ మొదలియార్,
ఇరుపవెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్తైరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగువివిధవిధ
చేయుటకును సహకరింపవారు. శ్రీ సువిల్లుకు కావలసిన నిలండర్లు, సాఫ్టింగు,
నట్టలు, ఎరసముగా యిక్కిరించును. సుబ్బరాయపల్లెవీధి, పెద్దనాయకన్ కేట,
మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్జెంట్ యిచ్చి
తయారుచేసి యిక్కిరించును. ఈ క్రమములు వ్రాసిన బహులు వ్రాయబడును.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

7.6-24 తేది శనివారమునుండి 18.6-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు చినమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6-15 రాత్రి
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15
గంటలకుకూడ యూనివర్సల్స్ ట్వువెండరు సీరియల్ ది
డేనియల్ బూని అద్భుత ధైర్యసాహసకృత్యములు
గల చిత్రాత్మకకథ, ఉపకథలు 7, 8, 9 మూడవవారము - 6
భాగములు. ఫ్రెడ్ థాక్ యూనివర్సల్స్ బ్రాంక్సింగు సీరి
యసుది లెజర్ ఫువర్స్ కూడ చూడబడును.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిగువ నువహించిన మిల్లులో తయారుచేయబడిన బసీ
నులు, హిందూదేశపుమిల్లు నూలులోనున్నా; ఖద్దరునూలులో,
నున్నా; హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా; సకలమైనపట్టుపున్నా;
ప్రత్తి, వస్త్రాభరణముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుధరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాధిలకు, పిలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంతి చొకగా యేర్పాటు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుకేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ప్రొద్దులకు, చాలా వ్యాపారపీళ్లు లాడేసినాము గతకు కంటె
తెలియగోరనవారు యాక్రింది వివరమునకు వ్రాసినదానిని చూచి
తేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెనము శాంపెలు ౭ గీసులు ప్యాక్సు
౧ కి ఖరీదు, పొట్టు ప్రి రు 6-0-0

మానేజరు: ఆంధ్రప్రచారణిమిల్లు,
తెజవాడ, చక్రీరాజుగిరి.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరి అయిదురూపాయల వేరింతి కట్టు విడుపు గానా.
చితి పురాణాగ్రములు మొదలగు శుద్ధ జ్వరహరి మోసము
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూన్ నెల 9-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి ర 85-0-0	మొదలు 45-0-0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వరకు
మనుమ తెనాలి ,, ప 48 గలవి ర 18-0-0	14-0-0
గల్లూరిని ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0
డల్లీని ,, డిటా 45 గలవి ,, 18-8-0	17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0
మత్తలు ,, ,, 24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	ర 12-0-0 ర 18-4-0
నెలగలు ,, డిటా ,, 10-4-0	10-8-0
పెసలు ,, డిటా ,, 10-12-0	11-4-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0	18-12-0
ఉలలు ర 164 ,, ,, 8-4-0	8-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి	ర 165-0-0 170-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0 28-0-0
కొండాపురం కేరసెనగపప్పు బా 1-కి	,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0	58-0-0
కేరసెనగనూనె గాగు బా 1-కి ర 142	మిషకానూనె 185
అమడము నూనె బా 1-కి	ర 160-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	ర 210-0-0 215-0-0
కూరపసుపు ,, ,, 160-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి	ర 80-0-0 112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి ర 45, 50	
కాళ్ళపాడి పాయకట్టు ,, ,, 60, 70	
బెల్లము బా 1-కి	ర 2-0-0 30-0-0
చింతపండు బా 1-కి	ర 26-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1-కి	ర 38-0-0 36-0-0
చదరం ,, 32-0-0	86-0-0
రవుండు ,, 31-0-0	87-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 రులంత	ర 78-0-0 84-0-0
బంగారము, రులము 1-కి	ర 25-8-0 25-8-0
సవన 1-కి	16-3-3
ఇత్తడి బా 1-కి	ర 295-0-0 800-0-0
రాగి డిటా	ర 840-0-0 845-0-0
అస్కా చక్కెర బ 1-కి	ర 47-4-0 47-12-0

(7) రంగులు ఎలిజరైను

ఆవుకప్పుడు 20 డిగ్రీలు	ర 92-0-0
తొట్టి కప్పుడు డిటా	డిటా
సింహం డిటా	డిటా
4 గుర్రం డిటా	ర 86-0-0

“ఎమటా” పలకలు

బడిపిల్లలకు చాల ఉపయోగకరము.

క్రింద పడిన తగులనే తగుల దని పూచీ నిచ్చెదము. జనములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుదు.

2

Messrs. T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ. 6-4-0

ఈ కాయలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచినప్పులు ఉన్నవి. అందు సామాన్యముగ వాడతినది. కండ్లకు ఏవిధమైన బియ్యముచేయుదు. ఈకాయలను వినువక కొద్దిగా ములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎలుపులు, పుసికట్టులు, కర్పూరములు, కంటిమందలు, కండ్లనుకలు మొదలగుండునను. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుకమాత్రమేయునునది.

అమృతాంజనంబిపో, మదరాసు. బొంబాయి.

అడయారు కలాళాలు

ఇంటరుమిడియేటు తరగతులు తెరవబడుట

కలాళాల ప్రిన్సిపాలు గారగు ప్రొఫెసరు జి. వి. సుబ్బారావు పంతులు ఎం. ఏ., గారు ఇటుల వ్రాయుచున్నారు:—

కలాళాల జూను నెల 16 వ తేదీని తెరవబడును. ఈ సంవత్సరము నుండి కలాళాలలో ఇంటరుమిడియేటు తరగతులను తెరవబడుట ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారి పరీక్షలు విద్యాలయమును పరిశీలించి యిందులను గురించి సదభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. సిండికేటు వారు జూలై నెలలో సమావేశమై తమ అంగీకారమును ప్రకటింతురు.

క్రొత్త విద్యార్థులను ఈనెల 10 వ తేదీనుండి చేర్చుకొందుము. కలాళాల సా శ్రమము గావున విద్యార్థులందరు విద్యార్థి భవనములోనే నివసించి తీరవలయును. ఆశ్రమమున నియమితసంఖ్య స్వల్పము గావున, విద్యార్థుల తలిదండ్రులు తమ బాలర ప్రతేకమునకుగాను కలాళాలాధికారులకు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును.

6, 7 సంవత్సరముల ప్రాయముల బాలరను నైతము కలాళాలలో చేర్చుకొని శిక్షణగరవుటగాను తగిన యేర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. ఉపాధ్యాయులు వారితో నివసించుచు సదా వారి యోగక్షేమముల నరయుచుందురు. శిశుశాలలో నియమితసంఖ్య కొద్ది గావున తలిదండ్రులు తమబిడ్డల నిచ్చటికి బంపదలంచిన వెంటనే కలాళాలాధికారులకు వ్రాయవలయును.

శిశుతరగతి మొదలు ఉన్నత తరగతులవరకు శిక్షణ మంతయు బాలురకు మాతృభాషలోనే గరపబడుచుండును. ప్రస్తుత మిచ్చట ఆంధ్రకర్నాటక, ద్రావిడభాషలలో మాత్రము బాలురకు విద్య గరపబడుచున్నది.

కలాళాలలోని విద్యాలయ తరగతులన్నియు మదరాసు ప్రభుత్వ విద్యాశాఖవారిచే సంగీకరింపబడినవి. ఇచ్చట జూపు విద్యార్థులు ప్రభుత్వమువారి స్కూలుఫైనల్ పరీక్షలు వెళ్ళవచ్చును. కలాళాలలోని ఇంటరుమిడియేటు తరగతులను మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు శత్రు జూలై మాసములో సంగీకరించినవెంటనే ఇంటరుమిడియేటు పరీక్షలకు నైతము విద్యార్థులెచ్చటనుండి వెళ్ళవచ్చును.

ఇంకను ఇతర విషయములను వెలిసికొన దలంచువారు కలాళాల ప్రిన్సిపాలు వారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుకొనవచ్చును.

వేపచెట్టుయొక్క మంచి

గుణములు గలిగిన టాయిలెట్

అందు ఔషధసంబంధమైన

వస్తువులు

మర్కోటబ్బు:— కార్పాటిక్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన వస్తువులన్నిటికంటెనే శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచేర్చబడినది. 8 డిగ్రీలుగల నెట్టె 1 కి భర ద్దు 0-12-0.

మర్కోటబ్బును దురిమార్చుట:— లేతపులలో దంధావనము చేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయము. బ్రహ్మతో మర్కోటబ్బును దురిమార్చుటను చేర్చి దంధావనము చేసి కొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణములన్నియు నిందులో గలవు.

బుడ్డి 1 0-8-0; చిన్న పొట్టు 1 8 0-2-0.

మర్కో సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు, కేశములకు తగినంత.

డబ్బా 1 కి రూ 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 8 0-8-0.

హిందూ ఔషధములను హిందూదేశపు పరిశ్రమ, ధనము చే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 223 Thambu
Chetty Street, MADRAS.

&

Mr. V. V. KRISHNA IYER
Palghat

మౌలానా మహమ్మదీ

‘బొంబాయిక్రాసికీలు’ ప్రతినిధితో సంభాషణము

కాంగ్రెసుకార్య మవిచ్ఛిన్నముగ
జరుగవలెనని చెల్పుట

బొంబాయి, జూన్ 8:—‘విశిష్టపక్షనాయకు’ లైటి చర్చలను గావించుచున్న కాంగ్రెసు కార్యము జరుగుచునే యుండవలెను’ అనుసారాంశము వచ్చునటులనే మహమ్మదీ గారు మెతరనులో ‘బొంబాయి క్రాసికీలు’ ప్రతినిధి గావించిన సంభాషణ యందు చెల్పిరి. మార్పువద్దనువారు తాము నిర్మాణకార్యక్రమము నెపుడు ప్రారంభించెదమని యడుగు కొనుటకు బదులు, స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనభలనుండి లైటి కెప్పడువచ్చెదరని యెప్పుడును అడుగుతుండుట మహమ్మదీగారి మనస్సుకు తప్పగదోచెను. కాంగ్రెసు సంస్థలు యిప్పుడున్న నిడబొంబునీతి చేశమునకు సిగ్గును, ఆవమానకరమనియు, ఒకసంస్థపేరుమాత్ర ముండి దానికి పైగా నెట్టిగౌరవమును తమండిన ప్రయోజన మేమియు నుండదనియు మహమ్మదీగారు తమ యభిప్రాయమును చెల్పిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము చర్చింపవలసిన విషయముల గూర్చి చెప్పచు, భేదము లేకుండాగాకుండ నాపుటకు స్వరాజ్యపక్షనాయకులమీదనే కాంగ్రెసు ఆధారపడియుండవలెనని ఆయన జెప్పెను.

కాంగ్రెసు వ్యవహారములలో నొకరు దూషించుకొనుటను గూర్చి ప్రతిపూలముగ జెప్పి కిలాఫతు, మస్లింలగు నిర్మాణముల గూర్చి చాలసేపు చెప్పచు, లోటిమతములు కిలాఫతు సంస్థను బలపరుపవలసినదిగను తద్వారా ఆజాతి రాజకీయముగ వెనుకబడియుండనటుల జేయవలెననియు సలహా నిచ్చిరి మహమ్మదీగారు తుదకు ముగించుచు నిట్లు జెప్పిరి. “నేను మొదటి అర్ధసంవత్సరమునందుకన్న యికనున్న అర్ధసంవత్సరములో చాల కష్టపడి పనిజేయించెదనని అందరకును హెచ్చరించుచున్నాను.”

(అ.వె)

విజ్ఞానచంద్రికామండలి - బెబెవాడ

దేశోపయోక్తమయిన గ్రంథములు!

త్వరపడి చందాదారులుగ చేరుడు!!

నెం 81 రు లక్ష్మణరాయవాగ్దాసాచరి— కీర్తిశేషులగు కొమరాజు లక్ష్మణరావుగారు రచించిన వాఙ్మయము, ఇతిహాసము, శాస్త్రములు పరిశోధనలు మొదలగువానిమీద అమూల్యమగు వ్యాసములు.

చందాదారులకు నెల 2.0-0 ఇతరులకు 2.8-0

నెం 82 రు శ్రేణిచిన్వాతంత్ర్య విజయము :— గ్రంథకర్త అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు, యూరపుఖండమున ప్రపథమమున ప్రాస్థుజేశప్రజలు రాజకీయ సాంఘిక నిరంకుశత్వమును కూలద్రోసి ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును స్థాపించుకొనిన చరిత్రము. యూరపుచరిత్రము కూడ సంగ్రహముగ తెలియును పత్రికలును, సుప్రసిద్ధ జేకాభిమానులును మెచ్చుకొనినారు.

నెల చందాదారులకు 1-4-0

ఇతరులకు 1-8-0

రాబోవు గ్రంథములు:— (1) డబ్బి ప్రజాస్వామ్యము గ్రంథకర్త జేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు కడలూరుచెఱసాలలో వ్రాసినది. (2) అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు — అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు (3) ప్రతాపరుద్రమదేవి—చరిత్రాత్మక నవల— మహాకవి కాళ్ళకూరి నారాయణరావుగారు మొదలగునవి:—

చందాదారులకు పుస్తకము వి. పి. గా పంపబడును. పోస్టుఖర్చులు చందాదారులే భరింపవలెను.

బహుమతి:—అయిదుగురు చందాదారులను చేర్చినవారికి శ్రేణిచిన్వాతంత్ర్యవిజయముగాని రు 1-4-0 కిమ్మకుగల మరి యేగ్రంథముగాని బహుమతి యియ్యబడును. 1924 జూలై మాసాంతమువరకే ఈబహుమతియు యియ్యబడును.

నైజాంరాష్ట్రవాసులు, ఆంధ్రకంపెనీ మేనేజరు 1 కి, రసికెన్సి బబాదు హైదరాబాదు, (డక్కా)కు వ్రాయవలెను.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు,

మేనేజరు.

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్ర జాతీయ మహావిద్యాలయము ఏలూరు

విజ్ఞప్తి

వేసవి కాలపు ఆఖరునది. తిరిగి జూన్ 8వ తేదీనండి విద్యాలయము తెరువబడి ఈ సంవత్సరము నూతన కార్యక్రమము ప్రారంభించబడును. గత సంవత్సరము 220 మంది విద్యార్థులతో క్రమక్రమాభివృద్ధి నొందుచు విద్యాభివృద్ధియందు చాల తృప్తి కరముగ పనిచేసినది. ఈ విద్యాలయము సర్వవిధముల జాతీయ పద్ధతులపై నడుపబడుచున్నది. దేశనాయకులు ప్రముఖుల కీతులు మహావిద్యాలయమును సందర్శించి ఇచ్చుట విద్యావిధానమును విద్యాభివృద్ధియు పరిశీలించి చాల బాగున్నదని యభిప్రాయము లొసగి యున్నారు. అధ్యాపకవర్గవంతయు స్వార్థత్యాగము తో జాతీయవిద్యావ్యాప్తియే ముఖ్యోద్దేశముగ నెంచుకొని, కష్టములకోర్చి విద్యార్థుల కాదర్శనీయులై విద్యాభివృద్ధియు నొసంగుచున్నారు. మహావిద్యావిధానము రెండుభాగములుగా విభజింపబడినది. అందు మొదటి భాగమునందు 6 తరగతులును ద్వితీయభాగమునందు 3 తరగతులు మొత్తము 9 తరగతులు గలవు. మొదటి మూడుతరగతులకు జీతములు లేవు. తక్కిన తరగతులకు ఇతర పాఠశాలతోకంటె సగము తక్కువగ తరగతులవారిగా నిర్ణయించి సంవత్సరమున కేని మిది వాయిదా యందు మాత్రమే జీతములు వసూలు చేయబడుచున్నవి. వరియు బీడుబాలురకు విద్య యుచితముగనే యొసంగబడుచున్నది. బీడుకును ధనవంతులకును జాతి మత కుల భేదముల వివక్షత లేకయే విద్యాలయమునందు జేరుట కవకాశము కలదు.

విద్యావిధానము

సహజముగా దేశీయ భాషామతసాంప్రదాయముల జక్కగ గ్రహించిన పిమ్మట నన్యదేశీయముల గ్రహించుట నులభనాధ్యయగుటచే ప్రాథమిక విద్యాశాఖయందు (మొదటి 6 తరగతులు) మాతృభాషను ప్రాముఖ్యత యొసంగబడియున్నది. మొదటి మూడు తరగతులందును కేవలమాంధ్రభాషయే బోధింపబడును. నాల్గవ తరగతినుండి విద్యార్థులందఱికి హిందీ వ్యావహారిక రాజకీయ భాషగా బోధింపబడును. ఇచ్చటి విద్యార్థులు హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనము వారి వివిధ పరీక్షలకు పంపబడుదురు. గత సంవత్సరమున యాపరీక్షలకు బోయి చాలమంది కృతార్థులై, కలయువారి కైదవతరగతినుండి సంస్కృతమును, ఆంధ్రవంశీయులకుండి ఆంగ్లమును నేర్పబడును. మొదటి యారు తరగతులందును కళకళములు, ఆర్యకథాగధులు, భారత భాగవత రామాయణాది గ్రంథభాగములు, ప్రాథమికద్యములు బలవంతగ్రంథములుగ నేర్పింపబడి నిర్దుష్టమగు మృదుమధురభాష నభ్యసించుట. ఇందుచే బాలురకు స్వచ్ఛమైన చక్కని భాషప్రాయ చదువనవశమయే గాక వారు భారత భాగవత రామాయణాది గ్రంథములందలి సాంప్రదాయములను, ధర్మములను, విశ్వాసములను, స్వయముగ గూడ గ్రహించి నవకాశము లభించును. గణితమునందు బజారు లెక్కలు, కడ్డిలెక్కలు చిత్ర ఆవర్ణాల ప్రాయము నేర్చు, ఘనచదరపు కొలతలు పాలకులు కొలచుట మున్నగుల లెక్కల నేర్చి వర్తకవ్యాపారవిషయము లన్నియు బోధింతుము. ఇతివృత్తము, భూగోళము, మహాపురుషుల జీవిత చారిత్రములు, దేశీయార్థిక సాంఘిక రాజకీయాది విషయములు కఱపి లోకజ్ఞానమును పెంపొందింతుము. సదాచారములను, సాంప్రదాయములను, ధర్మములను, నీతి మత విషయములను నదోధించి భారతీయ పవిత్ర జీవితమునకు పునాది వేయుదురు. అన్ని తరగతుల విద్యార్థులకు ఉదయమునను సాయంకాలమునను విద్యాలయము ప్రత్యేకముగ నేర్పాటు చేయబడిన వ్యాయామ మందిరమునందు కనరకు శిక్షకునియొద్ద సాయం గరడియి, కుస్తీ, కర్రత్రిప్పట మున్నగు దేహాత్మక సాధకములను బహు నేర్పుగ తరగతీదును పొందవచ్చును. చెడుగుడు, చెత్రిపట్టు మున్నగు భైర్య సాహితీమాద్యార్థుల నొసంగు దేశీయ వ్యాపారులులకు తావుకలను నిర్ణీత పద్ధతుల ప్రకారము దండెములు, బస్సులు మొగ్గులు మొదలగు ప్రదర్శనలు నేర్పబడును. బాలభటు శిక్షణము కూడ నొసంగబడును. మనోవికాస హేతుభూతములగు కళలలో నొక్కటియగు చిత్రలేఖ బాగుగ నభివృద్ధిపొందునవకాశములు కలవు. హిందీయమామృతీయ సమ్మేళనములకు దోహదముగ నీవిద్యాలయమున ఉరుకు భాషకూడ బాగుగ నేర్పబడుచు

న్నది. ఈశాఖ 20 మంది మహామృతీయ విద్యార్థులను కలిగి ఉరుకు, ఫార్మీ, ఆరబ్బీ, ఖురాక విద్యుల నభ్యసించుచు నానాటికి యభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఇందు కొంతమంది హిందువులు కూడ ఉరుకుభాష నభ్యసించుచున్నారు. ఇంకను మహామృతీయ సోదరుల ప్రోత్సాహమువలన యాసంవత్సరము చాల యభివృద్ధి నొందగలదని యాశించుచున్నాము. ఈరీతి మొదటి యారు తరగతులు పూర్తియైనతరువాత ద్వితీయభాగము ప్రారంభింపబడును ఇందు మూడు తరగతులు గలవు. 7, 8, 9 తరగతులందు వైవిధ్యములే బాలు రధికముగా పరిపలసియుండును. ఈతరగతులందు విద్యార్థులందఱును, సంస్కృతము, ఉరుకు, హిందీ, ఆంగ్లము, రాజకీయ అర్థశాస్త్రము వీనిలో నే నెండిటి యందైన నసామాన్య పాండిత్యమును, ఆయుర్వేదము, బట్టలనేత, నూలుపడుతుట, వడంగము, వాణిజ్యము, చిత్రలేఖనము, మొదలగు వానిలో నేవైన జీవనోపాధి కుపయుక్తుగు నృత్తి విద్యయును నైపుణ్యమును సంపాదించవలసియుండును. ఈవిధముగ తొమ్మిది తరగతులందును నీవిద్యాలయమున విద్య నభ్యసించువిద్యార్థి సద్వర్తనము గలిగి నీతి దైత్యగురుభక్తి, స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ, దేశభిమానము, మున్నగు సుగుణములగుల యుత్తమపౌరుడై స్వతంత్రజీవనోపాధి సంపాదించు గలిగి తన జీవితమును ధార్మికనైతిక భూయిష్టముగ నొనరించుకొని జీవోపయోగి దోడ్పడగల్గుచుండునట్లు మహావిద్యావిధాన మవలంబింపబడుచున్నది.

ఆయుర్వేదము

మానవుల కన్నిటికంటె నవశ్యవాంఛనీయములగు నాయురాశోగ్యముల వృద్ధిపొందింపజాలి వేదప్రాయ మన నొప్పు నాయుర్వేదముకూడ ప్రస్తుతము కృతీభూతమైయుండుట చే దదభివృద్ధిజేయుట జాతీయవిద్యాలయముల ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. మరియు దీనివలన పశుపక్షాదులగు స్వతంత్ర జీవనము కూడ లభించునటుల నిర్ణయవాదాశ్రయము. కావున నిదికూడ నీవిద్యాలయమున ప్రధానవృత్తివిద్యగ గత సంవత్సరమునుండి నేర్పబడుచున్నది. ఇం దాయుర్వేదము శాస్త్రమాలమును ప్రత్యేకములములను లక్ష్యలక్షణసమన్వితములుగా మూడుసంవత్సరములలో బూర్తిగ నేర్పబట్టి కేర్పాటు గావించబడియున్నది. ఇచ్చటినుండి విద్యార్థులు అభిలభారత ఆయుర్వేద పరీక్షలకును, ఆంధ్రఆయుర్వేదపరీక్షలకును దాక్షుర్య అచట లక్ష్యైతికారి ప్రత్యేక పరీక్షలకు గూడపోయి కృతార్థులై వారి జీరుచుల బడయుట కవకాశము కలదు. కేవలము గ్రంథములను చెప్పటయే గాక వివిధములగు నౌషధపాకములయొక్కచేయుటకు నలయు యేర్పాట్లుగూడ గలవు గత సంవత్సరమున ఇచ్చట 12 గురు విద్యార్థులు ఆయుర్వేదము నభ్యసించి యాసంవత్సరము ఆంధ్ర ఆయుర్వేదపరీక్షలకు పోజాలియున్నారు. సంస్కృతవాహజ్ఞానము లేకపోయినను విద్యార్థి లాయుర్వేదము నభ్యసించుటకు వీలుకలదు. ఈశాఖ సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదవైద్యవిద్యానిపుణులను, ఆంధ్రఆయుర్వేదవిద్యాపీఠమంత్రి శ్రీమాన్ కవిరాజ ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులుగారి శిక్షణమున తృప్తికరముగ వృద్ధినించుచున్నది. కాబట్టి స్కూలుపైసలు చదివిన చదువుచున్న చదువనున్న విద్యార్థు లెల్లరు వృధాగా నింగి పుపాకాలలందు డిగ్రీకొరకును, నేపకావృత్తుల కొరకును ధనకాలవ్యయములు చేయక మూడుసంవత్సరములలో నాయుర్వేదవిద్యను పూర్తిచేసి తమకును దేశమునకును మేలైన గూడునటుల మహావిద్యాలయమున సకాలమున జేరి మాకు తగిన ప్రోత్సాహము నొసంగెదమగక. విద్యార్థు లాయుర్వేదము నభ్యసించి జాతీయదర్శకులు గ్రహించి శాస్త్రజీవితముల నలవరచుకొని పల్లెలబోయి తమ యాదర్శములచేత నాగ్నిలగు శోగులకు సహాయపడియు, గ్రామవాసుల హృదయముల నాకర్షించియు వారి దేంద్రులందు పవిత్రత పవనములకు హేతుభూతములగు నీ జముల నాటి జాతీయాభ్యుదయమునకు దోడ్పడెదమని మా ముఖ్యోద్దేశము. కాబట్టి ఈ విషయమును విద్యార్థులెల్లరు గమనించి ఆయుర్వేదము నభ్యసించదలచినవారలు వెంటనే జూన్ నెలఖరులోగా తమ దరఖాస్తులను ఆంధ్రజీవితమునకును.

విజ్ఞప్తి

ఇంతవరకును సాహిత్యమును, వృత్తులను ఈ విద్యాలయమున కొంతవరకు తావొనంగబడినది. గత సంవత్సరముకంటె ఈ సంవత్సరమెక్కువ యభివృద్ధి గాంచు నూచనలు గలవు. సంస్కృతమునందు కావ్యనాటకాలంకార సాహిత్యమును, వ్యాకరణపరిజ్ఞానము, మున్నగునవి నేర్పబడును. ప్రసిద్ధులును, ఆంధ్ర సంస్కృత తర్క కేదారేశాస్త్ర పండితుల నొకరిని నియమించుట కేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. సంగీతము,

బట్టలఅద్దకము కమ్మరము, అచ్చుకూర్పు మున్నగు కళలను కూడ పురవాసుల సహాయమున యేర్పాటు చేయ నుద్యుక్తులమైయున్నాము. ఇట్టి విద్యాలయమున కన్నీటికంటె ననుకూల స్థానము లభించియుండుట ప్రశంసాస్థము. ఈ స్థల మిదివరలో చేరు 20,000 లకు కొనుటకేర్పాట్లు జరిగియున్నందున యెల్లరకును విదితమే. ఈ శాస్త్రభవన నిర్మాణనిధిని ఏలూరు తాలూకా వాస్తవ్యులనుండి కనూలు చేయుటకు దీక్ష సంఘ మొకటి యేర్పడి రెగ్యులరీ నల్పుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. హేలాపురపట్టణాధ్యక్షులు, కృష్ణవాహినీ తీరమున నానావిధ తరలతామలములను దోహదముగా నాశ్రమ కాలాసందోహ మత్సరంజయనోపాయములు, నాదర్యప్రాయములును విద్యార్థుల కశోగ్యప్రదములు నై చూపరలకు ప్రాచీనావృత్తలక్షమంబులవోలె నేత్రోత్సము బాసరించుచున్నవి. ఈవిద్యాలయమున కిట్టి యుత్తమా రామ ప్రదేశ మే చాల యును కూల స్థానము. ఇట్టి విద్యాలయములే శతపురాభివృద్ధికి హేతుభూతములై యుండటంచేసి వీనిని బాగుగ వ్యాప్తిపొందించి పోషించవలసిన బాధ్యత ధనాధ్యులును ధర్మశీలరుగున కేయులయైయున్నది. కావున నట్టిదేశీయసాదరు లగు ఏలూరు తాలూకా మహాజనులందరు యీ విద్యాలయ శాస్త్రభవననిర్మాణ నిధికి తగు సహాయ మొసంగియు, తక్కిన కళలనకూడ నెలకొల్పుటకు దిగి తోడ్పాటునొసంగి శ్రీ గాంధీ మహాత్మునిపేర నలూరు నీ మహావిద్యాలయము నన్వర్థసంజ్ఞకముగ నొనరించి భావి భారతసంతతి కృతజ్ఞతకు బాత్రులై కృతార్థత నొందుదురుగాక!

హేలాపురవాసులారా! తలితండ్రులారా!! మీ బాలికా బాలకులను మా విద్యాలయమునకు బంపి నద్విద్యలను నేర్పింపుడు! మరియు యీ విద్యాలయము లక్ష్యులవ్యయధనముతో హేలాపుర లక్ష్యులైన యభిమానము బడసియుండుటచేత యది శాస్త్రతమై దినదిన ప్రవృద్ధిగాను మెరుగునటుల మీ పిల్లలనంపు బాధ్యత మీమందున్నది. విద్యార్థులారా! కాలయాపన చేయక పరీక్షాభ్రాంతుల జడచి డిగ్రీల వ్యామోహము త్యజించి నేవశోగ్యోగజనపుటాశల విదనాడి మా విద్యాలయమున ప్రవేశింపుడు! సద్విద్యుల నభ్యసించు!! స్వతంత్ర జీవనోపాధి కుపయుక్తులగు ఆయుర్వేదము నేతవైద్యము మున్నుగాగల వృత్తుల నభ్యసించు !! ఆంధ్రదేశమున కంతుకు ఒక జాతీయవిద్యావిధానమును పాత్రగ్రంథములను నిర్ణయించుటకును ఆంధ్రజాతీయ శిశ్వవిద్యాలయము నేర్పాటుచేయుటకును నేను జాతీయ విద్యాసంఘసభ్యులు ప్రాప్త్యాశోదూరునందు సమావేశ మగుచున్నాను. జాతీయ శిశ్వయందు నామకులకూడ యెక్కువ పట్టులతో కృషి శనివృత్తిలో తగినభాగమును నిర్ణయించి అన్ని జాతీయ పాఠశాలలను ఒకే మార్గమున నడుపుదురు. అంతవరకు గత సంవత్సరమున ఆవలంబింపబడిన విద్యావిధాననే ప్రస్తుతముకూడ మా విద్యాలయమున నడుపగడును. సంఖ్యాపరమ విద్యావిధానమును గోరినయెడల ప్రిన్సిపాలుగారికి ప్రాసెక్యూటర్ బడగలదు. దరఖాస్తులు సాధ్యమైతంత్ర్యంగానే జూన్ నెలఖరులోగా పంపించి విద్యాలయమున ప్రవేశించి విద్యనభ్యసించుట యుత్తమము. సౌఖ్యము, ధృష్టాక్షుల పరాయణులగు పూర్వీకులు మీ కెల్లరకాములైగిరి గల్పించి విద్యాలయమునభివృద్ధి జేయునటు లొరవడించుగాక! కంఠేమాసం

శ్రీ గాంధీ ఆంగ్రిజాతీయ } మహావిద్యాలయము, } ఏం. వి. వి. యస్. సి }
ఏలూరు 6-1924. } డిప్లొమె ఇన్ విద్యావేదము (ఎడింబర్గ్) (ప్రిన్సిపాలు.

బిజెబి: నిరైపోయిన వ్యయము గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి జేసినది. స్వప్నమందు గాని మాత్రముతోగాని వ్యయముపరిశోధకులచేత యడల తక్షణం నిజజీవితమును. మనజీవితమును, నపునకత్తియమును తొలగించి యశ్వన మొసలగును. ఎంత బలహీనుని కయిననూ రెండు గంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసార సుఖము అనుభవించునట్లుజేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. పుత్రములు రహస్యముగా నంపబడను. 20 మా|| సీ|| 1 కీరు 2-0-0 వి. పి. చారి జేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,
38 బై ర గిమితం, మద్రాసు.

గోపినాథసాహ తీర్థానము

దాసుగారు సమర్థించుట

దేశసేవకై ప్రాంత్యాగము జేసెనపుడు
ప్రశంసించవలె నని తెల్పుట.

కలకత్తా జూను 8:—అర్చనకుడే హంతకుడగు గోపినాథ సాహ సన్మరణించుచు బెంగాలు రాష్ట్రీయమునకు గావించిన తీర్థానముపై పత్రికలు డెల్విన యభిప్రాయములు ఆశ్చర్యకరముగ నున్నవని సి. ఆర్. దాసుగారు ప్రకటించిరి. ఆ తీర్థానము బెంగాల్ లో నిట్లు చేయబడెననియు ఇంగ్లీషు భాషాంతరమున బట్టి వార్తాపత్రికలు చేసినవ్యాఖ్యకు ఆ భాషాంతరము సరియైనదిగావనియు చెప్పిరి.

తీర్థానము

ఆయన ఆ తీర్థానము నిట్లు పరివర్తనము జేయును:—
“ఈ యేవిధమైన హిందూ సభ్యులను సంబంధము లేకుండ అట్టివాని ని నిరసించుచు అహింసా సిద్ధాంతమునే నమ్ముచు గోపినాథ సాహగారి స్వాధ్యాయాగ్రహణమును తప్పక గౌరవించునని దేశ ప్రేమయునై వినియోగించినందులకు ఆయన త్యాగమును ప్రశంసించుచున్నది.

—ఈ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—ఈ తీర్థానము హత్య సేవలకు బలపరచుచున్నది నాకు తెలియుటలేదు. ఈ తీర్థానమును జరిపినపుడు భీతాహము గల్గెనని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పిన అభిప్రాయమునకు కారణము ఈ తప్పభాషాంతరము మే గావలయును. గోపినాథసాహంటి శతభక్తుని హంతకుడనిగా గాంధీమహాత్ముడు నడుగగా ఆయన అట్టివారిని దేశభక్తులందుగాని ఆయన దుర్మేలలవారని మాత్రము చెప్పవలసి చెప్పినట్లు జూను 8వ తేదీ స్టేట్స్ మన్ లో జూచి తిని. వారిస్వార్థ సేవలను, చావన్న తెక్క లేకపోవుటయు దేశ భక్తియు సంబంధంపజాలము. ఆ కారణముచేత ఆయన వారిని దుర్మేలల దేశభక్తులను వారు చేసిన పాపములనుండించుటయే గాక అట్టివారి యుద్దేశ్యములను స్తుతించుచు తీర్థానముజేయుటతో ఆయన దేశభక్తులను దుర్మేలలవలె చేసివేసెను. వైసద్యంబున భాగములలో డెల్వినపత్రికకు ఈ తీర్థానము విరుద్ధముగ లేదు. ఎవరైన గాని ఒకవనిని గర్హించుచు ఒకయునకుడు తనగర్హకుని పొరబాటునకుండు ప్రాంత్యులను చివరకు ప్రశంసించుట యెట్టిదో తెలిసికొనుట అంతకష్టము. ఆయన పొరబడెనని తీర్థానము నందు గలదు. తీర్థానము హింసను ఖండించుచున్నది. ఆయన ప్రాంత్యాగమును ప్రశంసించుచున్నది. తనదేశసేవకై ప్రాంత్యులను నష్టించు యవసరముని కలంచినయెడలను ప్రస్తుతింపజాలమున వా రెవరైనను సరే సేవనకు సరే సట్టివాంభితులవలయును. ఈ భావమును బ్రహ్మరాజ్యపక్షమువారిజే యనియు నితరపక్షముల వారి దెవరియు గావనియు ననుటసరిగాదు. చాలమంది మార్పు గావలెననుచు ఈ తీర్థానమున కనుకూలముగ నుండి రనియు, కొందరు స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతికూలముగ నుండి రనియు నాకు తెలియును. ఈ ఉద్దేశ్యము నిస్సంశయముగ బెంగాలుదేశ అట్లని చెప్పటకు నాకు సిగ్గుమియులేదు. నే నీయుద్దేశ్యము నెన్ని సార్లు డెల్వీయుంటిని. నాకు అహింసా సిద్ధాంతమునందు నమ్మకము గలదు. కాని దేశసేవజేయుటకై తన ప్రాంత్యుల త్యాగముజేయ సిద్ధముగ నున్నవా రెవరైనను సరే ప్రశంసించక యుండజాలరు. అట్టి పరిస్థితులలో హింసజేయుట తప్పనియు, నెట్టిచాత్యగాని తప్పే యనియు, అట్టివానపుడు త్యాగముజేసి నపుడు ప్రశంసించదగినదే యనియు నే నభిప్రాయపడుచు న్నాను. ఈ తీర్థానమునందలి భావ మింతకన్న నెక్కువ యేమియును లేదు. అ|| ప్రె||

క్రిమినలు లాసవరణ చట్టము

జిల్లా కౌన్సిలు సంఘకార్యదర్శికి కఠినశిక్ష

కనూరు, జూను 7:—కనూరు జిల్లా కౌన్సిలు సంఘ కార్యదర్శి సర్దారు సజ్జవసింగుగారు, క్రిమినలు లాసవరణ చట్టము 17 B, క్షేత్రముక్రింద ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటు లాల్ దుర్గా ప్రసాదుగారిచే ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్షయు, 300 రూపాయ జరిమానాయు అది యీయకున్న రెండు నెలలు యెక్కువ యు విధింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్పొరేషను

జూను నెల కార్యక్రమము

సామాజ్యవస్తు బహిష్కారమునకు ప్రతికూలముగ తీర్మానము

బొంబాయి, జూను 7:—బొంబాయి కార్పొరేషను సభ వారు జూను నెలనూ వేళమున కేర్పరిచిన కార్యక్రమము, చాల నుత్సాహ పూరితముగను వివాదాస్పద రాజకీయవిషయాల చర్చతోడను గూడియున్నది. సామాజ్యవస్తు బహిష్కారము నకు గాంధీమహాత్ముడు ప్రతికూలముగ డెల్వీయుంటున్నచో, దాని చే, ప్రోత్సహింపబడి, కంబి ద్వారక దాసుగారు, కన్యాపరి స్కూలమునకు ప్రతికారముగ సామాజ్యవస్తువుల బహిష్కారంపవలెనని కార్పొరేషను వారిదివరకు గావించిన తీర్మానమును రద్దు జేయవలెనని యొక తీర్మానము నుపపాదించుటకు నోటీసు నొసగెను. ఇరుపక్షములవారును తమతమపక్షముల బలపరచు కొనుటకు తీవ్రముగ ప్రచార మొనర్చుచున్నారు.

పార్శ్వలోపాధ్యాయులు-రాజకీయములు

ఎ. కె. పాయిగారు, మునిసిపలు పార్శ్వలోపాధ్యాయులు రాజకీయములతో నెట్టి సంబంధమును పెట్టుకొనరాదని నిర్ణయించుచు నొక తీర్మానమును నోటీసు నొసగెను.

కార్పొరేషను వారికి జాబులు

చెడుభాష యుపయోగింపబడిన జాబులనుగాని, కమ్యూనికేషనులనుగాని వానిని తిరిగి సరిగ వ్రాసిన సేదప్ప- కార్పొరేషను సభవారియెదుటకు దీసికొని రారాదని డాక్టరు వారు గా రొక తీర్మానమును పాదించుచున్నారు.

ఉచిత ప్రారంభవివరకరకు, ధనమును వెంటనే యొసగవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని గోరవలెనని పార్శ్వలోప సంఘమువారు కార్పొరేషను వారిని గోరిరి. ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారికి ప్రతికూలముగ నొక పక్షమును, కార్పొరేషను వారికి ప్రతికూలముగ నొక పక్షమును నుండుటచే నీ విషయమై తీవ్రము చర్చ జరుగునని యెంచుచున్నారు.

మిల్లుపనివారికి బోనసు

బ్రిటిషు కార్మిక పక్ష సభ్యుడగు కాంటుగారినుండి వచ్చిన జాబునుగూర్చి కార్పొరేషను వారు చర్చించురు. ఆంగ్ల దేశమున నెట్లో ఆవిధముగనే బొంబాయి మిల్లుయజమానులుగూడ కార్మికులకు వేతనముల నీయవలెననియు, బొంబాయి కార్మికుల కకస్ట్రాక్టుగా బోనసును నిరాకరించినందులకు ప్రాతికూల్యమును డెలుపుచు, అట్లు గానియెడల భారతదేశమునకు మిషనరీ ప్లాంట్ల ఎగుమతినంతయు ఆపివేసెదనని బెదరించుచు, ఆంగ్ల దేశములో కార్మికులు గావించిన తీర్మానమును జతపరిచి పంపుచు నీ జాబు వ్రాయబడెను. (అ. ప్రె.)

జాతీయపక్షము-లీకమిషను

స్వపరిపాలనను స్వ పరిష్కరింపబడుచరకు మార్పులు పీలు లేదు

పండిత మాళవ్యాగారి సవరణలు

సిమ్లా జూను 7:—లీకమిషనునివేదికను గురించి సోమవారమున జరుగు చర్చపై చాల ప్రతిపాదనలును శివస్వామి అయ్యగారి తీర్మానమునకు సవరణలను నోటీసు లాసగబడెను. వానియన్నిటిలోను, ఈ క్రింది కారణములచే నివేదికను గురించి విచారింపజాలమని పండితమదనమోహనమాళవ్యాగారు పాపాదించెను. 1 క్రిందపరిమాసమున నీసభవారి ద్వారా డెలుపబడిన స్వపరిపాలనాసమస్య అన్నిటికంటెను ముఖ్యమైనది. లీకమిషనువారు విచారించిన సమస్య స్వపరిపాలన సమస్యను వేరుజేయుట సాధ్యము గావనియు, ఇంతవరకు భారతశాసనసభవారి తీర్మానమునకు సంత్కృష్టికరముగ ప్రత్యుత్తరముగడలేదనియు, ఈరెండుసమస్యలు నొకేసర్వాయము పరిష్కరింపబడవలెను 2 కమిషనువారి నూచనలు, చాలవర కొకదానిపై నొకటి ఆధారపడియున్నది అందుచే వానినిన్నిటిని ఒక్కటిగా పరిగణించిచర్చదీసికొనవలెను. రివిడెంటులను, కమిషను నూచనలను చర్చించుటకు భారతశాసనసభవారికి సంపూర్ణ మగు నకాశము గలుగువరకు, భారతకార్యదర్శిగాని, భారతప్రభుత్వము గాని ఎట్టిచర్యయును దీసికొనరాదు. (అ. ప్రె.)

బాబరు అకాలీ కుట్ర కేసు

అప్రమరు సాక్ష్యము

లాహోరు, జూన్ 7:—నేడు పెనున్న జడ్జియెదుట బాబరు అకాలీ కుట్రకేసు విచారణ ప్రారంభమైనపుడు నెం 1 అప్రమరు ప్రతివాదితరపు వకీలు క్రాసుపరీక్ష జేయగా నిట్లు చెప్పెను:—ఆయనను అరెస్టు జేసినపిదప హోషియార్వారు నుండి లాహోరుకు దీసికొనిపోయి పోలీసు రానాలో రిమాండులో నుంచిరి. రాజాలో నుండగా పోలీసు ఆఫీస రెవరును ఆయనను పలుకరించలేదు. ఆయన నెట్టివిచారణయు చెయలేదు. కొద్దిరోజులైన పిదప ఆయనను లాహోరుకు దీసికొనిరాగా విచారణోద్యోగి, మిర్ ఖజల్ ఇమా, ఆయనను బాబరు అకాలీలను గురించి యేమి తెలుసో చెప్పవలసి దని ఒత్తిజేసెను. ఆయన మొదలు వెనుక ముందాడెను గాని పిదప అంతయును ఒప్పుకొనెను. అట్లు మిర్ ఖజల్ బంగళాలో ఒప్పుకొనునట్లు జేయుటకు రెండురోజులు పట్టెను. ఆయన స్టేటుమెంటు మొదటిసారి జలందరు మేజిస్ట్రేటు అబ్దుల్ ఘానిగారిచే తీసికొనబడెను.

పల్లెట ప్రాసిక్యూటరు మరల విచారింపగా షిస్తోలు తెక్కడ కొనిరో కిఫ్తాసింగుగారు ఆయనకు జెప్పలేదని అప్రమరు చెప్పెను.

అంతట నెం 2 అప్రమరు పల్లెట ప్రాసిక్యూటరు విచారింపగా ఆయన మొదలు ముహమ్మద్ రియాజునియు 11 యేండ్లడి క్రింద కేక్కునైతిననియు జెప్పెను. కిఫ్తాసింగు నైన్యమున ండి విడుదలయైన పిదప ఆయనతో కలిసి కాపుర ముండెను. ఆయన వారు మిగిలిన ముద్దులుతో గలసి కొందరు కేదగలవారిని ముఖ్యముగ రాజభక్తియుతులను ఆసీసరులను హత్యజేయ కుట్ర జేసినట్లు జెప్పెను. పిదప ఒకసభ జేసి కిఫ్తాసింగు డోబాలా నొకజతను బయలుదేరి దీసి ప్రభుత్వమును నెడ అప్రియత్వమును గలుగజేయుటకును రాజభక్తియుతులను భయపెట్టి వారు మార్పుకొనకున్న హత్యజేయవలెననియు తీర్మానించిరి. ఈపనిని నైన్యములలోగూడ జరిపి సిపాయిలనునస్సలుకు త్రిప్పివేయవలెనని బాబుశాంతసింగు జేయవలసినదిగ కిఫ్తాసింగు ఆడిగెను గురుద్వార ప్రబంధకసంఘము వారిమతమునకు విరుద్ధగు అహింస నామోదించుట వలన వారిసిద్ధాంతముల ననుసరింపవలదని బాబారు అకాలీజతకు సలహా యియ్యబడెను. కొద్ది అంతట రేచెను. అ|| ప్రె||

విదేశీయ మూలధన నిర్ణయసంఘము

జాతీయపక్షమువారి తీర్మానము

సిమ్లా, జూను 7:—జాతీయపక్షమువారు వేరుగా సమావేశమై ఉక్కుపరిశ్రమలందు విదేశీయమూలధన మెంతవరకుండవచ్చునను విషయనిర్ణయమునకు ప్రభుత్వసభ్యునిచే వాగ్దానమొనర్పబడిన సంఘముయొక్క నిర్ణయముగురించి చర్చించిరి. ఈసంఘమున స్టేటుకాన్సిలుకుండి నల్లరుసభ్యు లుండవలెననియు, భారతశాసనసభనుండి నల్లరుసభ్యు లుండవలెననియు ప్రభుత్వముతరపున వాణిజ్యసభ్యుడు, ఆర్థికసభ్యుడును నుండురనియు ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి.

అధికారసభ్యులుగాక, స్టేటుకాన్సిలునుండి ఇద్దరుసభ్యులును, భారతశాసనసభనుండి ఆర్థికసభ్యు లుండవలెననియు నూచించుచు మోతీలాలు నెహ్రూగారు సమావేశమువారి కొక లేఖ వ్రాసెను. జాతీయపక్షమువారు నెహ్రూగారి నూచన ప్రకారము తీర్మానించి రని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

రైలుటిక్కెటు మోసము

ఆరు నెలలు కఠినశిక్ష

కోయంబత్తూరు, జూను 7:—రామసామి అసారియను నాతడు ఒక కుట్టువానికి కోయంబత్తూరునుండి ఈరోడ్డుకు అరటి టిక్కెటు కొనిపెట్టెదని 10 అజాయి తీసికొని మే 20 వతేదీని మోసము చేసినదానికై సబ్ డివిజనులు మేజిస్ట్రేటు గ్రీను గారు రి నెలలు కఠినశిక్షను వేసిరి. ఆయిద్దయు టిక్కెటు డచ్చెద నని కనపడకుండ పోగానే పీల్ల వాడు కేకలు పెట్టగా రెయిల్వే కాష్టేబిలు వెంటబడి పట్టుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

యం గు యిం డి యా ప త్రి క

మ హాత్మని సంపాదకీయ వ్యాసములు

1924 జూను నెల 5 వ తేదీని వెలువడిన సంచికలోని ముఖ్య వ్యాసముల కనువాదము

భోగము శక్తి కాదు

శాంతినికేతనము నుండి బోరాదాదాగారు

మహాత్మనకు వ్రాసిన లేఖ

“మేము యావచ్చుకొని నిర్మాణకార్యక్రమముకొరకే వినియోగించవలసిన మీరు మమ్ములను ప్రోత్సహిస్తుంటుంటే కారణ మేమి? ప్రపంచయాత్రకు మాకవసరముగ సామగ్రిల వన్నిటిని మేమే స్వయముగా తయారుచేసికొనవలెనని మీరు నిర్ణయించుటయే కారణము. మేముటలచేసిన మాకుశ్చేగలుగును. మొదట జీవనోపాధి కర్తవ్యవసరముగ నంతమాత్రపు శక్తికైన మేమిందువలన బడయగలిగినవో ఆవల సౌఖ్యముగా జీవించుటకు. ఫలముశక్తి గూడ మాకు క్రమక్రమముగా లభింపగలదు. అటు గాక దొరతనమువారి రమ్యగ్రహించి యిచ్చినంతమాత్రమునే మన ము స్వీకరించుచుండినను గూడ మనకుకొంత లభింపకపోదు గాని అందువలన మనకు అధికారమును శక్తియును కలుగవు నానాటికి మనకు క్షీణింపగూడ అధికమగును. దొరతనమువారే అధికార మును వహించుచున్నంత కాలమును మనకు వారివయ్యే శక్తియు ముగా నుండకలేదు. మన లాభముకొరకు మనమును దొరత నమువారి లాభముకొరకు వారును ప్రయత్నించుచుండుట సహ జము. తమయిష్టానుసారము వ్యవహరించుట కెప్పుడు దొరతనము వారికి లభించియున్న అధికారమును రద్దుపరచుటకు వారు మన కధికార మిచ్చెదరని ఆశించుట భృద్ధి అవివేకము. మనదేశీ యులు కొట్టికొలిదిగా అన్నవస్త్రములు లేక అలరుచుండుచుం డగా మన భోగములకు పకరించు నవ్వులను మాత్రమే దొరత నమువారు మన కిచ్చెదరు. వారినటుల నిర్బంధింపగలపరిస్థితుల ను మనము కలిగిందు నంతవరకునువారు తమ అధికారమునందు లనవేరమైనను వలరు. దొరతనమువారికి లభించియున్న అధి కారమును వారు స్వలాభముకొరకే ప్రధానముగా వినియోగిం చుచున్నారని భారతదేశమునందలి కొట్టికొలిది ప్రజలకు నిజముగా సౌఖ్యమును కలిగించుటకు మాత్రము దాని నిండు కంతయును వినియోగించుటలేదు. బీదలకు నష్టమును కలిగిం చుచు వట్టావాసులే భోగ్యపదార్థములను కొనుచున్నారు. ప్ర జలవాంఛితముల నెరవేర్చునట్టియు ప్రజలకు తీరవాది కానట్టి యు ప్రభుత్వమువారే అధికారమునంతను పూర్తిగా వశపరు చుకొనియున్నారు అను విషయము పూర్తిగా నిజమేగదా?”

రాము రక్షించినది

బాబూ భూపేంద్ర నారాయణసేనుగారి లేఖ

“వంగరాష్ట్రమున హుగ్లి మండలమున అరంబాగు నుండి విజయపూర్వం రాజారామమోహన రాయగారికి జన్మస్థాన మగు రాధానగరము వచ్చి నున్న న ఏడు మైళ్ళదూరమున దవదొందయను గ్రామమున్నది. 1922 జూనునెలలో దారకే శ్వరగడిలో గొప్పనరన వచ్చినది. ఆనరదవలన నష్టపడిన ప్రాంత మందు నివసించుచున్న వారికి సహాయముచేయుటకు హుగ్లి పం డల కాంగ్రెసుసంఘమువారు నామిత్రులగు శ్రీయత ప్రభుల చంద్రసేనుగారిని నియమించిరి. వరదలవలన కలపు సాధారణ ముగా రాకమానదు. అందువలన ప్రజలు కష్టపడుచుండుటకు రాట్టములను ప్రజలకు పంచిపెట్టుటయే ఉత్తమసాధనమని సేను గారు నూచింపగా, కాంగ్రెసుసంఘమువారు రాయనను పరిహాసిం చిరి. కాని సేనుగారు నిరంతరమును చెందలేదు. ఆ మండల మువారు చాల ఉదాసీనతనబూనియున్నమాట నిజమేయైనను రాట్టములపై వారు బాగుగా నూలునడికి కాటక బాధనుండి విము క్తులగునట్లు సేను చేయగలుగుదునని సేనుగారువాదనముచేసిరి. సేనుగారును మరియొకరును కొన్ని రాట్టములను కొంత ప్రత్తిని యితరపనిచూపుట వెంటగొని యింటింటికిని పోసాగిరి. పడుచు వాండు వారిని కట్టెడుటనే పరిహాసింపసాగిరి. వృద్ధులమా త్రము తలలమాచి గ్రామములలో వెనుక రాట్టపుష్పాత ప్రజలు చుండినదని నుకిరి. ఎటులకో ఆ గ్రామమున 12 మందికి 12 రాట్టములనిచ్చి వారికిసరిగా ప్రత్తి నండజేయ సాగిరి. వారు చేసినపనినిట్టి వెంటవెంటనే వారి కియ్యవలసిన సామ్యముగూడ నిచ్చివేయుచుండిరి. తమకుకానినైన బట్టలను సేనుగారు

వారికి వారు పడికిననూలు పుచ్చుకొని 5 తులముల నూలుకు 10 తులముల ప్రత్తివంటన నగదుకుబడులుగా ప్రత్తినే వారికి సేను గారిచ్చుచుండిరి. నగదే కావలసినవారికి వారే ఏములచేసిననూలు వడుకుపద్ధతిని పడికిన నూలుకు ఒకతులమునకు మూడుడుమిడ్డల చొప్పున నిచ్చుచుండెను. వీరు 12 గురు నిఘట శ్రద్ధగా వడల కుండ నూలుపడికి ధనమునార్జించుచుండుటచే తక్కినవారి కంత రికినిగూడ అన్నక్షిగలిగినది. వీరు నూలుపడికి ఆములతో ఖద్దరు చీరలను సేసికొనగా వారినిచూచి అదివరకుపరిహాసించిన వారు గూడ రాట్టముల నిప్పించవలసిన సేను గారిని వేడుకొనిరి. 3, 4 నెలలలోగ్రామమున నూరుమంది నూలుపడుకసాగిరి. వారికందరికిని లోటులేకుండ నామిత్రుడు ప్రత్తిని అందజేయుటకు చాలశ్రద్ధతో పనిచేసెను. మొదట మహాన్యుదీయస్త్రీలు పూనుకొనిరి. పిమ్మట హిందూస్త్రీలు గూడ ప్రారంభించిరి. ఇప్పుడు 200 మంది నూలు పడుచున్నారు.

సేను కలకత్తా జోరబాగను కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి గా పనిచేయుచుంటిని. సేనుగారు నన్ను రమ్మని వ్రాయగా నిచ్చి కిచ్చి సేను గారు చేయుచున్న పనిని చూచిన పిమ్మటనే జాతీయతను నిర్బంధించుటలో రాట్టమునకింతటి ప్రబలశక్తి కలదనిసేను గ్రహించగలిగితిని. అరుణోదయము నుండి ఆస్తమయపర్యంతము గ్రామవాసులు వచ్చి తాము సేసిననూలునిచ్చి మరల రెట్టింపుగా ఏకులతో లేక ధనముతో తీసికొనిపోవుచునేయుండిరి. ముందుస్త్రీలు తాము స్వయ ముగా పడికిననూలుతో నేయబడిన ఖద్దరుచీరలనే ధరించుచుండిరి. తిండిలేక వాడిపోయినవారి మొగములలో నవ్వు కనపడ సాగెను. సేను వారితో సంభాషింపసాగితిని. సేనుగారు రాట్టములను ప్రత్తిని యిచ్చిననాటినుండియు పక్షులుతొలగి పోయినవి. అదివరకు ముష్టి నెత్తుకొనుచుండిన స్త్రీలకిప్పు డా దురవస్థతొలగినది. ఇప్పుడు వారికి చేతినిండ పుష్కలముగా పని యుండుటచే చీరజగడములు లేకుండపోయినవి. స్త్రీలుగూడ ధనము నార్జించి కుటుంబసభాకు తోడ్పడుచుండుటచే పురుషులు వారినిపుడు సరిగా నాదరింపసాగిరి. వారికి పరువు దక్కినది. వారు క్రొత్తవారి ఎదుట మొగము చూపరు. ఘోషాస్త్రీలు. గాని సేనుగూడ ఖద్దరువనిలోనివాడనని వారితో తెలుపుటచే వారు నాతోనరమరిక లేకుండ మాటలాడసాగిరి. సాయంకాలము పుడుపురుషులు గూడ కార్యస్థానముకడకు వచ్చి ప్రతిదినమును మాసంభాషణలను వినుచుండసాగిరి. వారు క్రమముగా నధికమగు సానుభూతినిచూప సాగిరి. ఈ రీతిగా ప్రతిదినమును జరుగు యిష్టాగోష్ఠిసభలకు వచ్చువారి సంఖ్యనానాటికి హెచ్చుచుండుటచే ప్రజలతో సద్ధి ముగా కలసి మెలసియుండుటకు దొరతనమువారి సంస్కర్మమును వడలవలసినను మీహితోపదేశమునాకు స్ఫూరణకువచ్చుచుండెను. అదియే ఉత్తమపద్ధతియను నమ్మకముధిక్మయ్యెను. అంతట పట్టణకాంగ్రెసు సంఘకార్యనిర్వహణమును మరచివేసి గ్రామము లలోనే పనిచేయ సాగితిని. గ్రామములలో నలవాటు పడిన కొలదియు బాడ్డోలివిధానమునందు మాకు నమ్మకముధిక్మ కా సాగెను. బ్రతికియున్నంత కాలమును దానిని నెరవేర్చుచుండుట కంటె కోరదగినదేదీయును లేవనికూడ మేమిప్పుడు నమ్ముచున్నాము.

ఖద్దరు పనితోపాటు, జాతీయ పాఠశాలలు, పంచాయతీలు, సంఘసేన మున్నగుపనులు గూడ జరుగుచున్నవి. కాంగ్రెసుసంబంధ అను పేరుతో నొకవారపత్రికను (లిఫ్ట్) ప్రచురణ శాఖవారు ప్రకటించుచున్నారు. ఆ పత్రికలో నిర్మాణ విధానమునుగూర్చి వారు వ్రాయుచుండురు. మాసంఘమునకు సత్కార్యసంఘమనిపేరు పెట్టితిమి.

దవదందలో నూలుపడుకు స్థానమును దానికి ఉత్తరము న ఏడుమైళ్ళదూరమున నన్ను బారాదోంగలులో సేతుసేయు స్థానమును దక్షిణమున నూలుగు మైళ్ళదూరమున నన్ను బందా రులో నొక జాతీయపాఠశాలను ఈ సంఘమువారు సాగించుచున్నారు.

హుగ్లివరదల సహాయకసంఘము వారు 300 రూపాయలును, వంగరాష్ట్రకాంగ్రెసు స్వదేశీబోధువారు 500 ను, జోరబాగను కాంగ్రెసువరదసంఘమువారు 1500 ను మాకొస

గిరి: నిలువయున్ననూలు, ఖద్దరు, ప్రత్తి, ప్రత్తినింజల వెల 1200, సేతుసేనవాండ్రవద్దనున్న మగ్గుల వెల 200, ప్రజల కిచ్చిన రాట్టములవెల 350 రూపాయలు.

అల్పా మినము వర్తకులు శ్రీయత జీవనలాలుగారి సోదరుడు శ్రీయత హరకృష్ణ మోతీచందుగా రిజీవల వచ్చి జాతీయవిద్యాలయమును నూలుపనిని చూచిరి. బందారుజాతీయ పాఠశాలనుంచిన స్థలమును కొనుటకు 200 రూపాయలను ఆశ్రమానిర్మాణమునకు నూరురూపాయల నొసంగిరి. కలకత్తా మైకోర్టులో సిప్రును వ్యాయవాదిగా పనిచేయుచున్న వారి ప్తురు జె. సి. హజరాగారి బంగళాలో పేరు ప్రస్తుతము బస దిగియున్నాము. ఆయన యీప్రభుత్వాలలో నిచ్చికినవచ్చిరి. బాడ్డోలివిధానముకంటె మరియొకటి లేదని ఆయన తెలిపిరి.” అని సేనుగారు నాకు వ్రాసిరి.

“ఒకచిన్న సంఘముగూడ ఘనముగనేవ చేయగలవనియు ప్రజలకు సరిగా బోధించిన వారు సరితోపముతో రాట్టముపై నూలుపడుకుదురనియు రాట్టము చిచ్చగాండ్రనుగూడ మంచి సీతికి తేగలవనియు, విద్యాధికులకును పాపములకును బీదలకును ధనికులకును నైకమత్యము కలిగించుటలో దీనినిసాటి వేరొకటి లేదనియు యీలేఖలన లేలమన్నది. (మ. గాం.)

నూలుపడుకువారు

దారమును తీయగలవారందరూను తాము నూలుపడుకుల మందురు. అది సరిగాను. తినినవో జీర్ణమునట్టి రాట్టెలను చేయగలవాడే సేర్వరియగునగాని రాట్టెలను కాల్యగలవారంద రును సేర్వరులుకారు. పిండితో రాట్టెలనుచేయు విధానమునం తయు నతడు పూర్తిగా తెలిసికొనవలెను. అటులే సేత నేయుటకు పనికివచ్చు తిన్ననిధానమును తీయగలవాడే సేర్వరి. కొంతలావు కొంతసన్నముగా తీయబడిననూలు పనికి రాదు ప్రత్తిరకములను గుర్తించుట దేకుటచేయుట మున్నగుపనులను బాగుగా నెరిగియుండవలెను. ఏకులు బాగుగానుండనివో దార ముసరిగారాదు. ఒక్కొక్కరకములో 80 కాంబులనకును దార మును దీయగలిగియుండవలెను. తన పనిముట్లను నానరెట్టి బాగు చేసికొనజాలని వడ్రంగివలె తన పనిముట్లను సరిచేసికొనజాలని కితవనివాడును సేర్వరికాదు. రాట్టము సరిగా తిరుగుటలేదని కొందరు పనిమాని చేయుచుండుగాన నూలుపడికేయందీ భాగ ములన్నియును చేరియుండవలెను. శ్రద్ధగా గమనించిన వీనినన్ని టిని సులభముగా గ్రహింపగలుగుదురు. ఇది చాల కష్టముని ఎవ్వరును భయపడ నక్కరలేదు. శ్రద్ధమాత్ర మవసరము. (మ. గాం.)

శ్రీమతి సరోజినీగారు

మంజుల గాంధీగారు వ్రాసిన లేఖ

(నామమాండన మణిబాలు గాంధీ నాకు వ్రాసిన యీ లేఖవలన శ్రీమతిసరోజినీగారు దక్షిణాఫ్రికాలో అత్యంతభవన కార్యము నొనరించిన సృష్టముగాగలదు. (మ. గాం.)

“అవసరము కార్యభారము వలన సరోజినీగారు చాల సారులు యిటుండి బయలుదేరుటకు ఏర్పాటులనుచేయుచూ ర్భుకొనవలసివచ్చినది. ఆమె ఈదేశమునం దుండగనే ప్రత్యేక స్థలనిర్ణయచట్టమును విస్మరించుట ఆమె ప్రయత్నమువలన కలిగిన ఫలితములలో మిక్కిలి గొప్పఫలితము ఆమె యొక నిచటికి వచ్చుననగా పాశ్చాత్యులను దొరతనమువారును అత్యధికమగు పట్టుచలను చూపవారంభించిరి. ఆమెవచ్చినపిమ్మట కొంతకాల మువరకును గూడ వారటులే మెలగిరిగాన యీచట్ట ము తప్పక ఆమెదింపబడుననియే ఆంచును నిశ్చయించిరి. చట్టసభలో యీచట్టమును నిలుపవలెనని మొదటిసారి అలెగ్జాండ రుగా రుపపాదించినపుడు యిద్దరు మాత్రమే ఆయన పక్షమున మాటలాడిరి. తక్కిన వారందరూను ప్రతిహతులుగా నుండిరి. ఆమె యిటుకు వచ్చినపిమ్మట చాలమామృకలిగినది. ఆమెప్రయత్న ములను విఫలము చేయుట కివటిపత్రికలు చాలపనిచేసినను ఆమె వాగ్ధాటి జనసము దాయము నవరీలగా జరపవలయునెను. ఆమె నామమును ప్రతియింటను స్మరింపసాగిరి. ఆమె అన్ని పక్షముల నాయకులతోను మాటలాడెను. కార్మికపక్షమువారే మొదట లొంగిరి. సరోజినీగారి సంభాషణలవలననే తనయ భిప్రాయము లబులమారెనని జాతీయపక్ష నాయకుడగు జనరలు మోర్లేజుగారు తెలిపెను. యూనియను సభలో చచ్చిం పబడలసిన విషయములలో నీ చట్టమే ప్రధమ విషయముగా నుండినను అనేక కారణముల వలన దొరతనమువారు దానిని నిలిపివేసిరి. సరోజినీగారు వెళ్ళువరకును ఆకుటయే ముంచుచువారు లేరిరి. సేను ఇంతిలో వెళ్ళనని ఆమె స్పష్టపరచిన పిమ్మటనే సభలో చర్చను సాగించిరి. ఆచట్టమును చర్చించునపుడు కడవర కును సేను సభలోనుండును. నాకజాకా మొసంగినవో 381 కోట్ల భారతీయులపక్షమున వారి పృథక్ మాత్రమే నాసభలో తెలిపెదను. ఈచట్టము నామోదించుట ఎన్నటికిని సాగదు అని ఆమె నుడివెను. అటులే సభయందు మాపుండెను. ఆమెను వారరెడ్డి కము గౌరవించి మర్యాదచూపిరి. చర్చనుగియకమునుపే మంత్రిగణము ఓడిపోయినది. చట్టము మూలమైదు. పార్లమెంటును విరమించిరి.

పిమ్మట నామె పోర్టునిలబెట్టు, యీష్టులండను, గ్రాహంస్టాను, కింబర్లే మున్నగు పట్టణములలోను పక్ష

వ్యవస్థించి బోధననుబట్టకు వెళ్లెను. ఎల్లజాతులూ తెల్లవారు చాల ప్రాతినిధ్యమును జూపుచు అచటి భారతీయుల కెట్టియిబ్బందులను లేదని ప్రతిబోధించింది. ఆమె వచ్చినచో విరోధము లేకుండా నడిచి. కాని ఆమెనుబట్టి యువవ్యవస్థించిన పిల్లలు వారి కుటుంబములకు వెళ్లినది. ఆమె ప్రభుత్వమును నిర్వహించిన పిల్లలకు గానగానే క్రైస్తవమైన వచ్చి ముగిసింది. రోజులందు యువకులను బోధించింది. ఆమెనుబట్టి ఆమెగౌరవమును గొప్పించింది. మనక గొప్పగా రచన చేసిన వుంటుంది. జరిగిన విషయములను గురించి నీవారి కెట్టింపుజనము వచ్చింది. పాశ్చాత్యులు చాలమంది వచ్చింది.

ఆమె నలభై ప్రకారము దక్షిణాఫ్రికా (భారతీయ) కాంగ్రెసునకు చెందినవారు ఆమె అధ్యక్షురై క్రింద చాల జయ ప్రదర్శనగా జరిగిందని. ఈ ప్రసంగ సోమవారమునాడు పురము దిరమునందును తక్కిన నాలుగునాళ్లలోను పార్టీ యిస్తుంటే హాలులోను ఆసభ జరిగినది. ముఖ్యములగు ముప్పది తీర్మానము లామోదించబడెను. కమిటీకోసం కడువులేవైనా జరిగినది. మోడరేషనును మరలెన్నుకొనియు యిచ్చి భారతీయులు దురవస్థకు పాల్పడిరి. సర్వోచితగోచరము అత్యంతము నిరాశ ప్రదాయకమునాడు వచ్చినను దానినెప్పుడోగా మార్చి వేసిరి. ఆమె వ్యవహారం ఇందుండి చెల్లెడనె యిచ్చి భారతీయులు చాల చింతించుచున్నారు.

కాంగ్రెసునకు జరిగినవిషయము నామెకు విచిత్రమైన ఆశ్చర్యములు వచ్చినవి. అధ్యక్షుల కన్నిటికిని వెళ్లవలెననిన కనీసము మూడునెలలకు తక్కిన పట్టుచున్న నామెగొన్ని స్థలములకు మాత్రమే వెళ్లవలెనని. ఆమె ఇప్పుడు రోడ్డిపయలో నున్నది. అటునుండి మరల బొంబాయివరకు రాగానే పాశ్చాత్యులు ప్రత్యేకముగా విందుచేయుదురు. కడపటి విందు పెర్షియన్లు జరుగును.

మహాత్ముని కారాగ్రహానుభవములు:

VII

సత్యాగ్రహశైలి ప్రవర్తన

ఈ కారాగ్రహానుభవములను 7 వ వ్యాసమునందు మహాత్మాగాంధీగారు సత్యాగ్రహశైలి ప్రవర్తన గూర్చి తెలుపుచు ఈ దిగువవ్యాసమును యంగుంబియన్లలో వ్రాసిరి:—

నాన్నోహితులు కొందరు చెలిపిన సంజీవాములను క్రిందటి వ్యాసము చివరకు సూచించియుంటిని. 1921, 22 సంవత్సరములలో వేలకొలది జైలుకుబోయిన శైలి మంచిప్రవర్తనమును గూర్చిన విషయచే బాగుగ విచారించవలసి యున్నది.

జైలులో గాకున్న బహుమైనను ప్రభుత్వమువారి చిక్కులుపెట్టుట మనపని గాదు. మనప్రవర్తన ధర్మముగా నుండునంతకాలము ప్రభుత్వమువారి కిబ్బంది కలిగినను కలుగ తప్పదు మనకు ఆవసరములేదు. అన్నిటికన్న నెక్కువగా మన అసహాయోద్యమమే వారిని చిక్కులకు దించును. న్యాయ వాదులుగాగాని, శాసనసభ్యులుగాగాని వారికి సహాయమొనర్చుటకుంటే మన విధియైయున్నది. అనగా మన సహాయనిరాకరణము ప్రభుత్వమువారికి సంతకము గలుగజేసినను మనము దానిని వదులుకొనకలము. సహాయనిరాకరణమువలన మనము లాభము పొందకలెనని చూచుటచే దానివలన ప్రభుత్వమువారికి గలుగునట్టియుగూర్చి మనము దలకెట్టును. కాని యిట్టిసహాయ నిరాకరణము జైలులో నుండగూడదు. మన స్వలాభముగొరకై అందు జొచ్చుటలేదు. ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము ప్రకారము మనము నేరస్థుల మగుటచే అటుగ గొనిపోబడితిమి. మైనన్నపుడు వారి న్యాయస్థానములను శాసనసభలను, పాఠశాలలను బిరుదములను విడిచివెట్టి వారిసహాయము లేనివిగుండ నుండగలమని రుజువుజేయుట యెట్లు మనవిధియై యున్నదో అట్లే జైలులోగూడ వాసుకొననంత అమృతముగ సత్సృష్ట శ్రద్ధ గలవామై వారి యపరాధ తొలగించవలెను.

మనలో నందరు గుర్తించినను గుర్తింపకున్నను, అసహాయోద్యమము సహేతుకమైనదియై, నెక్కువసంఖ్యలను నమ్మ నదియై అటు సత్యము. ఇదివెట్టి దౌర్జన్యమునకు గడ గొనబడి గాదు. దౌర్జన్యమిత అసహాయోద్యమమునందు మార్గమునకు ప్రారంభమునకు తావులేదు.

యుద్ధమందు పట్టుబడు శైలి సత్యాగ్రహశైలి సరిసమానం. ఒకపారి శత్రువులకు పట్టవడినచో యుద్ధమనందలి శైలి శత్రువులపట్ల మిత్రులుగా ప్రవర్తించెదరు. శైలిగా పట్టుబడిన సేనాము శత్రువుని మోసము జేయుట అగౌరవము. సత్యాగ్రహశైలి ప్రభుత్వమువారు యుద్ధమందలి శైలి

గా చూచుటలేదు. మనము యుద్ధశైలిగా ప్రవర్తించినచో నెక్కువ గౌరవము సంపాదించెదము. జైలు ఇరువత్తుల మధ్య తటస్థముగానుండు సంస్థలుగా జేయవలెను. అందు మనము చాలవరకు సహకారమునకు బానుకొనవలెను.

జైలునిబంధనల భగ్గువరచి వారికి వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించి మేముజేయుటే శిక్షలు కఠినముగానున్నవిని ఫిర్యాదుజేయుట సంబంధముగా నుండదు. అత్యగౌరవమువకు లోపము. మన వస్తువులను శరీరములను సోదాచూచుట మంచిది గాదని ఫిర్యాదుజేయుచు, అటంకపెట్టుచు, ఆక్షేపణీయమగు వస్తువులను బట్టలలోను, పరుమకొను గొంగులలోను, చాచియుండుట తప్పు. నాకు చెలి నీ సంతక వరకు సత్యాగ్రహమునందు ఎప్పుడైన అత్యము జెప్పటకు గాని మోసముజేయుటకు గాని అకాశము లేమియు లేవు.

మనము జైలులు అధికారుల నల్లరికేసి చీకాకురచినచో ప్రభుత్వమువారు మనతో రాజీపడుదురనుట యనగా, వారిని ప్రశంసించుటయే లేక అజ్ఞానులుగా భావించుచుంటిమియే అర్థము. మనము వారికి యిక్కట్లులు గలుగజేసినను ప్రభుత్వమువారు సరకుగొనక మనకు శిక్షలు కఠినము జేయవలెనని వారిని ప్రశంసించుట యగును. అనగా మనము తగినంత కారణము గలుగజేసినను ప్రభుత్వమువారు మనము శిక్షించవలెనని దయాద్రవ్యమునందు భావించుచుంటి మనుమాట. కాని నిజమదిగాదు. కరుణయునుమాట వెనుకబెట్టి అకరము వచ్చుచో తమ అధికారమునకు మించిన శిక్షల విధించుటకుగూడ వెనుదీయరు.

కాని మన మందరము నెప్పుడిగా శాంతముగ గౌరవ నీయు లగు సత్యాగ్రహులవలె ప్రవర్తించి యుండినచో, యీ సత్యమైనదాని ప్రభుత్వమువారు గౌరవనీయులగు నిరపరాధులు నింతమంది శిక్షించవలెనని మొనర్చునందులకు సిగ్గుపడియుండురు. మన అసహాయాచరములన్నియు మనలో నున్న దౌర్జన్యమునకు గ్రహమునుగుని వారనుచుండ లేదా? మనము ప్రకారముగా ప్రవర్తించినపుడెల్ల వారివే మగుచుండలేదా?

సత్యాగ్రహులమగు. చే మనము యాదిగూరినీ ప్రవర్తించవలెనని నానుభిప్రాయము:—

- (1) మంచి కట్టుబాటులతో గౌరవముగా ప్రవర్తించుట.
- (2) జైలులు అధికారులకు వారి పరిపాలనయందు సహాయపడుట.

(3) అన్ని కట్టుబాటుల నిబంధనలకు బద్ధులమైయుండి శైలికు అదృష్టప్రాయములుగా నుండుట

(4) శైలిలో ఆధములకు ఒసంగబడిన సౌకర్యము లేనియు, ఆరోగ్యమునకు ముఖ్యచక్కము లయినచో తప్ప, గ్రహింపవలెండుట.

(5) అవిధముగా గావలసిన అడుగుట ప్రసాదించబడకున్నచో కోపగించవలెండుట

(6) మనకు సాధ్యమగునంత వరకు మనకిచ్చిన పని యెంత కష్టమైనదైనను నెరవేర్చుట.

ఇట్టిప్రవర్తనలనే ప్రభుత్వమువారికి క్లిష్టమైనదగు రాగలను, ఇట్టి శిక్షికి వారు సిద్ధపడియుండ కుండుట చేత నున మృకము లేకుండుట చేత ను గౌరవ ప్రవర్తనమును గౌరవముగా నెదుర్కొనుట వారికి కష్టముగా నుండును. దౌర్జన్యమును వారు సిద్ధముగా నుండు వారేమగుటచే రెట్టింపు క్రూరత్వముతో నెదుర్కొనెదరు. అరాజకము గలిగి నేరములు జరుగుచుండునపుడు వారు అజాచివేయగలిగిరి. కాని అసహాయప్రవర్తనమునకు లోబడుట తప్ప నెదుర్కొనుటకు మార్గము గనిపెట్టలేకుండిరి.

సత్యాగ్రహులను మైమేయుట యెందుచే నవగా వారు యిక్కట్లులకు లోబడియుండుటయందే ఉపశాంతి బడయుదురు. న్యాయమునకై శాంతముగా బాధల ననుభవించుట యందు గొప్పసుగుణముగలదు. అది ఖడ్గమార్గమునందలి ఘనతను మించినది. అనగా మన అత్యగౌరవమున కపాయము గలుగునట్టి చర్యనుగూడ మనము అటంక పెట్టగూడదని చెప్పలేదు. అతిగా మనలను అధికారులు దూషించుటకు గాని అహరమును దూరమునండి విడుదలకు గాని అంగీకరింపరాదు. అట్టిచర్యలకు ప్రాణముల త్యజించియైన అభ్యంతర పెట్టవలెను. అవమాన పరగుటకు గాని, దూషించుటకు గాని ఉద్వేగులకు అధికారము లేదు. కావున దాని నాటంక పెట్టె వచ్చును. సోదాచూచుట జైలులు నిబంధనలయందున్నవిషయము గావున దానికి అడ్డు జెప్పురాదు.

కాని బాధల నొసేవలెనని చెప్పినంతమాత్రమున సత్యాగ్రహ శైలిను సూర్యకృష్ణము లానర్చినట్టి నేరస్థులతో సరి సమానముగా జూచునప్పుడు గూడ నోరెత్తక ఊహకొనవలెనని యర్థము కానేరదు. శైలిగానున్నంతకాలము మనము సౌకర్య

ముల గోరము. నేరస్థులలో లసియు. ముటకు సంతసించి వారు నీతియునుగా నుండునట్లు బోధజేయు అవకాశము లభించి నందులకు సంస్థ ప్తి చెందవలెను. నాగరికుల చని చెప్పకొనుచుండు ప్రవర్తనమువారు సర్వసాధారణమైన యీ వ్యత్యాసమును గమనింపవలెను.

సంపాదకీయవ్యాఖ్యలు (యంగు ఇంపియా)

పండిత జనమాలిలు నెహ్రూగారు నాభా పరిపాలకు నకు యీ దిగువలేఖను వ్రాసి బంపిరి:—

“గిద్దానీగారి రెండుగురూర్చి మీరు గాంధీగారికి మే 12 తేదీన వ్రాసిన లేఖను యంగుఇండియా పత్రికలో నిప్పుజే జదివెతిని. ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీగారు, క. సంతానంగారు, నేను తిరిగి మీయనుజ్ఞ లేనిది నాభారాష్ట్రము ప్రవేశింపమను మరతుడైన మాశిక్షలను రద్దుపరచినట్లు ఆలేఖయందు చెలిపి యుండిరి. నాకు జ్ఞాపమున్నంతవర కట్లు జరుగలేదని నే నాకు తెలుసును. మేము యెట్టిమరతులకు లేకనే విడచిపెట్టెదమి యిప్పటికిని తెలుచుచున్నాను. మాకోసంగిన సి. పి. సి. 407 సెక్షను క్రింద నిచ్చిన ఆర్డయనందుగాని, అందుతో పొందుపరిచిన కాలితమునందుగాని యెట్టిమరతులకు లేకుండెను. ఈవిషయము మేము జైలులు నూపర్చెంటుగారిలోను పోలీసు అధికారి లోను మాట్లాడినప్పుడు స్పష్టమైనది. వివర ఎక్కిపూర్తిపు ఆర్డరు, అను వేరొక ఉత్తరువు మాకిచ్చిరి. అందు, మేము ఆరాష్ట్రము వీడి పోవలయుననియు, తిరిగి ఆంజ్ఞ లేనిది రాజనదనియు గలను. మాశిక్షలు తగ్గించుట లేక రద్దుజేయుటనుగూర్చి యేమియు రెండిన ఉత్తరువునందు వ్రాయబడలేదు. ఆ ఉత్తరువులను నాకిమ్మనిగోరినను నీయలేదు నేను వాటి ప్రతులను వ్రాసిగొనుటకు గూడ నంగీకరిండుట లేదు. మీరు ఆవుత్తరువులను యెవ్వరికి నీయగూడదని ఆజ్ఞాపించిరి చెలిపిరి. నేను వైసదేవిన విషయములు సత్యమో అసత్యమో మీరు తెలిపినచో సంతసించెదను. ఆ రెండుఉత్తరువులను నాకు బంపినచో కృతజ్ఞుడను. ఆ యుత్తరువుల బట్టి నే నేఫీలియం దున్నానో తెలిసికొనుటకు అవకాశ మిచ్చుట న్యాయముగా నుండును.”

ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీగారి పూర్వపుశిక్షను తిరిగి తెచ్చి ఆయనను ఖయిదుజేయుట అకాస్త్రియముగా కున్నచో అన్యాయ మనుటకు సందియము లేదని పండిత జనమాలిలు నెహ్రూగారిలేఖ తెలుపుచున్నది. ఆ ముగ్గురు దేశభిములు యేమరతులపై విడువడిరో ఆమరతులు వారికై జూపవలసి యున్నది. ఇదివరకు తెలిపినటులుగా ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీగారు పరిపాలకుల ఆజ్ఞనుబట్టింపును నుద్దేశముతో నాభారాష్ట్రము ప్రవేశింపలేదు. ప్రజాసేవజేయుటకే బోయెను. జనమాలిలు నెహ్రూగారికి పరిపాలకుడు వ్రాయు పత్రికత్తరమునకై ప్రజలు వేచియుండురు.

ఖడ్గరు నిర్దాణము భోగ వంఛ: బద్ధకము

ఖడ్గప్రచార మనందలి కష్టములను దెలుపుచు ఒకరు నాశాకపెద్దలేఖను వ్రాసెను. అందు ముఖ్యవిషయములను ఈ దిగువ పొందుపరచుచున్నాను.

“మారాష్ట్రమునందు నూలువడుకుట బాగుగజరుచున్నది. మాగ్రామములో ప్రతిస్త్రీయు వడక నేర్చినదే. చిన్నపిల్లలు గూడ రాట్నము త్రిప్ప నేర్చుచున్నారు. ఈరాష్ట్రమునందు నేతగాండ్లు అనేకులుగలరు. ఖడ్గరు ఎక్కువగా తయారుజేయ వచ్చుననియు, యెక్కువగా పనిజేయవచ్చుననియు, నేనువలందుచుండును కాని, కాంగ్రెసు కద్దరు దుకాణమునందు బట్టు యేమియు అమ్ముడుపోవుటలేదు. కద్దరు నేయుట నేర్చికొన్న వారుగూడ మిల్లుబట్టలను విదేశీవస్త్రములను కట్టుచున్నారు.

కాంగ్రెసువారు ప్రజలను హెచ్చరించిరి. బోధజేసిరి. ప్రజలు తమవిదేశీవస్త్రములను కొన్నింటిని దహనపరచిరి. ఖడ్గ రుధిరించిరి. కాని ఆఖడ్గరువలన లోపములు నెల్లడియగుట చే యిప్పుడు ఖడ్గరుధరించుట కష్టపడుచున్నారు. అందుగల లోపములివి:—

- 1. బట్ట బహుగానుండుటచే స్త్రీలు కట్టలేకున్నారు.
- 2. బహుగానుండుటచే తడుపుట కష్టముగానున్నది. 3. పిల్లలబట్టలను తరచు తడుపుచుండవలయును. కావున ఖడ్గరు పిల్లలకు పనికిరాదు. 4. ఇందు వివిధరకములుండవు. గాఢముగురగు

పట్టును. 5. త్వరలో ధూళిబట్టును. 7. ఇది మిల్లుబట్టకన్న శ్రేయముగా నుండును. చేతిమాల రూపానికి ఒక పానుదొరకును, అక్కడనున్న మిల్లు బట్టలే రూపానికి పాను దొరకునున్నది.

గొప్పవారల కిది రచించుకుంటున్నట్లు. పేదవారు దీనిధర భరింపజాలక నువ్వయ్యింపరు.

వ్యవసాయదారులు తమపాలములలో ప్రతిపండించుటచే చవుకగానుండును. కావున కద్దరు నువ్వయ్యింపరు. వారి ఆశువారు ప్రతిగింజతియ్యట వదుకుట చేయుదురు. ఏకుటకు చేయుటకు మాత్రము కూలినితురు. గ్రామములలో కూలి తక్కువగును. ఈకితిగా కద్దరు నువ్వయ్యింపరుచే వారు డబ్బు విగుల్పుచుండును.

ఈతెల్లవాసిన ఆయన ఖర్చు ప్రచారము జేయుచున్నాడు. ఈ కుళ్ళు లన్నియు భోగములకు బద్దకమునకు అలవడినవారి వాడుకలని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ రెండనున్న చోట కద్దరుప్రచారము జరుగనేరదు. మనము స్వరాజ్యము నభిషేచించుచో కొంతకాలమువరకైన భోగవాంఛలను విడిచిపెట్టవలెను. శాఖ్యమును విడువలేని సైనికుడు యుద్ధము జేయజాలడు. చాకగా వ్యయముగా నుండు మజిలినబట్టలను విడువలేకున్నచో భారతదేశము స్వరాజ్యమునుబడయజాలదు. విల్లుబట్టలను వెనుక పెట్టగలంత ఖర్చును తయారు జేయగల రాష్ట్రము పాంచాల మొక్కటియే.

ఈ శంకలన్నియు పాంచాలరాష్ట్రమునుండియెవచ్చుట జూడ మన మెంతహీనస్థితికి వచ్చితిమో తెలియగలదు. పంజాబువారి సన్ననిబట్ట గావలయున్నచో అచ్చటిసోదరీమణులు ఆంధ్ర సోదరీమణులవలె సన్ననిమాల దీయనేర్చుకొనవలెను. ఆంధ్రదేశములో కావలసినంతసన్నముగా వడకుచున్నార. ఇది కష్టసాధ్యముగాదు. పలచనిపూలలు గావలసినచో యెక్కువ ఫలుచగా నెట్లు ఒత్తుదుమో అట్లునే పలుచని బట్ట గావలసినచో సన్నముగా వడుకవలెను. అంతేగాని వేరుగా బోనవసరము లేదు. స్త్రీలు సన్నని మాలు దీయుటకు బద్ధపడునెడల బట్టలు బయలుగా నున్నవని మార్గగూడదు. డిల్లలను చక్కగ ప్రవర్తించుటకుగాక, సంరక్షించుటకే బట్టల నువ్వయ్యింపినచో కద్దరు బట్ట డిల్లలగుడ ఉపయోగించవచ్చును. మిల్లు బట్టలవలె కద్దరునందు గూడ అనేక రకముల తయారు జేయవచ్చును. కాని, మనపూర్వము నిపుణులైనను సంపాదించవలయున్నది. కద్దరు పరిశ్రమను గృహపరిశ్రమగా యింకను జేయకుండుటచే యిప్పుడా వస్త్రములు యెక్కువ ధరగానున్నవి. కాని, మనము స్వరాజ్యమును గోరుచున్నపుడు ధరను పాటింపరాదు. కద్దరు ధారణవలన అభిలముల తగుటచే, ధర హెచ్చినను, వాడుకొను ంట్ట తక్కువయినది కావున కద్దరు ప్రియముగా పాటివరాదని నేలకొలది ప్రజల యనుభవమువలన తెలియుచున్నది. పేదవారు తమ ప్రతిని తామే పండితునిని, ఏకి, వడకి, నేసి కొనుట తమంత తామే జేసికొనుచో కద్దరు ప్రియము గానేరదు. పంజాబు స్త్రీలను 20 సంబరకు తక్కువగాని రకము నూలు వడకునట్లు ప్రచారము జేయవలెను. నుంచి నిపుణుడగుచో యెక్కువ శ్రమలేకనే కదురును సరిజేసికొని యెక్కువ సన్నని దారము తీయగలగును.

ప్రకటన

నాశ్వేంద్రమహాయధు ప్రభుల ముద్రాపాత్రం అనే సుఖ్య రావు దుర్బడతల్లి ఋణములుచేయుచు ఆస్తినిగూడ విక్రయముచేయుటకు బ్రయత్నించుచున్నట్లు విచరున్నాము. నాయాస్తియంతయు నాస్థానికము. అందు నాకుమారునికి ఎట్టి స్వతంత్రమైన హక్కులేదు. నాయకునుతిలేకుండ వానికి ఋణము లిచ్చినను ఆస్తిని విక్రయించగా క్రయమును పొందినను నష్టపడవలసినవచ్చునని యిందుమాలముగ తెలియపరచవలెను. నల్లూరు శేషలతాలాకా } 6.1924 ప్రభుల నారాయణ.

ఆంధ్ర సాహిత్యము

వ్యాపారలే ఖాళియను గ్రంథమును చదువుటలో నున్నది. వ్యాపారలేఖాళి యనగా వ్యాపారము (వర్తకము) చేయు వారు వ్రాయవలసిన ఆంధ్రభాషయందలి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల వరుస. ఈపుస్తకమును ఆంధ్రులనబడు వారెల్లరు చదివితీరవలెను. ఇది కడునూతనమైనది. దీనికాలము 0-12-0 అయినను ఆంధ్రసాహిత్యముకొంతయు 0-8-0 చేసినాము. ఆంధ్రవిద్యార్థులకు రు 0-6-0 మాత్రమే. సామ్యముందుగా పోటీజిల్లలుగా పంపవలెను. మార్గవ్యయము మేమే భరింతుము. ఈ నిబంధనలు కాలది దినములవఱకే నుడి. వ్యాపారలేఖాళి Telugu Mercantile (Letters) సుందరం అంధుకో, పద్మావరం.

పోదనూరు రైలుసమైక్యము

కార్మికసంఘము గార్యదర్శి మెదా గారి నిచారము

కోయంబత్తూరు, జూన్ 7:— కోయంబత్తూరు 4వ డివిజను మేజిస్ట్రేటు గ్రీనుగారు బామినమిదనున్న కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి మహమ్మదు మెదా, పాపుమేస్త్రి కన్నయ్యప్ప చెట్టిగారల శ్రేణుకు విచారించిరి. ముద్దయిలపత్తును బార్ అటోలా టి. అదివారాయణచెట్టిగారును, బి. వి. నరసింహ అయ్యంగారును (సేలం) హాజరైరి. విచారణ సాయంత్రం 8.40 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. క్రి. ప్రా. కోడ్డు 107, 112 స్కేసులక్రింది విచారణ ప్రారంభింపబడెను. వీరిద్దరును పోదనూరు రైలుసమైక్యమునకు లనియు, జూన్ 1 వ తేదీని పోదనూరు రైలుస్టేషనులోకి పోయి, నెం2 మెయిలులోని బొగ్గుపరివారలను సమైక్యకట్టకలసినదిగా ప్రోత్సహించిరియు, ఇట్టిప్రవర్తనము శాంతికి భంగకరమైనదనియు చెప్పి మేజిస్ట్రేటుగారు వారిని ఒక్కొక్కరిని ౯00 రూపాయలకు బాంధును, ఒక సంవత్సరము శాంతి గాపాడునట్లులను హామీ నీయకలసినదిగ నోటిసు జేసిరి.

మేకు సెర్గరు ఇందుకు ప్రత్యుత్తరముగా తా : టిపిని జేయలేదనియు, ఈ ఆరోపణలు దృఢపరచునెడల స్టేషను మెట్టకొనెదననియు చెప్పెను. కన్నయ్యప్పనుగూడ తనకియా రోపణలు విషయము తెలియదనియు, జూన్ 1 నండి మూడు రోజులు కెలవులో నున్నట్లును, లోకోపోర్టుపనిలోనికి రావలసినదిగా మెహంపంబగా, ఆరోజు కస్త్రముచేయుచో పలసియుండుటచేత రాజేననిచాని నేనుక వైపున వ్రాసితినియు, నాల్గవతేదీని పనిలోజేరుటకు పాపుకు పోతిననియు, లోకల్ పోర్టు తనకు పోలీసుల కొప్పుగించెననియు చెప్పెను.

లోకోపోర్టు జేవోల్క పోలీసువారి పత్తుమున సాత్తుమిచ్చుచు తాను జూన్ 1 వ తేదీని నెం ౯80, 218 రైలుఇంజనులలోని బొగ్గుపరివారల లేచిపోయి ఆగిపోయెనని తెలియగా మరలవారాపకులలోనికిపోవ బ్రయత్నించితినియు, రెండవ ముద్దాయి వారలను పనిమాని రావలసినదిగా ప్రోత్సహించి నట్లు చెలిసె ననియు, తానును లోకోసూపరింటెండెంటును పనివారలకొరకు ప్రయత్నించితి మనియు, 2 వ తేదీని బొగ్గు కూలీలు రాలేదనియు, లై టి వారలను దీకురావలసినదిగా కూలీకల్పార్తురును ఒంపితినయు, కన్నయ్యప్పజేరిని భయము వలన యెక్కువను పనిలోనికి రాలేదనియు, ఇండియను బొగ్గు పనివారలు యారెండవముద్దయ భయమువల్లను మానిరాయు మొదటి ముద్దయసంఘ కార్యదర్శి యనియు, రెండవ ఆతని కేమి హాదాయో తెలియదనియు, వీరు రయిల్వే స్టేషనులోనికి బోవుటను జూడలేదనియు జెప్పెను.

మేకు సెర్గరు ముద్దాయిని యాసాక్షిని క్రాసుపరీక్ష జేయుమనగా ఒకటిరెండు ప్రశ్నలైనపిదప యస్. యస్. రా మ సా వ్యు అ య గ్రింగారు ముద్దయల పత్తుమున వాదించెద మనిరి.

అమికే నేలనుండి యిద్దరు వక్తలు వచ్చెదమని తంతి వార్త నిచ్చిరి మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను.

వారు రాలేదు గాక కోర్టువక్తలు సహాయుచేయుట ధర్మచని అయ్యంగారు చెప్పిరి.

అయ్యంగారు క్రాసుపరీక్ష చేయగా సాక్షి యిట్లు చెప్పెను.

నేను కార్మికసంఘము నెరుగుదును. మొదటి ముద్దయ సంఘ కార్యదర్శిగ నుండుట కాజ్ఞేపణలేదు. ముద్దయలు పని వారిని బెదరించినట్లు నాకు తెలుపబడెను, జూన్ 4 వ తేదీని ముద్దయలు ఆఫీసువద్ద నుండిరి. మొదటిముద్దయ పనిలోనికి వచ్చితి ననెను. ఒకటవ తేదీని నేను సమైక్యకట్ట పోలీసులకు తెలియజేసితిని. ముద్దయలు సమైక్యదారులను పనిలోనికి రానీయకుండ అటంకము జేయుచున్నారనిగూడ పోలీసులకు తెల్పితిని. రెండవ ముద్దయ మూడురోజులు కెలవు పుచ్చుకొని 4 వ తేదీని పనిలోనికి వచ్చెను. ఆయన క్రాస్త్రము జేయించుకొనవలె నని కెలవు కావలెననెను. ముద్దయలకు అరెస్టుజేయవచ్చు యెడల పని లోనికి వారిని రానీయనవాడనే. నేను బొగ్గు కల్పార్తురు రాలేదు. ముగ్గురి ముద్దయలపై మూజవాడీగా రిపోర్టుజేసిరి, వారెవరును నే డిటలేదు.

ఆ ముగ్గురిపేర్లలో ఒకరు రావణ నాయరు, మరియొకరు మాధవక నాయరు, మూడవ ఆయనపేరు తెలియదని చెప్పిరి.

పోలీసువారి పత్తుమున పోదనూరు రయిల్వే పోలీసు హెడ్ క్వార్టర్లీలు సీతాపతి అయ్యరు యిట్లు చెప్పెను: నేను సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు వెంట స్టేషను ఆవరణములో తిరిగితిని. జనము గుంపుండెను. రయిల్వే పనివారు సమైక్యదారు లుండిరి. ఈముద్దయ లిద్దరును గుంపులోనుండిరి. పనివారలను పనిలోనికి పోకుండ పొమ్మని ముద్దయలు చెప్పుచుండిరి. ఇది జూన్ 1 వ తేదీని జరిగెను. నన్ను కొనవకపోయ్యె పోయి బొగ్గుకూలీలను తీసుకొని రావలసినదిగ పంపిరి. నాతో పంటింగు ద్రోవరు అలాగే వచ్చెను. రెండవముద్దయ సైటుమిదను వచ్చెను. నేనును

మరియిద్దరు కాన్స్టేబిలులును అలాజేయునుగూడ పోలీసు. ఆయన కూలీలను ఏక్కడికి పోవుచున్నారని అడిగెను. వారు పనిలోకి పోవుచున్నారనిరి. బొగ్గు కూలీలు చాలరెండు పని మానిరి గాన నాకు నూతన యిద్దరు బొమ్మలను అంబుల కూలీలు తిరిగి పోయిరి. బొగ్గు కల్పార్తురంతట వచ్చి కూలీలను తీసుక వచ్చుటకు నక్కరమౌనెను. ఆయన ఆ గ్రామములో చక్రి ప్రదేశమునకు బోయెను. జూన్ 5 వ తేదీన పొన్నావి ప్లాటుఫోంమిద ఉదయం 6-45 గంటలప్పుడు గుంపుండెను. అచట ముద్దయలందరి నుండిరి. వారు ఏమిట్లు వస్తున్నాడని, ఆయన వచ్చుచోనును యెవరును పనిలోకి పోవ జిసిరి.

క్రాసుపరీక్ష జేయగా సాక్షియిట్లు చెప్పెను:—

జూన్ 1వ తేదీని బొగ్గుపనివా రెవరును ఇంజను నడలి పోగా నేను మాడలేదు సమైక్యముడెనని నాకు తెలియును. దీనికి కారకులెవరో తెలియను సమైక్యయెందువవచ్చెకో నాకు తెలియదు.

ఇప్పుడు అధినివేతరాజ్యముల మంత్రిగ నున్న రై. ఆ. జే. హెచ్ థామసుగా రొకసారి యారెయిల్వేసంఘమునకు కార్యదర్శిగ నుండిరియు, సార్వభౌముడే 800 మైళ్లు మోటారుపైపోవలసియుండెననియు, ప్రాసిక్యూషను జేకుండెననియు, సమైక్య సక్రమమైన నాధనమనియు అయ్యంగారు చెప్పిరి.

కోర్టువిచారణ పూర్తియగులోపల మరియొక పోలీసు కాన్స్టేబిలు విచారించబడెను.

రెండవ ముద్దయ కన్నయ్యప్పను గూడ యెయిలు మిద విడుదలజేసిరి. ఇంకను విచారణ 11 వ తేదీని పెరియనా యకపోయ్యలో జరుగును. (అ. తె)

* * * * *

కార్మికసంఘసభ్యుల బట్టు

కోయంబత్తూరు, జూన్ 7. -- కార్మికసంఘసభ్యులీయు దయమున 10 గంటలకు పోదనూరు కోయంబత్తూరు కోడ్డు మీద జంటలు జంటలు గా వడచిపోయి నాయాల్ నడితీరమున ఒక సభచేసి పనిలో ప్రవేశింపమాడవనిబట్టుపెట్టుచిరి.

కలవరము

రాయ బహదుర్ టి. ఏ. రామలింగం చెట్టిగారు సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు (మద్రాసు శాసనసభా సభ్యులు), తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పార్తి స్వామి శాం డర్, కోయంబత్తూరు పురపాలకసంఘము ఉపాధ్యక్షుడు కణ్ణుస్వామి గౌండకగార్లు తిరువనాపల్లి ఏజెంటుకు పరిశీతులనుగూర్చి భయపెట్టుచు, ప్రజాభిప్రాయమును తెలుపుచు, సుత్యక్తిగముగా వ్యవహరములను పరిష్కరింపగలయునని నేడును తంతిచేసిరి. సిమ్లారెల్వేబోర్డు, రైల్వేసీనియరు గవర్నరు మెంటు యినస్పెక్టరు, మద్రాసువర్తకసంఘము, మద్రాసులేబరు కి మిషనరీగార్లుకూడ వెంటనే జోక్యము కలిగిండుకొని వ్యవహరములు ముదురకుండజేయవలెనని తంతులు చేయుడెను. (అ. తె)

* * * * *

సమైక్యదారులకు 600 రూపాయల సహాయము

నాగపల్లెం, జూన్ 7:—నిన్న సాయంత్రము జరిగిన రైల్వే కార్మికసంఘముయొక్క జెంటిలుబాడిమిటింగలో సా తిండియెక్, రైల్వే బ్రామగోలోనున్న సమైక్యదారుల సహాయము చందాలు నిమూన చేరువలెనని నిశ్చయింపబడెను. ఈసాయంత్రమునకు రు 600-ను పైగానే వసూలైనది. (అ. తె)

లోకోపోర్టుమను ప్రకటన

సేలం, జూన్ 9:—బొగ్గురవాండ్లకు గట్టినిశ్చయము జోనుండి, వెనుకటి స్క్రీలుప్రకారము జేయుచు జనుకటి సర్వీసులనుగూడ లెక్కలోనికి తీరికొనినగాని తాము సేవీక ప్రవేశించుచు చెప్పుచున్నాము. క్రొత్తనుభూలు నియమంబ ఒడిది. కొంఠుండి ధర్మపురి కాన్స్టేబులనుకి నచ్చిరి ఇంజనులు సుగ్రహయేయునారిలో అనుగింనుగలవాలు ఏజెంటు డ్రైవరు విన్నవాకు రెండవ బొగ్గుపనివాండ్లుగా తీసికొనండి నారు. ఈయనయ్యగున లోకోపోర్టుమును సమైక్యదారులతో మాట్లాడి తరువాత సమైక్యదారులలో అబ్దుల్ రహీంతోహూడా 1 డజనుమంది 15 గంటలలోగా పనిలోనికి రావలెననియు, క్రొత్తవారెవరు తీసికొనబడవనియు ఒక ప్రకటనను గానిం చెను. (అ|| తె)

తిరువనాపల్లి, జూన్ 7. —కోర్టరై తాలూకాబోర్డు

నారు తిరువనాపల్లి విద్యాసంఘమునకు యం. యల్. సి. యం. ఆర్. నేనురామయ్యర్, యల్. నూనిక్కుమరాగముదిలిగూరు గార్లును త్రిచ్చి జిల్లాబోర్డుకు యలస్వామినాయుడుగారిని తనకు ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనిరి (అ. తె)

తిరుమనాపల్లి, జూన్ 9:—కోర్ టి, దేశికాచారియరు గారు ఉదకమండలమునుండి యిచ్చటికివచ్చినారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం. జూన్ 9 వ తేది

సామవారము

బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభా తీర్మానము

భారతీయుల కోర్కెలను విఫలపరుచుటకై, ఏదీన్ని యవకాశము దొరకినను కొందరికు చాలును. గోరంతలా కొండంతలు చేసి గొంద్రాశము జేయుటకు వీరు పూనికొనుచుండును. డయరు సేనానిసామ్రాజ్యరక్షణకై జలియనువాలాబాగ్ లో వధి గావించవలసివచ్చెనని, న్యాయాధికారి మా కర్తవ్యము సమర్థించిరి. ఇందుకు బ్రిటీషుకత్రికలు తలనెంచికొనవలసియుండుటకు మారుగ, డయరు ఓర్వయరు గార్లకు విజయము గలిగిందలకు సంతసించుచున్నది. కావన్నసభలో, బెంగాలు రాష్ట్రీయ సమావేశమువారు ద్వారన్యము నొకవంక నిరసించుచు, వేరొకవంక గోపీనాథమాగారి త్యాగమును ప్రశంసించుచు తెసిన తీర్మానము గొప్ప కలవరము గలిగించెను. కావన్నసభలో నీ విషయమై వికటరుటనుగారు ముచ్చటించుచు, వెంటనే కఠినచర్య నవలంబించవలయునని గోరెను. వీరి ఆర్థమమునకు కలవల్ మైలరుగారు తగిన ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. అంగ్ల న్యాయాధికారి డయరు సేనాని గావించిన వధిను సమర్థించుటకు పాల్పడిన మరుసటిదినమున వికటరుటనుగారు బెంగాలు తీర్మానమును గూర్చి ముచ్చటించుట హస్తాన్వదముగ నున్నదని వల్లెకిరి. ఆదర్శము మంచిదియన సాధనము తెట్టివయినను పాటంప సక్కర లేదను సిద్ధాంతము వ్యాపించుటవలననే, ఇట్టి సందిగ్ధస్థితి జనించినది.

గంధిమహాత్ముని నాయకునిగ నంగీకరించి అతని యవదేశములను గౌరవించునంతవరకు, అహింసావ్రతమును నిష్కర్షగ కొనసాగించుట యవసరము బెంగాలు కాంగ్రెసు తీర్మానము అహింసా దీక్షకు వివాదమునటకు సందియములేదు. చిత్రరంజనచానుగారు ప్రకటించిన సమాధానము, సంతృప్తి గలిగించజాలదు. బెంగాలీభాషలో జేసిన తీర్మానమును దానుగారి విధమున భాషాంతరిక రించుచున్నారు. “ఈసమావేశమువారు అన్ని రకముల హింసను నిరసించుచు, అహింసాధర్మమును ప్రతిపదించుచు, గోపీనాథమాగారి త్యాగాదర్శమును అభివర్ణించుచు అతని స్వాతంత్య్రము పట్ల గౌరవము సూచించుచున్నారు. అయినను దేశక్షేమ లాభముల కిది అననుకూలమని భావించుచున్నారు.” ఇట్టి తీర్మానము హత్యను సమర్థించుట లేదనియు, ఒకరిచర్యను నిరసించినను వాత త్యాగమును పొగడవచ్చుననియు, తాము అహింసాధర్మము సంగీరించుచున్నను త్యాగము సలిపిన వారిని గౌరవించక యూరకుండజాలమనియు, ఇంతకన్నను తీర్మానమేమియు నెక్కడుగ జెప్పలేదనియు దానుగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

దానుగారి తీర్మానము పాశ్చాత్యదృష్టిభమున కనుగుణ్యముగనున్నది. సామ్రాజ్యరక్షకు డని డయరుగారిని సమర్థించుటకు బ్రిటీషువారు పాల్పడుట కిదియే కారణము. కాని మహాత్ముని దృష్టి

యందు, ఆదర్శమును సాధనమును దోషరహితములుగ నుండవలయును. ఆదర్శములు మంచియి సంతమాత్రమున జాలవు. రాజకీయ వ్యవహారముల నిమిత్తము హత్య నలుపుట సీతీతాహ్యమని, మహాత్ముడు దలచుచున్నాడు. ద్వారన్యము కాంగ్రెసు క్రైమకు విరుద్ధమునటకు సందియములేదు. గోపీనాథుని చర్య నిందార్హ మగుచో, వారి యుద్దేశ్యమును ప్రశంసించుట యసంబద్ధముగ నుండును. కాంగ్రెసుసభవా రిట్టి తీర్మానమును గావించుట, యసంగతము. తమ ఆదర్శమును సాధించుటకై ఎట్టి సాధనముల నుపయోగించుట కయినను వెనుదీయనందులకు అధికారవర్గమును ఖండించుచు, అట్టి మార్గమును దేశీయు లవలంబించిన ఖండింప కుండుట పాడిగాదు. మహాత్ముడు నేర్పినది, మనోవాక్కాయ కర్మలు చవిత్తముగ నుండవలయు ననియే. ద్వారన్యరహితమగు అసహాయోద్యమము బెంగాలులోని ఆరాజక కృత్యములను మాన్పుటకు మూలకారణ మయ్యెను. మహాత్మునివలకు బడిని దగ్గింపబ్రయత్నించుటచే, అహింసాదర్శము వరిస్ఫుటముగనుండక కొంతవరకు మరుగనుచున్నది.

దేశమున సత్యమునందను అహింసయందును ఆదర్శము తగినటుల మహాత్ముడు కనిపెట్టెను. ప్రజలకు అహింసయనిన విసుగుబుట్టినటుల మహాత్మునకు పొడగట్టెను. ఎట్టి దేశభిమాని కయినను, ఎట్టి త్యాగధనునికయినను ద్వారన్యరహితమగు సహాయోద్యమము త్యాగమున కవకాశము గలిగించునని, మహాత్ముడు మరల ప్రతిపాదించుచున్నాడు. అహింసయన పిరికితనము గాదనియు, ఉత్సాహమును ధైర్యసాహసముల కిది యవకాశ విచ్చూరనియు. దీనిని కొనసాగించుటకు ఎక్కుడు త్యాగశక్తియు ఆత్మవిశ్వాసమును అవసరము లనియు, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. అందుచే అహింసయొక్క నిజమహిమను వెల్లడిజేయుట, కాంగ్రెసు సభ్యు లెల్లర వరమధర్మమగుచున్నది. బెంగాలు రాష్ట్రీయసభవారిట్టి తీర్మానము గావించుట సభావ్యముగ లేదు. దానుగారి సమాధానము, బెంగాలు సమావేశచర్యను సమర్థింప జాలదు. ఇట్టి పొరపాటును బెంగాలు కాంగ్రెసు సభవారు ఇకమండయినను సవరించుకొనుట యుక్తము. అహింసవిషయమై ఎట్టి యపోహకాన్పదము లేకుండ జూడవలసినవిధి కాంగ్రెసుసభ్యులపై గలదు. అసహాయోద్యమమున కంతకును అహింస ఆయువుపట్టువంటిది. దానికి భంగము కలిగిన యెడల, ఉద్యమ మంతరించును.

అయినను బెంగాలు తీర్మానము, ద్వారన్యము నామోదించుచున్న దనట మాత్రము సరిగాదు. దానుగారు అహింసను విధ్యుత్తధర్మముగ భావించుచున్నారు. బెంగాలు కాంగ్రెసు తీర్మానమునను ద్వారన్యమును నిరసించుచున్నది. ద్వారన్య చర్యను నిరసించుచున్నను, ఉద్దేశ్యమును మాత్రము పొగడుచు తీర్మానము గావించుటలో, బెంగాలు సమావేశము చాల పొరబడినది. వికటరుటను ప్రభృతు లిట్టి మార్గముననే నడుచుచు, స్వరాజ్యవత్సమువారిని నిరసించుటవలన ప్రయోజనము లేదు. ఇండియా సహాయమృత్రయగు రిచర్డుగారు చెలిపినటుల కాంగ్రెసుసభ అహింస ననుసరింప నిశ్చయించినది. స్వరాజ్యవత్సముగారును, బహిష్కార వత్సము వారును గూడ ఈ విషయమై ఏకాభిప్రాయముతో మెలగుచున్నారు. బెంగాలు తీర్మానము వలన గలిగిన యపోహలను పోదోలి, అనుమానముల కెట్టి యవకాశము లేకుండ జేయవలసిన విధి

స్వరాజ్యవత్సము వారిపై నిలిచియున్నది. ఇగువత్సములకును ఇతరవిషయములలో నెట్టి భేదమున్నను, ద్వారన్యరహిత్యము విషయమై ఎట్టి భేదాభిప్రాయములేదని, వీరు చాటుట ముఖ్యము. సందిగ్ధవచనములవలనను, తీర్మానములవలనను అసహాయోద్యమమున కెక్కుడు అపకారము గలుగుట నిశ్చయము. అహింసావ్రతయందు బాత్తుగ నమ్మకములేనివారు కాంగ్రెసుకు విడిపోవుట యుక్తము. కపటవర్తనమువలన, కాంగ్రెసుక్రైమకు మొదటికే మోసము గలుగవచ్చును.

తుర్కీ సమస్య

తుర్కీకిని ఇంగ్లండుకును మోసూలువిషయమై సమాధానమును గుదురదయ్యెను. రాయబారులెవరి యిండ్లకు వారు జనిరి. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి వరిష్కారమున కీ వ్యవహారమును సంపదనని బ్రిటీషువారు గోరుచున్నారు. నానారాష్ట్ర సంఘమువారు న్యాయము జేసెదరను సమ్మతము, తుర్కీకి గలుగలేదు. అందలి ప్రధానయూరకియనుజాతులకు తుర్కీపై నెట్టి ద్వేషము గలదో విడితమే. అందుచే మరియొకరిని మధ్యనర్చి నేర్పాటుజేయ వలయునని, తురుష్కు లభిప్రాయపడుచున్నారు. లాయడు జార్జి గారు లాసానీసంధిని గూర్చి ఇటీవలజేసిన ప్రసంగము, తుర్కీవారి యనుమానములను మరింత బలపరుచుచున్నది. ఇప్పటి కింకను, లాయడుజార్జి గారికి తుర్కీపై ప్రాతపగ దొలగకుండుట విచిత్రము. లాసానీసంధి అనర్థదాయకమని వీరింకను అభిప్రాయపడుచున్నారు. తుర్కీద్వారా ఎప్పటి కయినను పోరాటమురాకమానదని వీరి యుద్దేశ్యము. కారణమేమి? రుష్యా దార్జినల్లు జలసంధిని విడువదట, ఇటలీ తనప్రాతభూములను మరల నాక్రమించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచునే యుండునట. లాయడుజార్జి గారు, ఇతర జాతుల సీతీరున తుర్కీపై పురిగొల్పుట, శోచనీయము. విన్టరుటనుగారు బలికి నటుల, లాయడుజార్జి గారు తుర్కీ విషయమై నవలంబించిన వద్దతియే కొనసాగియున్నచో, మహామృదీయ సమస్య ఇంకను ఎట్టి విషమరూపము దాల్చెడిదో యూహింపవచ్చును. లాయడు జార్జి గారి నిర్ణయమువలన ఇంగ్లండుకు మహాపద్రవము తొలగెను. ఇకనయినను, వెనుకటి సంకుచితవద్దతులను విడనాడి, తుర్కీ స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుట ఇంగ్లండుకు జేమదాయకము.

ఫిలిప్పైను దీవులు

విదేశపాలనము, పాలకులనుండి స్వాతంత్ర్యాభిమానమునుక్రమ క్రమముగదొలగించుననిదోచును. అమెరికనులు సయితము ఫిలిప్పైను దీవులలో తమ వాగ్దానమును చెల్లించుటకు వెనుదీయుచున్నారు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు అమెరికనులు వాగ్దానముజేసి చాలకాలమయినది. కాని, ఆవాగ్దానమును ఏదియో నెకసాకుజూపి విఫలపరుచుచున్నారు. ఫిలిప్పైనులు అర్హతజాపువరకు, వారికి స్వసరి పాలన మొనగజూడదని, గవర్నరుగ బనిచేసిన పుడ్డుగారు దెలుపుచున్నారు. ఎంతకాలములో వీరు అర్హతగాంచెదరు? మరి మూడుశతములవరకు, ఫిలిప్పైనులు అర్హులు గాజాలరట. అప్పుడుమాత్రము అర్హులగుదురను సమ్మతమున కాధారమేమి గలదు? హిందూ దేశమునందధికారవర్గమువారిట్టి హేతువులజాపుచున్నారో, అమెరికను పాలకులును అట్టిమార్గములనే దొక్కుచున్నారు. ఫిలిప్పైనులు క్రైస్తవులుగాన, వారిని సంరక్షించు భారము అమెరికనులపై నున్నదని, పుడ్డుగారు దెలుపుట

మరింత విచిత్రము. ఇది కొత్తకారణము. చేజిక్కిన యధికారమును వదులుకొనుట కెవరికయినను కష్టము. స్వాతంత్ర్య ప్రియులని పేరొంది, స్వయం నిర్ణయసూత్రమును ప్రతిపాదించిన అమెరికనులే యిటుల వెనుదీయుచుండ, తదితరులు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుట వింతగాదు. జాతుల దురాశను మాన్పవలయుననిన, స్వృజాతులకు సహితము స్వయంనిర్ణయధికారము నొసగుట యుక్తము. ఈ సూత్రము నాచరణలోనికి దేనంతవరకు, పార తంత్ర్యభాదలు దొరికిపోజాలవు.

కెనడా దారికివచ్చుట
కెనడాదేశపు దృష్టివశము, బ్రిటీషుప్రభుత్వము సీటీవల కలవరపెట్టెను. లాసానీ సంధివత్తమును మిగిలిన కాలనీలు స్థిరపరచినను, కెనడా యంగ్లకరింపకబోయెను. తనతో నీవిషయమై ప్రశ్నే కముగ సంప్రతింపచుందులకు, కెనడాకు కోషము గలిగెను. అందుచే సంధిని తానామోదించనని బకటించెను. మాక్డనాల్డుగారి చాకచక్యమువలన, కెనడా ఎట్టేటులో దారికివచ్చెను. మొత్తముమీద లాసానీ సంధి సంగీకరించెను. ప్రస్తుతపు గండము గడచినను, వ్యవహార వింకను స్థిరముగ నిర్ణయము గావలసియున్నది. మాక్సేదేశమునకును అధినివేశ రాజ్యములకును గల సంబంధము స్థిరపడవలయును. ఇంపీరియల్ సమావేశమువారి ఉపసంఘముకంటి ఇంగ్లండులోనుండవలయుననియు, దీంతో విదేశరాజ్యాంగ విషయముల సూచి యోచించుట కవకాశముండ వలయుననియు, మాక్డనాల్డుగారు తెలుపుచున్నారు. పై యుపసంఘమునందు అధినివేశరాజ్యములకు ప్రాతినిధ్యముండును. అధినివేశ రాజ్యముల కెక్కడ కోషమువచ్చునోయని, ఇంత గజగజలాడెడి మాక్డనాల్డుగారు హైందవసమన్వయ పరిష్కరించుటకు తగిన యాతురము జూపకుండుటకు కారణమేమి? అధినివేశ రాజ్యములకు బలముగలదనియు, ఇండియాకు బలములేదనియు కారణమేమగుచో, మాక్డనాల్డుగారు సయితము న్యాయముబదులు బలమునే ఆరాధించుచున్నట్లు గనుపించును. వీరికిని, ఇతర రాజకీయపక్షముల వారికిని, నిజతారతమ్యము గనుపింపదు.

సంస్కరణములను మార్చవలదు.
సంస్కరణములు మార్పుజెందగూడదని ప్రతిపాదించుటకు, వికటకుటను ప్రభుత్వము పడుచున్న కష్టములగాంచిన జాలికలుగును. లేబరు ప్రభుత్వము వారట్టికార్యమును తలపెట్టకున్నను, ఎప్పటికీమి మునుగునోయి, వీరు భయపడుచుండరు. 1930 సంవత్సరమునరకు సంస్కరణముల ఏమాత్రమును కదలించవలదని వీరు బ్రతిమాలుచున్నారు. కాని ఆ విషయమై భయమున కవకాశములేదు. ఆసియరు ప్రభుత్వ, కన్సర్వేటివ్ లేమంచివారనిపించుచున్నారు. డిపార్టుమెంటులు విచారణకొర కొక విచారణసంఘమును నియమించినను, అయ్యది సంస్కరణములను మార్పుకు కుపయోగపడదు. కార్యాచరణ నియమములలో కొలదిమార్పుల గావించవచ్చును. ఇట్టి సంఘమునందయినను, ప్రజాశయ విముఖులనే సభ్యులుగ నియమించు సూచనలు గనుపించును. సంస్కరణవిధానముమారి, ప్రజలకు స్వపరిపాలనము సిద్ధింపవలయుననిన, స్వప్రయత్నబలమువలననే చేకూరవలయును. బ్రిటీషు పార్లమెంటునభిప్రాయమునాధారపడి లాభములేదని లాలా లజపతిరాయిగారు ఇంగ్లండునుండి వ్రాయుచున్నారు. వీరు స్వాభుభవపూర్వకముగ చెలిపిన సత్యము నెల్లరు గ్రహించుట యుక్తము.

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పుజానిధి

అక్రూపాయలు నమర్పింపవలెను

9.6.24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇవతరము	చందాలు	ఇవతరము	చందాలు
నెల్లూరుజిల్లాలో నాయకుల వర్తమాన	35971-14-7	ఇదివతరము	15571-5-5
పొదగొనున వాగ్దానములు	3505-1-0	కృష్ణాజిల్లా భీమవరము తాలూకా గరగ	
(వివరములు కేపు ప్రచురింపబడును)		ప్రగ్రామమున పెన్సెల్వే తిరుమల	
శిశుమంగోదారిజిల్లా దొరులూరు		రాజగారు 25-0-0, నంబూరి నరస	
గ్రామమున వివాహకట్నములవలన		రాజగారు 10-0-0 మొత్తం	35-0-0
వసూలు	29-0-0	రావిచాటి సత్యనారాయణగారు నూతన	
పొందూరుభిల్లా ఉపసంఘమువారివలన	7-8-0	గృహప్రవేశసమయము దంగేరు	12-0-0
కేటికనూలు	47-0-0		
మొత్తము రూపు	19560-6-7	మొత్తము రూపు	15618-5-5

పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిహ్నామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 లెంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు

సూరతు మ్యునిసిపల్ సంగ్రహము
సూరతు మ్యునిసిపల్ సంగ్రహమువారు జాతీయ పారశాలా నిర్వహణమున కిచ్చిన ద్రవ్యము అక్రమ మని చెలుపుచు, చెరుమెనుగార్చినను సభ్యుల పైనను ప్రభుత్వమువారు దెచ్చినకేసులో నలువది కేలరూపాయలకు కోర్టు డిక్రీనిచ్చెను. స్థానిక సంఘములకు జాతీయవిద్యను పోషించుట కయినను హక్కులేదని గనుపించుచున్నది. స్థానిక స్వపరిపాలనము కేవలము, నామమాత్రమగు చున్నది. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు వీలయిన ద్రవ్య స్థానికసంఘములలో అసహాయవాదులు జేరి కాలము వ్యర్థపరుచుటవలన ప్రయోజనముండదు. దేశనాయకులను గౌరవించుటకుగాని, జాతీయవిద్య కద్దరు నిర్మాణము మున్నగుసంశయములకు తోడ్పడుటకు గాని, ఇతరవిధముల ప్రజేచ్చను నెఱవేర్చుటకు గాని స్థానికసంఘములలో నవకాశము లేనంతవరకు, అయ్యది అధికారవర్గ యంత్రములలో భాగములు గాకమానవు. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము సిద్ధించినగాని, స్థానిక స్వపరిపాలనము సహితము వికాసస్ఫూర్తి గాంచనేరదు. స్థానికసంఘముల యభివృద్ధివ్యాపార, స్వపరిపాలనము లభించినను నాశకు నిరంకుశాధికారులనిరోధముఅడ్డుదగులుచున్నది. స్థానికసంఘముల చరిత్రజూచిన, ఎట్టి వారికయినను నిరుత్సాహము జనింపకమానదు.

సూరతు మ్యునిసిపాలిటీ అసహాయములపై కేసు
జడ్జి తీర్పుపై అప్పీలు జేసిన రని తెలియుట
సూరతు, జూను 7 —సప్రెండు చేయబడిన సూరతు మ్యునిసిపాలిటీ చేయకనుమినను, 30 మందిసభ్యులమీదను, భారతమునిషివారిసప్రెండుకి నామ జాతీయవిద్యకై దుర్వినియోగము జేసి 107000 రూపాయలను రాబట్టనలెనని తెచ్చిన దావాలో నూతులొడి తీర్పుజెప్పుచు రాష్ట్రీయ కల్యాణిమండలి క్రింద పాపకాలకు మ్యునిసిపాలిటీ 40 వేలవచ్చుట అన్యాయమని తెల్పి ఆర్జునము నూటికి 6 వేల వడ్డీతోను ఖర్చులతో ప్రతివాదు లీయవలసినది డిక్రీ చేయుచు రెండవ దావా 67 వేలను వాదియే ఖర్చులను భరించుకొనలెనని కొట్టివేసిరి. ఉభయకలహమును ఈ తీర్పుపై అప్పీలు చేయ తీర్మానించినది తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

సాతీండియన్ లైవ్స్

పోదనూరు వర్క్కుమాలలో నటులనే యున్నది
కోయంబత్తూరు, జూను 7:—పోదనూరు వర్క్కుమాలలో పరిశీలకు లేమియు మారలేదు. (అ. ప్రె.)
సేలం లో ఫిట్టరులు చేర్చుకొనబడలేదు. పోదనూరు సమ్మేదారు లిచ్చటిసమ్మేదారులతో మాట్లాడి పనిలో చేరకూడదని నిశ్చయించిరి.
తీరి రెండుదినములలో సమ్మేకట్టుమని వీరు ప్రచారము చేయుచున్నారు
సేలం, జూను 7:—సాతీండియన్ లైవ్స్ అసిస్టెంటు లోకోనూపర్నెంటు యాయుధము పెందలకడనే యీరోడుకు బయలుదేరి వెళ్లి పోయెను. కొంతమంది రోజుకూలి ఫిట్టరులు పనిలో ప్రవేశింతుమని రాగా అసిస్టెంటు లోకోనూపర్నెంటు వారిని ప్రోత్సేలుమీద తీసికొనుటకు నిరాకరించెను.
ధర్మపురమునుండి కొంతమంది బోధననివాండ్లు వచ్చినారు. కాలికట్టునుండి 8 మంది వచ్చుచున్నారు.
పోదనూరునుండి సమ్మేదారులు యిచ్చటికి వచ్చి యిచ్చటి సమ్మేదారులతో మాట్లాడి పనిలో ప్రవేశించకూడదని తీర్మానించుచున్నారు. వీరు సేలంనుండి బయలుదేరిపోయిరి. మధుర, విల్లిపురం, చెంగల్పట్టులకు పోయి అచ్చటి మనుష్యులతో ఆలోచించి తిరిగి సమ్మేకట్టుడని వారిని ప్రార్థింతురు ఇచ్చటి సమ్మేదారులు ద్రోవలలో సహాయం దణి వేడుకొనుచు రెండుదినములలో సమ్మేకట్టులనినదని ప్రచారము చేయుచున్నారు. పోలీసువారు దేవునుకు రక్షించుచున్నారు. లోకోనూపర్నెదారుల పట్టుదలతోనే యున్నారు. (అ. ప్రె.)

తారకేశ్వరస్వామి గ్రహము

వలంటీరుల అర్చనలు
తారకేశ్వరము, జూను 7:— పరిశీలకులు కాంతముగ నున్నవి. నేడు ఎనిమిదిమంది వలంటీరులు అర్చనచేయబడిరి.
నేడు యెనిమిదిమంది కాంతినికులను పసంకెమూర మజందారుగారి కుమారునిగూడ అర్చనజేసిరి. కావలసినంత డబ్బును, కాంతినికులు నుడుబులన యీ ఉద్యమము నెంత కాలమైనను జరుపగలమని సత్యాగ్రహోద్యమమును పడపు వారు చెల్లుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

అకాలీల ఆగమనము:— వైకంఠోయిన 12 అకాలీలలో 4 రు నేడు చెన్నపురివచ్చిరి.

డా|| యు. రామరావుగారు నేటిఉదయం చెన్నపురి వచ్చిరి.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:— 1924 సంవత్సరము మేసెలలో 3695 మంది బీదలకు అన్నదానము చేయబడినది. ఏప్రిలుసెలలో 3705 మంది బీదలకు అన్నదానము చేయబడినది. అని సమాజప్రకారకదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

రాకపోకలు:— డి. బి. జె. వెంకట నారాయణ నాయుడు రిజిస్ట్రేషను ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారు శనివారము రాత్రి ఉదకమండలము బోయిరి. మేజరు మల్లన్నగారు జనరలు ఆసుపత్రి ప్రధానస్థానముగా భార్యతోగూడ బెంగళూరు బోయిరి.

సర్. ఇన్ స్పెక్టరు సీ. సి. శ్రీనివాసను, ఆడిటరు గారు బెంగళూరును శనివారము రాత్రి బోయిరి.

నిన్న రాత్రి సర్వే డైరెక్టరు బాటుమనుగారు బెంగళూరుకుపోయిరి.

బి. సి. పంచనాథనుగారు నిన్న ఉదయం ఇంగ్లాండు నుండి చెన్నపురి విచ్చేసిరి. వీరు చిత్తూరు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు గానున్న డి. సి. రాఘవయ్యగారి పుత్రులు. మూడేండ్ల క్రిందట ఇంగ్లాండుబోయి బాధ్యులు జదివినవచ్చిరి.

బాబ్బిలి మహారాజుగారు నిన్న ఉదయం చెన్నపురి వచ్చిరి.

నలుజడ్డల మార్పులు:— ఈ దిగువ సబ్జెక్టుల ఆయాధికారులకు మార్చిరి.

కె. సాంబశివరావు నాయుడుగారిని బెజవాడ ప్రిన్సి పలు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుండి గంటూరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు.

ఎస్. వెంకటసుబ్బారావుగారిని డిండిగలునుండి బెజవాడ ప్రిన్సిపలు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు.

డి. గురురాజారావుగారిని డిండిగలు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు నియమించిరి.

ఎ. వెంకటరామయ్యగారిని వధ్వరనుండి మనీలిపట్నం అడిషనలు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు మార్చిరి.

పి. ఆర్. గోవిందరావు ఈరోడుజిల్లా మున్సిపల్ గారిని, శివగంగ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు నియమించిరి.

సి. వి. సంపత్య్యగారిని బాపట్లనుండి కర్నూలు మార్చిరి. ఆర్. నాగేశ్వర అయ్యగారిని బాపట్ల అడిషనలు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు నియమించిరి.

ఎస్. నీలకంఠంపతులుగారిని బెజవాడనుండి బాపట్ల సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు నియమించిరి.

టి. భుజంగరావు నాయుడుగారిని కాకినాడనుండి బెజవాడ అడిషనలు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు నియమించిరి.

సి. ఆర్. వెంకటేశ్వరయ్యగారు ఎలూరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు నియమించిరి.

పి. నారాయణరావు నాయుడుగారిని విశాఖపట్నం నుండి చిత్తూరుమార్చిరి.

ఎ. భీమేశ్వరరావుగారిని చిత్తూరునుండి విశాఖపట్నం మార్చిరి.

గాంధీ పూజా నిధి

చెన్నపురియందలి గుజరాతీపౌరులు

నిన్న సాయంకాలము పరమానందరావు ఛోటాదాసు - రి సక్రమము చెన్నపురియందలి గుజరాతీపౌరులు సభజరిపిరి. రాష్ట్ర కార్యకర్తలనుండి అధ్యక్షత వహించిరి.

మహాత్ముని విగ్రహమును అనుచుండును అగు మణిలూలు కోతారిగారు సభయం దుపన్యసించుచు మహాత్ముడు బర్మా వారి కొసగిన సంరక్షణమును చెప్పిరి.

“ఖద్దరు ధరింపుడు. జాతీయోద్యమమునకు ధనసహాయ మొనగడు. హిందువుహమ్మదీయ విశిష్టమునకుతోడ్పడుడు” ఖద్దరు ప్రచారము నిమ్మజాత్యుద్ధరణము, జాతీ యోగ్యత, నిర్భాగ్య కార్యక్రమమునందలి ప్రధానాంశములని కోతారి గారు చెప్పిరి. గుజరాతునందు నిర్భాగ్యకార్యక్రమము విజయ వంతముగ కొనసాగుచుండెననియు చెన్నపురియందలి గుజరా తీయులు రాష్ట్రమువారిని ఆదర్శముగ నుంచుకొనిన చాలునని మనిలూలు కోతారిగారుచెప్పి గాంధీపూజానిధికి గుజరాతీలు అధికముగ విరాళము లివ్వవలయునని కోరిరి.

చెన్నపురియందలి గుజరాతీలు ఈనిధికి అధికముగ ధన సహాయ మొనగటకు అంగీకరించినట్లుగ మహా తేలియుచున్నది.

వైకంఠత్యాగ హము

భగవదాయము కావలెను

శాంతినికలుగు మిందీ, వడుకుచును నేర్పుట

కొచ్చి, జూను 9:— వైకంఠునందు సత్యాగ్రహోద్యమము యథాప్రకారము జరుగుచునే యున్నది. శాంతినికలుగు లకు విరామమున్నపుడు మిందీ నేర్పుటకై కే. జే. కృత్తివాస గారికింద ఆశ్రమములో నొక హిందీతరగతి ప్రారంభింపబడినది. శాంతినికలుగు వీరులు చేయవలయు, నూలు వడుకుటయు నేర్పుటకు ఖద్దరు పనిలో నిపుణుడగు శివహరునాథగారు జంపానుండి వచ్చిరి.

అకాలీలు పోవుటవలన వంటపనులకు డబ్బుకావలసియుండుటచేత విరాళము లాసంగవలసినదిగ సత్యాగ్రహసంఘము వారు విజ్ఞప్తి నొకదానిని ప్రచురించిరి. (అ. ప్రె)

ఉక్కురత్న విజ్ఞప్తి

బర్మా మినహాయింపవలెను చలహా

ప్రభుత్వసభ్యునిపై రంగూను గజెట్టు దాడి

రంగూను 9 జూను:—ఉక్కురత్న విజ్ఞప్తి గురించి వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు “రంగూను గజెట్టు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను:—భారతీ శాసనసభలో, బర్మాతరపున హాజరైన ఏకైకప్రతినిధియగు ఇ. జి. వైమింగగారు, ఈ రాష్ట్రమును బిల్లునుండి మినహాయించుటకుగల కారణములను బాగగ వివరించెనకాని, బర్మాను ముందుముందు వేరజేయుటను గురించి ప్రసంగించునట్లు దాతని కధ్యక్షుడు అడ్డుపడినది. ప్రభుత్వము వారు కృతనిశ్చయములై యుండగా వైమింగగారి సకారణ వాదములయందు నేమి జేయగలదు? బర్మా విడిపోవుటను గురించి ఆలోచించుట కాతని కట్టి పనియులేదని ప్రభుత్వసభ్యు డాతనిని తీవ్రముగ మందలించెను. బర్మా వాణిజ్యసంఘమువారి ఆభిప్రాయము, స్థానిక ప్రభుత్వమువారి మద్దతు, జి. సి. బి. ఎ. నాయకు, జాతీయ పక్షమువారును వైమింగగారి ప్రతిపాదనను బలపరచుచు తుదినిశ్చయములలో పంపిన తంతివార్త అన్నియు నిరపయోగకారకము లయ్యెను. ప్రభుత్వముతరపున సర్. బేబీలు బ్లాక్స్టుగారు “బ్లక్స్టు” అని ఒక్కమాటలో కొట్టివేసిరేగాని, ఆమాటయొక్క, బర్మీయులకు అంగీకార యోగ్యముగ నుండునట్లునర్ప వెంచలేదు. ఈ విగాదరణ యనంతరము బర్మాలో ప్రజాభిప్రాయము అభివృద్ధి నొందునటులు సంధియమడెను. ప్రజాభిప్రాయము బాగుగ నభివృద్ధిపొందినతరువాత, వైమింగగారి ప్రతిపాదన వారికి కొంచెము ఊతకొయ్యగనందున, ఈ విషయ మిట్టిక కాలము నిద్రపోవునంద బాలము. రాబోవు శాసనసభాసమావేశమున నీ విషయమున నొక నిర్ణయము గావించబడవచ్చును. ఇట్టి దంతమాత్రమును వాంఛనీయమైనది గాదు. అ||ప్రె||

గాంధీమహాత్ముడు. ఆర్యసమాజము

సెకండాబాదునందలి ఆర్యసమాజమువారు గాంధీ మహాత్ముని కీక్రింద తంతివార్త పంపినారు.

ఈ నగరమునందలి ఆర్యసమాజమువారు నువ్వొక దిగ్గానంబ, స్వామి శ్రద్ధానందగారవైనను ఆర్యసమాజవైనను గావించిన నిందావాక్యములను మేము అక్షేపించుచున్నాము.

శుద్ధ ఉద్యమము శాస్త్రములకు విరుద్ధముగ నున్నదను వాదమునకు ఆధారము లేదు. భవిష్యత్ పురాణమునందలి 21 వ అధ్యాయమున పదివేలమంది యవనులు మరల హిందువులయిన చెప్పబడినది వ్రాయబడినది. ఏమైనను మియెడల గౌరవము మా కంతమాత్రము ఊహించలేదు.

బోధు అ డురోహిత్కండు రైల్వే యూనియను

అల్లాబాదు, జూను 7:—ఈయూనియను యొక్క జెనరలు సెక్రటరీ కె. సి. మిత్ర యం. యల్. పీ గారు ఈయూనియనును ప్రభుత్వమువారు గుర్తింపకుండుటకు గూర్చియును, వేరువేరు యుద్ధోగ్యులపై చెప్పబడిన విషయములను రైల్వేబోర్డువారు తీసికొనిన చర్యనుగూర్చియును, రాజప్రతినిధికిని కాన్సిలులోని అధికారత సభ్యులకును యుత్తరముల సంపెను.

లక్నో పనివాండ్రు చేసిన ఒక సభలో ఏజెంటు యూనియనును గుర్తింపజేసినదానినిగా చేయడేని జూను 5వ తేదీ కావలి యొక దినమున సమ్మెనని తీర్మానింపబడినది. (అ||ప్రె||)

పోర్చుగీసు వైమానికులు

మిలిటరీ బిరుదము లొసంగబడుట

రంగూను జూను 8:— పోర్చుగీసు ప్రభుత్వము వారు కెప్టెను పెయిసు, లెఫ్టెనెంటు బీర్సు అనుయిత్తురు వైమానికులను మేజరులుగా చేసినట్లును వారికి టూర్, ఇ. ఇ. నేపా అను బిరుదము లొసంగినట్లును, వారి మెకానిక్సును లెఫ్టెనెంటుగా చేసినట్లును వారికివర్త మానమువచ్చెను. (అ. ప్రె)

బ్యాంకామకు బయలుదేరుట

రంగూను జూను 9:— మేజరు బ్రిటోపెయిసు, మేజరు సర్వెంట్ బీరసు అను పోర్చుగీసు వైమానికులు నేటియందయము చక్కనివాతావరణస్థితిలో 7.5 నిమిషములను రంగూనునుండి బ్యాంకామకు బయలుదేరెను. పోర్చుగీసుకాంసలు డాక్టరు ఎ. యం. డిసాజాగారును మరొకొంతమంది పోర్చుగీసు జాతివారును వీరికి వీడ్కోలుచెప్పటకు వచ్చియుండిరి. రంగూనులోనున్న పోర్చుగీసుజాతివారు వైమానికులకు విందుచేయవలించిగాని వారెప్పుడు బయలుదేరనది నిశ్చయములేదు గావున వైమానికులు నిరాకరించిరి. కింపుగా రను వారిమనుష్యులును వైమానికులకు అవసరమైన సహాయమును చేసిరి. మెకానోవర్డు మేజర్ల పెయిసు చీఫ్సులను లెఫ్టెనెంటు వనోవల్ గావా కాలిసికొనునట్లుగా ఏర్పాటుచేయబడినది. (అ. ప్రె)

బర్మా ప్రభుత్వము

అక్రమ ప్రవర్తనములు

రంగూను, జూను 7:— ప్రభుత్వములో పనిచేయుచున్నటువంటివారిలో వైకెరానుండ ఆపివేయబడిన వారి యొక్కయు శిక్షింపబడిన వారియొక్కయు సంఖ్య 1923 సంవత్సరములో 83 అని ఒక అఫీషియల్ స్టేటుమెంటు చెప్పుచున్నది. ఇందులో చాలమంది అక్రమప్రవర్తనముగల వారని అనుమానింపదగినవారు. వీనిలో కొన్ని 1922 లో పారాభమయ్యెను. ఈ శిక్షలలో 22 అక్రమమైన లంచములు పుచ్చుకొన్నటువంటివి (వీనిలో 4 బలహంతులచే తీసికొన్నవి. 3 అక్రమమైన లంచములిచ్చిరి 9 ప్రజాద్రవ్యమునెడల అక్రమముగా ప్రవర్తించినవి. 16 అక్రమముగా లంచములిచ్చినవి గాని పుచ్చుకొన్నవిగాని తక్కినవి ప్రభుత్వమునకు ఏదోవిధముగా నష్టముచేసినవి అనగా బిల్లులలో డైరీలలో తప్పుడు వ్రాతలు వ్రాయుట, కొలతలలో మార్పుట, నలమందును ఉప్పును యెక్కువగాయిచ్చివేయుట, రికార్డులతో అక్రమముగా మెలరటయై యున్నవి.

డిపార్టుమెంటు వారిగా చూచిన యెడల పబ్లిక్ మర్కెన్సెస్, 5, ఆరోగ్యశాఖ 4, విద్యాశాఖ 7, కష్టము 4, నిక్షేప 5, సెటిల్ మెంటు 4, పశుచికిత్స 2, అడవిశాఖ 6, పోలీసు 27, సర్వే 2, బర్మా విలుసర్వీసు 4, సబ్జుసేటు సివిలు సర్వీసు 6, మినిస్ట్రీయల్ 5, ఆదాయపున్న 1, ఇతరములు 1. ఈమొత్తము 83 లో డిస్మిసుచేయుండి శిక్షింపజేసినారు 8, డిస్మిసు చేయబడినది 24, తీసివేయబడినది 8, పని నుండి తొలగింపబడినది 3. (అ. ప్రె)

బిటిషు గ్యూనానా

భగవదాయము

ఇటీవల జరిగిన కాల్యులపై చర్చ

ప్రభుత్వ ప్రకటన

సిమ్లా, జూను 7:— భారతప్రభుత్వమువారి క్రిందివిషయముల డెలుపును ప్రకటనను గావించిరి. క్రొత్తగా బిటిషు గ్యూనానాకు వెళ్లవలసిన భారతీయులకు కొంత భూమిని ప్రశ్నకొందు విషయమును, స్వదేశమునకు వెళ్లగోయ భారతీయులను పంపివేయ విషయమునను, అప్పుల నివారణ భారతీయుల రాజకీయ, ఆర్థిక, సేవలనుగురించియు ఇంతవరకు జరిగిన అభివృద్ధిని పరిశీలించి నివేదిక సంపుటగా నొక అధికారిని పంపుటకు భారతప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. ఇటీవల బిటిషు గ్యూనానాలో భారతీయులపై జరిగిన గ్యూనానా ప్రభుత్వమువారి నివేదిక జేరువరకు. వైన డెలుపబడిన అధికారిని పంపకుండు నందురు. (అ||ప్రె||)

కర్ణాటక ప్రభుత్వము

బ్రాహ్మణత్వముల ఆక్షేపణ సభ.

శ్రీ కమిషనుగారి నివేదికముపై తమ తోగల ఆక్షేపణలను ప్రకటించుచున్న ఆక్షేపణకు లొంగుటకు నిరాకరించిన వారిని శిక్షించుటకు సంఘములలో సమావేశపరచెడి. సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయకులు, సర్ పి. త్యాగరాజుయ్య, బి|| || సల్లా గురుస్వామియ్య, శ్రీరాజుల నాయకులు, మార్తాండప్పి కె. వి. మీనను, మోపురప్ప, వరద రాజులనాయకులు, తనికాచలం శెట్టి గార్లు మరొకరిందరు ప్రముఖులు సభకు వచ్చియుండిరి. సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయకులు గారు అధ్యక్షుల వహించిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

సభను ప్రారంభించుచు రెడ్డి నాయకులు గారు చెప్పిరి:-
అశుభమును పరిస్థితులలో శ్రీ కమిషనువారి నివేదికను పరిశీలించి చూచుచున్నాము. ఈ దేశములో ఎవ్వరు ఈ విచారణసంఘము కావలయునని కోరియుండలేదు. ఏకీకరణమైన మూడులక్షలవ్యయమును భారతకాశనసభవారు అంగీకరించలేదు. రాజప్రతినిధి తన ప్రత్యేకాధికారములను పయోగించి ఈ ఖర్చుమొత్తమును కాంక్షను చేసెను. 1917 సంవత్సరమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు గావించిన ప్రకటనను శ్రీ కమిషనువారు దృష్టియందుంచుకొనినట్లు తోచుచున్నది. సంపూర్ణ బాధ్యతతో కూడిన స్వపరిపాలనమును పొందుటకు ఈ సంస్కరణకాశనము ప్రారంభమయియు, కొంతకాలమునకు భారతీయులు తమదేశమున సంపూర్ణాధికారములు గలవారై యుండగలరనియు స్పష్టముగ ప్రకటించబడినది.

శ్రీ కమిషనువారి సలహాలు ఆమోదించబడిన ఇంకను కనీసము 50 సంవత్సరములు మనము ఆంగ్లేయోద్యోగుల ప్రభుత్వమునకు లోబడియుండవలెను. ప్రస్తుతము ఉద్యోగము నందున్న వారికి కుటుంబ సభ్యులకు లే ఇక ఉద్యోగములకు వచ్చు వారికి కూడా ఇచ్చునట్లు పేరు సలహాలిచ్చియున్నారు. జీతములు బట్టెములు ఇతరసౌకర్యములందు అన్నిటియందును ఉద్యోగులకు కమిషనువారు మేలుచేసినారు. పదిసంవత్సరములనుండి ఈ ఉన్నతోద్యోగుల కియ్యబడు సౌకర్యములకు మితము లేకున్నది. 5 సంవత్సరములలో మాడుపర్యాయములు వారికిరములు హెచ్చించబడినవి. ఇతరదేశములందు ఇట్లు జరిగియుండలేదు. ఇట్లుజరుగుట న్యాయముగ లేదు. భర్త్యులుగ లేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమున కొనసిన వాగ్దానమునకుకూడ విరుద్ధముగ నున్నది. భారతీయులు ఈనివేదికమును సంపూర్ణముగ పరిశీలించుటకుపూర్వమే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రి యీ సలహాలను ఆమోదించి అమలునందుచుటకు అంగీకరించినది ప్రకటించబడినది. కావున దేశీయులందరు తమ ఆక్షేపణలను తెలుపుట అత్యవసరము.

తీర్మానములు

పట్టికసర్వీసులవిషయమై శ్రీ కమిషనువారి రిచ్చిన సలహాలు మిగుల ఆకాశంకరముగ నున్నవని చెప్పి పురిపాటలు ప్రకటించుచున్నారు. కమిషనుసభ్యులు అవలంబించిన వైఖరికి చెన్న పురిపాటలు చింతిల్లుచున్నారు.

సామ్రాజ్యకాశనసభవారి సలహావిషయమై చర్చనలన్ని వరకును, ప్రస్తుతపరిస్థితులు మారి సర్వీసులు కాశనసభల అధికారమునకు లోబడునంతవరకును, ఉద్యోగములందు భారతీయుల సంఖ్య అధికమగునంతవరకు ఈసలహాలను అమలునందుచు కూడవని సభవారు తమ చట్టప్రాధికారమును ప్రకటించుచున్నారు.

ఇంక కొత్త ఆంగ్లేయోద్యోగుల నియమించుపద్ధతి తగ్గిపోవలయు ననియు, ప్రత్యేకా ప్రసాదాలి కేజ్జాను గల ఉద్యోగులను నియమించునవలసినవృద్ధి ఆంగ్లేయోద్యోగుల నియమించువలయునని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

సల్లా గురుస్వామియ్యగారు మొదటితీర్మానముపపాదించుచు శ్రీ కమిషను నియామకము గౌరవకాశనసభ అధికారమును ప్రతిపాదించినట్లయ్యెనని, భారతదేశీయులందరు ఆక్షేపించుచున్న శ్రీ కమిషనువారు విచారణ సలిపిరేలక్షలవ్యయము వ్యయమొనర్చిరి. సర్వీసుఉద్యోగుల ఆందోళనమునకు కమిషనువారు ఇండియా మంత్రి గారిని బట్టి పోయిరి. కమిషనుదేశీ అధికార సభ్యులు కూడ ఈసలహాలను ఆమోదించియుండుటచే సమస్య మరింత క్లిష్టమైనది. వారికి బహుమానముగ కాబోలు గొప్పఉద్యోగము లివ్వబడినవి. కమి

షనుసభ్యులందరు ఏకగ్రీవముగ నివేదికమును తయారుచేయుటచే నివేదికపు విలువ మరింత అధికమైనదిని చెప్పి గారు చెప్పిరి.

సలహాలను ఖండించుచు వర్తమానమును కమిషనువారు అధికముగ పాటించినందున భారతీయోద్యోగులకు అన్యాయములుగ జేరనియు చెప్పిరి.

జస్టిసు ప్రతికాసంహిత లగు కె. వి. మీననుగారు రెండవతీర్మానముపపాదించుచు కమిషనువారిసలహాలు భారతదేశపుఖర్చును అధికము చేయుచున్నవనియు కమిషనునందరి భారతీయసభ్యులు విపరీతముగ ప్రవర్తించినందున చెప్పిరి.

మరొకరిందరు మాట్లాడిరి. అన్నితీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

అధ్యక్షుడు సభను ముగించుచు ఇంతవరకు ఇండియామంత్రి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సలహాలు అమలునందుచుటకు తీర్మానించుట యుచితముగ లేదనియు, రాష్ట్రములకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముండవలయుననియు, త్వరలో భారతదేశమునకు డొమినియనుహక్కుల నిచ్చుటకు బ్రిటిషువారు అంగీకరించెదరను నమ్మకమును రెడ్డి నాయకులుగారు ప్రకటించిరి.

అధ్యక్షునకు వందనము లర్పించబడినది. అంతటితో సభ ముగిసెను.

కొత్త ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ సభ

నూతన ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘసభ యీనెల రెండవవారములో సమావేశమగునని యిదివరలో ప్రకటించియుంటిమి; గాని యీనెలలో జరుగబోవు అఖిలభారత సంఘసభలో చాలా ముఖ్యమగు విషయములు చర్చించబడబోవుచున్నవిగాన ఆసభాపర్యవసానము లేన పిమ్మట మన రాష్ట్ర సంఘసభ జరిగినయెడల ఆసభా తీర్మానము ననుసరించియే, మన రాష్ట్రములో జరుగువలసిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు, పిలుగా నుండునని కొందరి అభిప్రాయమగుటచే, యీసభా సమావేశము జూలై 5వ తేదీకి మార్చబడినది. కాన జూలై అయిదవ తేదీన బెజవాడలో నూతన ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘసభ జరుగును చర్చించబడు విషయములను ముందు ప్రకటించెదము.

వేలూరి సత్యనారాయణ.

సహాయకార్యదర్శి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘసభ

రాజోపురాంధ్ర రాష్ట్ర సంఘసభలో శ్రీ నీడిగువనుదహరింపబడిన తీర్మానములుపాదించెదము.

1. "సమమైనపురిలో దినమునకు ఏకవేలకున్నవేలకుండా దారము తీయుటకు పిలుపురాటమును డిశంబరు 3వ తేదీలోగా తయారుచేయువారికి 5 వేలరూప్యములు బహుమాన మియ్యబడునని బ్రిటికాముఖంబుల ప్రకటన చేయించుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు"

2. "కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులుగా బోధించిన అభ్యర్థులు మూడురూపాయిలు అభ్యర్థి రుసుము చెల్లించవలయునని చేయబడిన తీర్మానమును యింతటితో రద్దుచేసి కాకినాడ కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులుగా పోయినవారియొద్దనుండి ఆంధ్ర రాష్ట్రములో దాదాపు అన్ని జిల్లాలవారును (గుంటూరుతప్ప నూలు చేసిన యొక రూపాయి అభ్యర్థి రుసుమునే యికనుండి అన్ని జిల్లాలవారును వనూలుచేయుటకు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు"

సంఘారు వెంకటరంగచార్యులు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘసభ్యుడు - మంగళగిరి గుంటూరుతాలూకా

తిరువాన్కూరు శాసనసభ

నాయరు నిబంధన సవరణ బిల్లు

తిరువనంతపురం, జూన్ 7:- దివాను అధ్యక్షతక్రింద శాసనసభ నేడు తిరిగి 11-30 నిమిషములకు సమావేశమయ్యెను. క్రిందటిదినమున రానివారు కొంతమంది వచ్చిరి. రిటైర్డ్ మై కోర్టుజడ్జి దివాకాచూడూరు ఏ. గోవిందప్పి మరొకరితోమంది ప్రముఖులును ప్రేక్షకులుగావచ్చిరి. నాయరునిబంధనసవరణబిల్లు చర్చకుతీసికొనబడినది. అధికారేతరసభ్యులుపాదించిన వెక్కువ వరలలో 86 చర్చకు తీసికొనబడినది. అందులో చాలవరకు ఆమోదించబడినవి. కొన్నిమాత్రము సమంహరింపబడినవి. చర్చ జరుగుచుండగా, కొత్తసవరణలు కావలెనని కొంతమందిసభ్యులు కోరుటవలన సాయంకాలము 4 గంటలకు సభ సోమవారము నాటికి వాయిదావేయబడినది. అప్పు డీవిషయమే పూర్తిగా చర్చించబడును. (అ. ప్రె)

సిక్తా జూన్ 7:- ఎం. ఎస్. ఎ. మైదరి, వి.సి.ఎస్.

గారిని (మద్రాసు) భారత ప్రభుత్వమువారు విద్యా, ఆరోగ్య, భూములశాఖకు ఆంధ్రుల శ్రేష్టురీగా పనిచేయుటకు నియమించిరి. (అ|| ప్రె||)

30 సంవత్సరమునుండి జయభేరి ! నెర్వెటల్ ముత్యములు

వీర్యవృద్ధి, నపుంసకత్వమును పోగొట్టి భార్యలపై నిరములకు బలమును కలుగజేయును. స్త్రీలకున్న పురుషులకును సంపూర్ణముగా నిచ్చును. ఎటువంటి వీర్యవృద్ధియునుకూడ 3 రోజులలో మాన్యును. తక్కువ, విద్యాధులు, వర్తకులు మొదలైన వారికి మిక్కిలి ఉపయోగము.

రఘునాథఫార్మసీ., తిరువళ్ళిక్కేణి, మద్రాసు.

“నర్సినన్” (స్వర్ణము చేరియున్నది)

అద్భుతమైన జీవామృతము

లోహము లన్నిటిలోను స్వర్ణము దివ్యమైనది మృతమే కాదు అయితే దానిని చక్కగా వాడిన ప్రపంచమునందున్న రసాయనము లన్నిటికిని రాజుకుంటిదని హిందూదేశపు ప్రాచీన ఋషులు తెలిపియున్నారు ప్రాచీ, ప్రవీది జౌహరులలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవాటిని మిలితముచేసి, తయారు చేయబడిన దివ్యవృద్ధి మనముల బలహీనత, నపుంసకత్వము స్వల్పముగా నున్నను, హెచ్చుగా నున్నను, రక్తహీనత, బరువుతగ్గుట, అపరిమితరక్తము దుర్బలత్వము, న్యూనస్త్రీనియానుల బంధకము, ఆజీర్ణము మొదలగు అన్ని విధములు చెడువ్యాధులు, తీరనిన్యూధులు తప్పక గుణమగును. కఠినవర్తము లంకముచేయ నకు సరము లేదు. సాధారణ దుర్బలత్వమునకు వై కస్తూరిలెమును వాడవలెను. సర్వీసులను అనేక అద్భుతగుణములు గలవు. ఒక నెలకు సరిపడు వర్తమును జౌహరు స్వర్ణముతో మిలితమైనది. బుడ్డి 1 కి రు 5-0-0. వై పూతగావధము రు 2-8-0 ఒక పూర్తి నెట్టు రు 7-0-0 తపాల ఖర్చు చేయ. ఉష్ణదేశములలో నుండువారి కిది అత్యుపయోగము.

డి. వెంకట్రావు ఎన్స్క్రియ, డి. ఏ. నైదావేట పోస్టు “మంచి పుష్టినికలుగజేసినది”. మిస్టర్ ఎం. వి. నాయకర్, మద్రాసు “రక్తమును శుద్ధిచేయును”. మిస్టర్ హెచ్. కార్పెరు, బొంబాయి “మిక్కిలి ఆత్మరక్తకరమైనది”. డాక్టరు, బొంబాయి “మిక్కిలి ఆత్మరక్తకరమైనది”. డాక్టరు ఎస్. మాస్సే అనూహకావాదు: “నూరస్త్రీనియా రోగికి చాలమందిది”. మిస్టరు డబ్ల్యూ. బెట్టి మద్రాసు “3 పోతుల బరువులు ఎక్కువైనది”. మిస్టరు రూఫ్ ఖాన్ పి. వి. డి సహా ఇన్స్ పెక్టరు పొట్టు “ఉపయోగకారి, గుణకారి”. ఎస్. ఆర్. రావు ఎ ఎస్క్రియ డి. ఏ డెట్టి కలెక్టరు తేలూరు “నాకు చాలమేలు చేసినది”. మిస్టర్ పి. నుబ్బరాయలు, రంగున “సంపూర్ణపుష్టినికలుగజేసినది. మిస్టర్ ఎస్. సి. డిటా కానిటరి ఇన్స్ పెక్టరు కలకత్తా “అద్భుతమైన గుణములను కలిగించినది. ఆరోగ్యముగా నుండ గోరిన ఇప్పుడే ఈవిధున విలాసమునకు వ్రాయుచున్నాను. దాగల్ పూరు విలాసమునకు వ్రాయుచున్నాను లేక తీసుకొన వచ్చును.

Behar Chemical Works, Bhagalpur, or obtain direct from Agents. W. E. SMITH & Co., Ltd., Madras and Branches Dadha & Co., Asvin & Co., Iycaanoos Mudalliar Madras Woollen Mart, Mangalore. A. Abid & Co., Hyderabad and Chemists and Druggists everywhere.

విదేశ వార్తలు

మసోలు రాయబారములు

సర్ పెర్సి కాక్స్ గారు మరలిపోయారు

కాన్స్టాంటిన్ పోలి, జూన్ 6:—తురుష్కరాయ జారుల సెలవు గైకొని సర్ పెర్సి కాక్స్ గారు తక్షణమే వెడలిపోయెను.

జర్మన్ ప్రభుత్వము

విశ్వాసతీర్మానము

బెర్లిన్, జూన్ 6:—ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన సంగతులు తమకు నచ్చిన పనియు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసము గలవనియు రిచిప్టానుసభ వారు తీర్మానించి తెలియజేసిరి.

సామ్రాజ్య విధానము

డొమినియను పార్లమెంటు

ప్రధానాచార్యునియభిప్రాయము

లండన్, జూన్ 6:—రాత్రి 9.15 రాంకే మగ్డొనాల్డా గారు విదేశాంగ వ్యవహారములందు సామ్రాజ్య వికల్పము గూర్చి మరల క్రొత్తగా సాధించ నుద్దేశించితిని తెలియజేసినందులకు సంతోషించుచు టైమ్స్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఒడంబడికలు కదురుచు క్రీస్తుముగ తీర్మానములను ఏకకాల మందు ఒప్పుకొనుటకు వీలుగ వీర్యాటలను మగ్డొనాల్డాగారు ప్రవేశపెట్టి గల్గితేని కార్మిక ప్రభుత్వమువారు విదేశాంగ విధానమున క్రొత్త కార్యక్రమమును ప్రవేశపెట్టి తాము చేయగల దానికంటె ఎక్కువ సాధించినవారగుదురు. సామ్రాజ్యము నకు ఇప్పుడు ఉపద్రవకరముగ నున్న సమస్యలన్నిటిని పరిష్కారము చేయుటకు వీలగును. మార్గము సేర్పరుచును. కాంతి ఏర్పడుటకు వీలగును.

ప్రధానాచార్యుని ప్రకటనము

లండన్, జూన్ 6:—కామన్సుస్థలలో నేటి చర్చయందు ఎడ్వర్డు గ్రెగ్ గారు ప్రాతప్రభుత్వమువారు లాసేను ఒడంబడికను సంతకము చేయుటకు లాసేనుకు రావలెనని డొమినియను ప్రతినిధులకు ఆహ్వానమును బంపకుండుట తప్పనిది. అందుచేతనే ఒక్కలాసేను ఒడంబడికనుమాత్రము సామ్రాజ్య మంతయు సంతకము చేయలేదు. ఇంకముందు జరిపెడి విషయములలో రాయబారములను ప్రారంభించుటకు ముందు ఆరాయబారములందు, సంబంధముగల డొమినియనులకు ముందుగ కబురంబుదననియు అట్లు చేయుటతో గత సామ్రాజ్య సభవారి తీర్మానముల ననుసరించెదమనియు మగ్డొనాల్డాగారు తెలియజేసిరి. ప్రత్యక్షముగ సంబంధమున్నట్లు డొమినియనుల ప్రాతినిధ్యముండవలెననిరి. తనకు సంబంధించినంతవరకు తీర్మానమును సదా అమలులో పెట్టెదననిరి. విదేశాంగవిధానమును గూర్చి అంగరంగుల గలసి వికల్పతో సామ్రాజ్యవిధానమును సాగించుటకు ఒక మార్గమును వెదకవలెననిరి.

కనడా లాసేను ఒడంబడికను ధ్రువపరచుట

లండన్, జూన్ 6:—కనడా ప్రభుత్వమువారు లాసేను ఒడంబడికను ధ్రువపరచిరిని కామన్సుస్థలలో మగ్డొనాల్డాగారు ప్రకటించిరి. ఐరిష్ ఫ్రీ ట్రేటు ప్రభుత్వమువారుగూడ ధ్రువపరచెదరని ఆశించుచున్నాడననిరి. క్రీస్తుముగ నిశ్చయమును, తీర్మానమును జేయుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారికి అధికారముండవలెను. మూడు సవరణములందు స్వతంత్రించి రైల్వేముగ నేను పనిచేయవలసి వచ్చెను. దానివలన గలగు కష్టనిష్కారములకు సంసిద్ధుడనైతిని. దీనిని నా అనుభవముచే జెప్పుచున్నాడననిరి. అట్లు చూపించి చేసినను దానివలన గల్గిన ప్రతిఫలము నేను జేసిన తీర్మానమునకు అనుకూలముగ నుండెను. నేను జేసినది మంచిదని సహజించిరి. ఈమూడు పర్యాయములు గూడ నాకార్యము ఫలించెను. అట్లు చేయుట మంచిదనిరి. ఆచూకదు తంతి ఇంతకును మనకును డొమినియనులకున్న సంబంధములను భయంకరముగ తాకుచున్న జేసినది. దీనివలన నమ్మకము పోయినది ఇదమితముని దేనిని జేయుటకు ముందుగ సభవారికి తెలియజేసెద ననిరి.

సోవియట్ ప్రచారము

బ్రిటిషునావికుల రాజభక్తిని పాడుజేయు యత్నించుట

లండన్, జూన్ 6:—రాత్రి 11.35 ఇటీవల మసోలు సభ తేగిన మ్రా ఆర్మీ అనునాతడు బ్రిటిషు నౌకావళమున పనిచేయు నావికులను రాజభక్తిరాహిత్యముగ జేయుటకు సోవియట్లచే నియమింపబడెననియు ఇతనికి 100 నుంది రషియను కమ్యూనిస్టులు సహాయము చేసెదరనియు వీరు ఈ కమ్యూనిస్టులు సోవియట్ ప్రచారక పాఠశాలయందు ఆంగ్ల భాష నభ్యసించుచున్నారనియు అచరముగ పరీక్ష లన్నిటిని వీరు ఇచ్చిన తరువాత గ్రేటు బ్రిటనులో చుట్టుకు ప్రచారమును సల్పుటకు వీరికి అధికారపత్రము లాసగబడుననియు కేగ నుండి టైమ్స్ పత్రికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

ఆల్బేనియా లిరుగ బాటు

వలన ఇటలీ యుగోస్లావియాలు జేసికొన్న ఒడంబడిక విలువ తేలుచున్నది. విప్లవకారుల విజయము ఇటలీ కంగీకారము గావచ్చును.

ఆల్బేనియా ప్రభుత్వమువారికి యుగోస్లావియా అనుకూలముగ నున్నది. తాము జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు కారణము కనిపించదని యుగోస్లావు ప్రభుత్వమువారు రనుచున్నారు. జోక్యము కలుగజేసికొన మనుషున్నారు. కాని ఇటలీగూడ ఇదే దారిని ద్రొక్కెనరని ఆశించుచున్నారు. ఒకవేళ జోక్యము కలుగజేసికొను టుపరకమునో అయ్యది జాతిసమితిద్వారా జరుగవలె ననుచున్నారు.

100 మంది చనిపోయిననియు, ఆరుగంటలలో ఇరవ త్తము తరపున చాలమంది కుర్రగాత్రులైరి. కొలేలు డోల్బు లో ప్రభుత్వసేనలు, జాతీయవాదులు తీవ్రముగ పోరుచు న్నారు. ప్రభుత్వసేనలు పరాజయము గాంచినవి. చాల మంది మతపరపులు ప్రజలు తిరుగబడి 'జేలతో' యుద్ధము జేయవలెనని పురికొల్పుచున్నారు.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ చమురు

కేంద్రము

యునైటెడ్ స్టేట్స్ నమురుకవుట్ల రహస్యముగ జరిగెనని యు సింక్లరుకు ఇష్టించుటకై ప్రభుత్వమువారు 1000000 డోలరులను విలువలేనివానికి ఇచ్చిరినియు నౌకావళనిపుణుల సేవార్యును నిరాకరించిననియు తెలియుచున్నది.

బ్రిటిష్ రైల్వే చిక్కులు

కల్లలము అతిశయించుట

లండన్, జూన్ 6:—లండను విద్యుచ్ఛక్తి రైల్వేలో కల్లలము మరింత ఎక్కువాయెను. దీనికి కారణము దుకాణదారులు, పనివాండ్లు సమ్మెగట్టుటయే. ఇప్పుడు 55 రైల్వే స్టేషనులు మూయబడినవి. వీరితో 6000 మంది సానుభూతిని జూపుచున్నారు.

రైల్వే అసభికారసంఘమువారు మే 17 తేదీని పనివాండ్లకు వారము 1 కి 10 పిల్లంగలవేతనమును జేయవలెనని గోరి రు. 24 తేదీని ప్రత్యుత్తరమును గోరిరి. అసభికారకర్మముతో రాయబారములు సలుపవలదని నేషనలు రైల్వే యూనియను వారు కంపెనీవారిని గోరిరి.

కమ్యూనిస్టుపక్షముతో తవకు సంఘము లేదని అసభికారకర్మ సంఘమువారు తెలియజేసిరి. భుగర్భ ఇనుపదారి రైల్వే స్టేషనులు 35 మూయబడినవి.

కంపెనీవారి ప్రత్యుత్తరము అసంతృప్తికరముగ నున్న ఓట్లు ప్రకారము నిశ్చయింపవలెననుటచే లోక మోటిపు ఇంజనీర్లసమ్మె ఆగిపోయెను.

విద్యుచ్ఛక్తిపనివాండ్లుగూడ సమ్మెగట్టిరి. పనిచేయుటకు ఇష్టపడు పనివాండ్లను గాపాడెదమని యు, సమ్మె వ్యాపించినచో అపరమగు రైల్వే నడిపించుటకు ఏర్పాటుచేసెదమనియు, పరిష్కారమును చేయగల వారెవరైన ఉన్నచో వారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరిపెదమనియు ఇతరులతో జేయవలయు టాంపాగారు ప్రకటించిరి.

ఇండియను ప్రభుత్వము

రానున్న చర్చ బాల్టిక్ గారి నవాలు

లండన్, జూన్ 6:—17, 18 తేదీని ఇండియనుప్రభుత్వ తీర్మానమును చర్చించెదరని కామన్సుస్థలలో క్లయిన్ గారు ప్రకటించిరి. రాంకే మగ్డొనాల్డా గారు కామన్సుస్థలవారి కొద్దగిన అభిప్రాయము వెరవేర్చవలెననియు ప్రతిపక్షులతో రైలు సమస్య రింపవలెననియు తీర్మానము ప్రవేశపెట్టుబడుననిరి. రెండురోజులు చర్చించెదరు. రెండవనాడు ఓట్లును దీసికొనుటకు 11 గంటల నిబంధనము నాపుజేయవలెనని సభవారి నడిగెదరు.

ప్రభుత్వమువారు ఇండియనుప్రభుత్వ తీర్మానములను గూర్చి అవలంబించువిధానమును గూర్చి బాల్టిక్ గారు సవాలు పెసెదరనియు క్రిఫరెన్సును అచులులో పెట్టవలెననియు కొన్ని తీర్మానములను బాల్టిక్ గారు ప్రవేశపెట్టెదరు.

సేనుచర్చ

లాయిడ్ జార్జి గారి విధానమును ఖండించుట

లండన్, జూన్ 6:—కామన్సుస్థలలో లాసేనుచర్చ జరిగినప్పుడు ప్రాతప్రభుత్వచర్చను లాయిడ్ జార్జి గారు ఖండించిరి. డొమినియను ప్రాతినిధ్య ముండనను దానిని మిత్రముండలి తెలియజేసిననియు దానిని డొమినియనులు ఒప్పుకొనిరినియు ప్రకటించిరి. ప్రాచ్య జేతమున కష్టము వచ్చినచో ఏ ఏ గావలసిన దని లాయిడ్ జార్జి గారు రడిగిరి కాన్స్టాంటిన్ పోలి, జలసంధులనుగూర్చి రషియనులు వలయునరనిరి. కొన్నాళ్లు సమపాలనమున యభ్యుద్ధిగాంచి తుల్యమైనపాలనమున పాడవజేయును బా. జే. నుండ ఇటలీ స్వేజెని ఊరగుండవనిరి. చర్చితో. కయ్యము గుండు ననుకొనవలె ననిరి. ప్రాచ్య జేతమున ప్రమాదముండక వలెననిరి.

లాయిడ్ జార్జి గారి మాటలు ఉపద్రవకరమని ఆరంగ్స్ గారుగా రనిరి.

లాయిడ్ జార్జి గారి తురుష్కవిధానమునే సాగించి యుండెనచో ఇండియా ప్రభుత్వమునకు అశాస్త్ర మయ్యేది.

భారతీయు లందరకు లాయిడ్ జార్జి గారి మీద నున్న త అవసరము. ఒకండుములో ఇరులకు లేదనియు వారివిధానము భారత జేతమునకు గలగయు వికల్పకంటె ఎక్కువ నైత్తును. ఉపద్రవమును, ఇంకొక విధానము కిలుకయేదని నమ్ముచున్నా రనియు వింటర్ట్ ప్రభువు నుడివెను.

సామ్రాజ్యగనుల పనివాండ్ల కాంగ్రెసు పూర్తి అయ్యెను. ఈ ప్రతినిధుల యధిపతికై ప్రయత్నించుటకు ఏర్పాటులను జేసినిరి.

వైచి మంత్రవర్గపు విషయము

చర్చితులు

మిలరంతుగారి పరిసితులు

హ్యారిస్, జూన్ 6:—మోరెయటుగారి తీర్మానము వలన మంత్రవర్గము నేర్పాటు చేయగల రాచరీయవేర్తకై మిలరంతుగారు ప్రయత్నించుట తుట్టించును. పార్లమెంటుకు సందేశము నంపును. దానినిగూర్చి ఓట్లును దీసికొనెదరు. అగ్గి తూని విషయమై రెప్రెసెంటువారు ఓట్లు తీసికొనెదరు. ఈరెంటిలోగూడ ఏర్పడిన పర్యవసానమును మిలరంతుగారు తప్పక శిరసావహించెదరు.

గుడివాడ డి॥ మ్యు సస్ కోర్టులో

S C 915/1923

వాది:—శ్రీ సీతారామ బాయిల్ల రైసుమిల్లువారు.

ప్రతివాది:—మామిడి సుందరయ్య.

వాదు ఫరంకు ప్రతివాది యివ్వవలసిన కాలా బాకి రు 54.7-1 లుగ దావాజేనారు. గమ్య ప్రతివాది ఆక్షేపణ నిమిత్తం ది 16-6-24 తేదీకి కోర్టువారు వాయిదాజేనారు. కాబట్టి వాయిదాకు హాజరై ఆక్షేపణలు చెప్పుకొనవలెను. లేని యెడల కోర్టువారు యకస్సార్టి వేకి డిక్రీ చేయుదురు.

తుమ్మలకల్లి ఆనందరావు.

వాదితరపు ప్లీడరు.

గోపినాథ సాహగారిని
అభినందించుట

రాజకీయహత్యలు

మహాత్ము అభిప్రాయము

టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రత్యేక ప్రతినిధి గాంధీమహాత్ముని బహుమతి ఆశ్రయమున సంపాదించెను. అత్యుత్తమమైన చరిత్ర గోపినాథ సాహగారి దేశభక్తిని అభినందించుచు ఆమోదింపబడిన వివరితముగ తీర్మానము. విషయమై ప్రతినిధి ప్రస్తావించిన దాసుగారు వారి అనుచరులు ఆమోదించినట్లుగ తెలుపబడిన తీర్మానమును మహాత్ముడు తీవ్రముగ ఖండించెను. కాని దాసుగారి అభిప్రాయములను తెలిసికొనినగాని వారి వైఖరివిషయమై మాట్లాడుటకు వీలండదని మహాత్ముడు అభిప్రాయపడెను.

ప్రశ్న:—ఎర్రుప్టుడేగారి హత్యవిషయమై దాసుగారు వారి అనుచరులు బెంగాలు రాష్ట్రీయ మహాసభయందు అవలంబించిన వైఖరిని వివరించు కలకత్తా ప్రతినిధి వారసుని చూచి యున్నాడు. దాసుగారి సాహగారు గా వలించిన హత్యను ఖండించుచు సాహగారి దేశభక్తిని ఉద్దేశమున వారు అభినందించిరి. దాసుగారి భావములను మీరు ఆమోదించుచున్నారా?

మహాత్ముడు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను— దాసుగారి అభిప్రాయ మేమో నాకు తెలియవచ్చును. అసాధారణమైన తంతివార్తలను మాత్రమే నేను చదివియున్నాను. ఉద్దేశము ఎంత ఉత్సాహమునను 25వ తేదీ హత్యయొక్క మూడు ఆమోదించెదరా? అను ప్రశ్నకుమాత్రము నేను ప్రత్యుత్తర మియ్యగలను నేనట్టిచర్యను ఎంతమాత్రము ఆమోదించనని ఖండితముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నాను. నేను మీరడిగిన ప్రశ్నకుసంపూర్ణముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఏలయునన నిష్కృత పాతబుద్ధితో ప్రవర్తించువాడగుట ఇట్టి మహాసభల చర్యలను తండ్రిదావర తెలుపునపుడు అసంపూర్ణములగు వార్తల నంపుచుందురు. తండ్రివార్తదావర పంపబడు మహాసభలచర్యలయందు నాకంత విశ్వాసములేదు. కావున బెంగాలు మహాసభయందు నిజముగ ఏమి జరిగినది దాసుగారి కేసుచెప్పినది వివరములన్నియు నాకు తెలిసినగాని దాసుగారి వైఖరిపై ఎట్టి అభిప్రాయము ఇయ్యజాలను. జహూలో దాసుగారు నన్ను చూడవచ్చినపుడు తనపలకుబడిని అంతమొందించుటకై అనేకులు కుట్రలు చేయుచున్నారనియు, కావున తన విషయమై పంపబడు వార్తలను నమ్మువద్దనియు వారు నన్ను హెచ్చరించిరి.

నైతికమును రాజకీయమును కలుపింపదు

ప్ర:—బెంగాలు మహాసభ తీర్మానమును అహింసా సిద్ధాంతమునకు వ్యతిరేకముకావడం నైతికముగ సమర్థింపవచ్చునా?

గాంధీమహాత్ముడు:—నామనస్సునందున్న అహింసా సిద్ధాంతముల ననుసరించి ఎట్టి హత్యనైనను సరే సమర్థించుటకు వీలులేదు.

రాజకీయవిషయములను సంబంధించిన హత్యను నైతికముగ సమర్థింపవచ్చునా అను ప్రశ్నకు ఎవరికితోచినట్లు వారు ప్రత్యుత్తర మియ్యవచ్చును. రాజకీయకారములకరకు ఒకరిని చంపుట ఎంతమాత్రము తప్పుకాదని విశ్వసించు ఆంగ్లేయులు భారతీయులు అనేకులున్నారు. నేనీ అభిప్రాయమును ఎంతమాత్రము అంగీకరించుటలేదని వేరుగ చెప్పుట అనవసరము.

ప్ర:—ఈ తీర్మానమునకు ఎట్టి ఫలిత మేర్పడును. ముఖ్యముగ చదువురానివారు ఏమియు చేసరు?

గాంధీమహాత్ముడు:—దాసుగారిపట్లనుండి అన్ని వివరములు స్వయముగ తెలిసికొనినగాని వారి విషయమై నేనేమియు చెప్పను. కాని ఈ తీర్మానము ఆమోదింపబడుట దురదృష్టవనియు తీర్మానము కాంగ్రెసు మార్గమునకు విరుద్ధముగ నున్నదనియు నా అభిప్రాయము. ఈ తీర్మానము సామాన్య ప్రజల యందు దురభిప్రాయము కలుగజేయును.

ప్ర:—ఈ తీర్మానమునకు ఆమోదింపబడిన సిద్ధాంతమును భారతదేశమునందు ఏ రాజకీయ పక్షమువారైనను ఆమోదించిన దేశము అభివృద్ధి చెందునా?

మహాత్ముడు:—తీర్మానమేమో నాకు చక్కగ తెలియదు. నేను చూచిన తంతివార్త తీర్మాన విషయని స్పష్టముగ తెలుపులేదు. కాని ఈ తంతివార్తయందలి సంగ్రహము నిజమైనదాని అర్థమేమియో నాకు కొంచెమైనను గ్రహ్యము

కావున్నది. గోపినాథ సాహగారి చర్యను ఖండింపవలసియున్నది. వారి చర్యను గాక— వారి దేశభక్తిని పుట్టించి అభినందించుట ఎట్లు సాధ్యమగునో తెలియవచ్చును. కావున సాహగారి అభినందించుచు గావించబడిన తీర్మానమునందు సిద్ధాంతమును ఏ రాజకీయపక్షమువారైనను ఆమోదించుట అసాధ్యమని నా అభిప్రాయము.

ప్ర:—ఇట్టి సిద్ధాంతమును కాంగ్రెసువారు ప్రస్తుతము ఆమోదించెదరా?

గాంధీమహాత్ముడు:—ఆమోదింపదు.

ఇట్టివారు దేశభక్తులారా?

ప్ర:—గోపినాథ సాహగారిని చంపవలకు దేశభక్తులను నామ నియమించునా?

మహాత్ముడు:—ఇట్టి హింసకు దేశభక్తులను నామమున యిచ్చెదను. కాని తప్పుదారిచూపు దేశభక్తులని ఇట్టి వారిని గురించి చెప్పవలసియున్నది. వారి స్వాగత్యమును, మరణమునకైనను చెప్పవలయును, పట్టుటలను దేశభక్తిని, సంజేషించుటకు వీలులేదు. ఇట్టివారు తప్పుదారిచూపు దేశభక్తులు. కాని వారిచర్యలను తీవ్రముగ ఖండించుట అవసరము. వారిని అభినందించుచు గావించుట తీర్మానములను నేనెన్నటికిని ఆమోదింపజాలను. మానవుల చర్యలనుబట్టియే గణాభిమతముల నిర్ణయింప సాధ్యమగును. ఈ చర్యలు చెడ్డవియై సంఘమునకు విపరీత ఫలితములు కలుగజేయును. వారి ఉద్దేశములను అభినందించుటకు వీలులేదు. సరుద్దేశములు గలగి యెక్కువగా లాభములు కలుగజేయునది వారిచర్యలే ప్రపంచమునకు అర్హులగు నట్టి మన నష్టము కలిగినవని నా అభిప్రాయము.

మారు అర్థములు చెప్పియేనను ఒక పెండ్లి చేయవలయునను విధానము ప్రాచీనమునండియు ఆచరణయందున్న సాంప్రదాయము. ఫలితమునకును కార్యవిధానమునకును ఎట్టి భేదము లేదని నా అభిప్రాయము. కార్యవిధానము ననుసరించుచు ఫలిత మేర్పడు నని నా నమ్మకము. కావుననే ఈ ప్రభుత్వ విధానమును నేను దృఢపంకల్యముతో ప్రతిపాదించుచున్నాను ఇంతేకాదు. ప్రభుత్వమువారితో సహనముగ చెడుసాధనములపట్లను మంచి సాధనములపట్లను ప్రభుత్వవిధానమును ప్రతిపాదించవలయునను వాడుకమునకూడ నేను ఖండించుచున్నాను.

బెంగాలులో అరాజకము

ప్ర:—బెంగాలులో రాజకీయహత్యలు ప్రారంభమైనదియును స్వగతులు తెచ్చుకొనుచు. దౌర్జన్యరహితమున అసహాయాద్యమును ప్రారంభింపబడుచుండిన వంగ రాష్ట్రమున అరాజకాద్యము మింకను కొనసాగుచుండెదదని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ ఉద్యమమునకు అరాజకాద్యములు అంతమొందినవి. కాని మీరు నిర్బంధింపబడిన మొదలు దౌర్జన్యరహిత అసహాయాద్యమును తలయెత్తుచున్నదనియు వినుచున్నాము. ప్రస్తుతపరిస్థితు లిట్లున్న వాయని మిమ్ముల ప్రశ్నించుచున్నాను.

మహాత్ముడు:—అరాజకాద్యమున కెంతస్వార్థత్యాగము కావలయునో అసహాయాద్యమునకుకూడ అంత త్యాగము అవసరము. అసహాయాద్యమును ప్రారంభమైన పిమ్మట అరాజకాద్యమును తీసివేయవలసి. కాని అహింసపై విశ్వాసము కలుగజేసి నిష్కారాద్యములు మరల ప్రారంభమగుచున్నట్లు మాచ లగచడుచున్నవి.

దౌర్జన్యరహిత అసహాయాద్యమును స్వార్థత్యాగవశ్యకత

ప్ర:—బెంగాలునందు రాజకీయ సేవకులను ప్రతిఘటించి, అహింసా సిద్ధాంతములను వ్యాపింపజేయు విషయమై మీరేమైన ఆలోచించుచున్నారా?

గాంధీమహాత్ముడు:—దురభిప్రాయపడుచున్న నా మిత్రులకు సరియగుదారి చూపవలయునని నేను దేశించుచున్నాను మీ నానుకూలము. ఏలయునన వారు ప్రాచీన స్వాగత్యము నాకు అధికముగ ఆశ్చర్యమును కలుగజేయుచున్నది. కాని వారిచర్యలు దేశమునకు గొప్పకీడు కలుగజేయుచున్నవని నాకు తెలియును. ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వము అసాధ్యమగునట్లు వివరించుచు భారతదేశము స్వరాజ్యము సాధించాలను. అహింస కాంక్షము భారతదేశపు సహజగుణములు. కావున ఈ దేశమున అహింస దౌర్జన్యమునకు చెందుట అనుకూలముగ పరిస్థితులు లేవు. నాకు పరమేశ్వరుడు ఆరోగ్యమొసగిన హింసయే శిరస్యమని నమ్మువారి దురభిప్రాయమును తొలగింప ప్రయత్నించెను. స్వరాజ్య సంపాదనమునకు నేను సూచించినవిధానమున కళంకము లేని త్యాగమునకు ఎంతయో అవకాశ మున్నదని వారికి స్పష్టపరచెను. ఇట్టివారు నాకు తోడ్పడినవారి ఉద్దేశములే కాక చిర్రలుకూడ అభినందింపయోగ్యములగును. ఎట్టి సంజేషములేక విపరీత ఫలితములు కలుగజేయని నా విధానమును అనుసరింపవారిని ప్రార్థించెను.

మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షమువారు

కాంగ్రెసు కార్యసంఘముల పరిపాలనము

మహాత్ముడు:—మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షమువారి తిరుగుబాటువిషయమై టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రతినిధి మహాత్ముని ప్రశ్నించెను కాంగ్రెసునందు మహాత్మునికిగల పలకుబడిని అంత మొందించుటకై స్వరాజ్యపక్షమువారు పాటుపడెదరను మహాత్ముని ప్రకటనను ప్రతినిధి ఉదాహరించి కుటుంబకలహము కప్పగకదా యనిరి.

ప్ర:—మహాత్ముని అభిప్రాయములను ఇతర రాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆమోదించుచున్నారని మీరు చెబుచున్నారు. మీ సిద్ధాంతములను మీ కార్యక్రమమును వారు ప్రతిఘటించెదరా? ఇట్లు జరిగిన స్వరాజ్యపక్షమువారిపట్ల తటస్థభావమును విడనాడి తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుచారను ప్రారంభించెదరా?

మహాత్ముడు:—గాక్రమముంజిగారి అభిప్రాయములను ఇతర రాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్షమువారు అంతవరకు ఆమోదించెదరా? నాకు తెలియదు. ఏమైనను నాకు వింతలేదు. కుటుంబ కలహమునందు నేనెన్నటికి పాలుగైకొనను. తగవు జరుగుటకు రెండుపక్షములవారు తగవులాడవలయునను ఉద్దేశముగలవారై యుండవలెను. నావిధానము ననుసరించినవారు రాజకీయకార్యక్రమమునందు ఇట్టి సంఘర్షణమునకు అవకాశములేదు: రెండుపక్షములవారి క్షేమముకొరకు కాంగ్రెసు కార్యసంఘములు సంపూర్ణముగ ఒక పక్షమువారి స్వాధీనమునందుండవలయునని నేను చెప్పియుంటిని కాని స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు కార్యసంఘములను స్వాధీనపరచుకొనవలయునని ఎంతమాత్రము ద్వేషించినను సరే నేను వారికెట్టి ఆటంకము గలుగజేయునను వారు కాంగ్రెసు కార్యసంఘములను స్వాధీనపరచుకొనవచ్చును. కాంగ్రెసు వెలుపల ఒక కొత్తనిర్మాణమును నేను స్థాపించెదను కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు విశ్వాసముగల వారందరు నాతోకలిసి కాంగ్రెసు వెలుపలనుండి పనిచేయవలయునని హితమొసగెదను కావున స్వరాజ్యపక్షమువారితో తగవు ఎన్నటికిని నేను పెట్టుకొనను. ఇట్టి పరిస్థితులలో స్వరాజ్యపక్షమువారికి విరుద్ధముగ ప్రచారము చేయవలసిన అవకాశమే యుండదు.

స్వరాజ్యపక్షమున మావేళము

నిబంధనలను మార్పుటకు గురించి చర్చ

సమాధానసంఘమునకు ప్రతి ధుల నెన్నుకొనుట

స్థూ, జూన్ 7:—ఈదినము సాయంత్రము స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము జరిగెను. పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారికి జబ్బుగా నుండి హాజరు గావాలి ఘోషించి వి. జె. పటేలుగా రక్షత వహించిరి.

జన్మపురము ఉక్కుపనివారియెడల సంపూర్ణ మగు సానుభూతిని చెబుచు, సమాధానసంఘము శిష్యుల చేయుచు జన్మపురము కార్మికలసంఘము సంస్కరించెద నని ఆర్. డి. తాతాగా రొసగిన వాగ్దానమునకు సంకల్ప స్థితి చెబుచు, తీర్మానింపజేసెను. సమాధానసంఘమునారి యంగీకారము నందుటకు తనచర్య తీసికొనుటకుగాను, కార్మికలకష్టముల గురించిన విచరణలను స్వరాజ్యపక్షమువారికి చెబుచుండుటకుగాను సమాధానసంఘమున సభ్యులుగ నుండవలెనని గోస్వామి, చతునలాలు, డి. పి. సింహగార్లను గూడ తీర్మానింపజేసెను.

పార్టీనిబంధనలను మార్పు విషయమునుగురించి కూడ చర్చింపబడెను. తలచినదలంపుగా నకస్యాత్తుగా సంభవించు పరిస్థితులందు వెంటనే ఎట్టిచర్య తీసికొనవలసినది చర్చించి నిర్ణయించుట కొకసంఘమును నియమించుటకుగురించియు, భారతదేశమున వివిధ ప్రాంతములందుగల స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులందరికిని ఒక పెంట్రిలకొన్నియు నియమించుటకు గురించియుగూడ చర్చింపబడెను. ఈవిషయములు తరువాత స్వరాజ్యపక్ష సమావేశమున నిశ్చయింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

బూటకపు నవాబు

బొంబాయి జూన్ 7:—తాను సూరత్తులోని నవాబు మెర్కటును అని చెబుచు నొక బూటకపు నవాబు గతడిశం బరునెలలో రు 8, 947 లు టెలుగల నగలను కొని పరారియైపోయెనని జ్యూయలర్స్ అండ్ సోనార్స్ పోలీసువారికి టిపోర్టువారిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఓడ్వయరు నాయరు కేసు తీర్పు

పత్రికాభిప్రాయములు

“తీర్పు”

అల్లాబాదు, జూన్ 7:— కేసుయొక్క బలమునుబట్టి కాక కేసువిచారణ మొనరించునదియు బుద్ధిశాలియగు న్యాయవాది యిదివరకెన్నడును నడుచునవిధమున నవమటుం బట్టి దీనిపర్యవసానమేను. నడియు ఆంధ్రదేశని లెకనీవ మయమే. కేసుయొక్క ఫలితము భారతీయులది సర్ మైకేలు ఓడ్వయరు యిదివరకెంతయో యిప్పుడును అంతియే. సర్ శంకరకా నాయరు లాకోర్టులో ఓడిపోయినను స్వాంత్ర్యమును దేశభక్తియు గల భారతీయుడుగా గాంచినట్లే. అని “తీర్పు” పత్రిక చెప్పుచున్నది.

హిందూదేశములో రాజకీయపరిస్థితులపై యాతీర్పుయొక్క ఫలితమును గూర్చి “తీర్పు” పత్రిక యిట్లు చెప్పుచున్నది. “విశేషము లేదు. కాని అతివాదలకు చురింతలమును కలిగించిన తప్పుడు అందులన రాజ్యాంగసంస్కర్తలపక్ష మొకటి నిలువవలెనని ప్రయత్నించువారి బలము తీగించును (అ.ప్రె) “

“పక్షాన్ని”

అల్లాబాదు, జూన్ 8:— ఈ కేసు విచారణయొక్క ఫలితము సర్ మైకేలు ఓడ్వయరుయొక్కయు వాని వరహాలయొక్కయు కిసి తీర్పుకొనుటగా పరిగణింపవచ్చునని “పక్షాన్ని” పత్రిక వ్రాయుచున్నది. వాదితరపున న్యాయమూర్తి మెకార్డిగారు పక్షపాతము విహించినట్లు కనబడుచున్నది. అందులననే యీతని తీర్పునందు భారతీయులకు లక్ష్యము కలుగును. (అ.ప్రె)

“నేట్టుమను”

కలకత్తా, జూన్ 7:— మనమెవ్వరమును గ్రహించజాలనటువంటి కష్టపరిస్థితులలో సర్ మైకేలు ఓడ్వయరుని నడువడి నరియైనదనియే సాక్ష్యము చెప్పుచున్నట్లున్నది. అయినను, వాది తరపున న్యాయమూర్తి యంతపక్షపాతము గనపరచుట విచారకరము. అందులననే భారతదేశ ప్రజలకు యీతని తీర్పునందు లక్ష్యము లేదు. అని నేట్టుమను పత్రిక ఓడవారు నాయరు కేసులో తీర్పుపై న్యాయభావము చెప్పుచున్నది.

“ఇంగ్లీషుమన్”

న్యాయపక్ష పాతులును (వారిదేశీకేసుమైనను సరే) వాని సహచర దేశీయులును, సర్ మైకేలు తననామమున కంటిన వైర్యమును బాపికొనెనని సంతసించగలరు. అని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది.

“పత్రిక”

విచారణ నివేదికములను, అప్పడప్పుకు బుద్ధిశాలియగు న్యాయమూర్తి చెప్పుచుండిన మాటలను వినుచు చూచుచున్న వారు యిట్టి ఫలితమును వినుటకు సంసిద్ధులైయే యున్నారని అని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె)

“ఫ్యాషన్”

కలకత్తా, జూన్ 8:— ఓడ్వయరు నాయరు కేసుపై వ్యాఖ్యానము చేయుచు, న్యాయస్థానమునకు వచ్చెదెప్పు మర్యాదల నేమాత్రమును లక్ష్యముచేయక ఫీర్వాదితరపున న్యాయమూర్తి వాదించుట యిదివరకెన్నడును మనము గూడయుండలేదని “ఫ్యాషన్” పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె)

“ఇంగ్లీషుమన్ లైవ్ లిమెంటు”

జొంబాయి, జూన్ 7:— ఓడ్వయరు నాయరు కేసులో తీర్పు యిదివరకే యేర్పరచు కొనబడినదిని కలంబుడు “యండియన్ లైవ్ లిమెంటు” భారతదేశమును బాధించుచున్న రాయకీయసమస్యలను విచారించి తీర్పు చెప్పటకును యింగ్లీషు మెకార్డు బిడ్డయగు హంటు ప్రభువు అగృహత వహించిన రాయలుకి వివాహము వారి తీర్మానములను విమర్శించుటను మెకార్డు న్యాయమూర్తిగారి కోర్టు యేర్పడె నని చెప్పుచున్నది.

పంజాబు చురంతముల విషయమై చక్కన భారతీయుల తోపాటు అరహాయ వాదులు గూడ దుఖించుట మానినెనని యాసనాయకున, హంటుని తిరిగి భారతీయులకు జ్ఞాపకము కల్పిస్తున్నట్లుగా, లండను నగరములో కూర్చుండి ఒక యింగ్లీషు బిడ్డ లెనఫీతిని మరణిపొయ ప్రవర్తించుట యెంతయు ఆశ్చర్యముగా నున్నదని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె)

సివిలు అండు మిలిటరీ గెడెటు

లాహోరు, జూన్ 7:— ఓడ్వయరు నాయరు కేసు తీర్పువిషయమై వ్యాఖ్యానము చేయుచు సివిలు అండు మిలిటరీ గెడెటు యిట్లు చెప్పుచున్నది:— “వానిదేశీయులగు జూరీయొక్క తీర్పునలన సర్ మైకేలుయొక్క కీర్తి రుజువుచేసి స్థాపింపబడె నని మాకు సంతోషముగా నున్నది. 1919-20 సంవత్సరములలోని అసౌఖ్యకరములగు విషయములు ను దుఃఖకరమునకు సమాచారములును మదికి కష్టము గలుగునట్లుగా ప్రెస్టుబడి నట్లును, దీనికి సర్ మైకేలును నిందింపవలసరములేదు. అతడు చేసిన దంతయు నేరనగా, తనవివాద మోపబడిన నిందలు నిరాధారములనియు అక్రమము లనియు రుజువుచేయుటకు లోపము లేనుటకు వీలులేని సాక్ష్యమును చెప్పుకొనెను. మరియు నిరంకుశము విచారణలను వినుచున్న ప్రజలను జూరీని సంతృప్తిపరచెను. [అ.ప్రె]

“ట్రైబ్యూను”

నహాత్తుని నాయకత్వముక్రింద శంకరన్ నాయరుకు ఖచ్చులు సరస్వీంపబవలెను.

లాహోరు, జూన్ 8:— ఓడ్వయరు నాయరు కేసు విషయముల నన్నిటిని తిలకించినట్లయిన సర్ శంకరన్ నాయరుకు కేసులో అయినానున్నలను సమర్థించుటకు ఒక యుద్ధిష్టుము వెంటనే యలుదేరవలె నని (సంపాదకీయ వ్యాఖ్యలలో) ట్రైబ్యూనుపత్రిక సూచించుచు మహాత్ముని ఆయుధ్యమునను నాయకత్వమును వహించుచునీ నేడుచున్నది. మహాత్ముని కేసు గొని ప్రజలలో పెక్కుమందిపై సర్ శంకరన్ నాయరు శత్రుత్వమును వహించుటలనే మహాత్ముడు ఈవిషయమున నాయకత్వమును వహించుట అవసరమును కోరదనినదియు నగుచున్నది. అని యీ పత్రిక చెప్పుచున్నది. (అ.ప్రె)

ఒక పోలీసు కాస్టేబులు కాల్యబడుట

ఆగ్రా, జూన్ 7:— కొంతమంది దొంగలపై సవాలు చేసిన ఒక పోలీసుకానిస్టేబులు పోట్లలో కాల్యబడి ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను. పారిపోయినదొంగలు కనబడలేదు. [అ.ప్రె]

బీహారులో కలరా

పాట్నా, జూన్ 7:— ఆరోగ్యశాఖాధికారి కలనలు రాసు కలరా బాధ్యము కొంచెము నయముగానున్నదని చెప్పుచున్నాడు. క్రిందటివారములో చనిపోయిన వారిసంఖ్య 2400. [అ.ప్రె]

బర్మా నేత నేయు, వడుకుకంపెనీ

రంగూను, జూన్ 7:— బర్మా నేత నేయు వడుకుకంపెనీ వారు కలకత్తాలో సెక్యూరిటీ చూపింపగా, శాసనసభవారి తీర్మానప్రకారము బర్మా ప్రభుత్వమువారు 15 లక్షలు అప్పీచ్చిరి. [అ.ప్రె]

సంస్కరణల ఆచరణను విచారించుట

బర్మా ప్రభుత్వమువారి సభ

రంగూను జూన్ 7:— బర్మాలో సంస్కరణల నాచరణలో పెట్టుటలో గల లోపాలలోపముల చర్చించుటగాను, ఆర్థికసభ్యునిగడియం దాతని అధ్యక్షతక్రిందనే ఒకసభ జరిగెను అటవీశాఖమంత్రి, విద్యాశాఖమంత్రి, ప్రధాన కార్యదర్శి, సర్. వి. జె. ఆండర్సన్ (బర్మా వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుడు, లాయర్ ఎం. ఎల్. సి. బాబ్బు (శాసనసభాసభ్యుడు) మహమ్మదు అజం. ఎం. ఎల్. సి. హెచ్. సి. మా ఎం. ఎస్. సి. జాతీయపక్ష నాయకుడు మాంగ్ పూ, పాపెను ఎం. ఎల్. సి. బి. డెన్విల్లె ఎం. ఎల్. సి. పి. ఎస్. చారి ఎం. ఎల్. సి. మాంగ్ మాంగుచిక్ గాల్డు హజరై. దేశీయంగ సభ్యుడు అనివార్యములగు కారణములచే హాజరుగా జాలక పోయెను. ఈసభావేళమునందు పత్రికాప్రతినిధుల రాసీయలేదు. పదిపది పేనుచెరులలో సభ్యునిగడియం ప్రభుత్వమువారికి ప్రకటన నొనర్చుచున్నది. ఈచర్చయొక్క ఫలితము భారతప్రభుత్వమువారికి అందజేయుదును.

ఇది ఇష్టానుసారీ సమావేశమునకుచే చాలమంది యాహ్య నింపబడలేదు. భారతప్రభుత్వ శాసనము నాచరణలో పెట్టుటలోగల లోపముల తొలగించుటగాను శాసనమును నిబంధనలను సవరించుట కనుగులముగు సూచనలను ఎవరైనను దెలుపకొంచినచో సంతోషపూర్వముగ ప్రభుత్వమువారికి రాహ్య నిందిరి. (అ.ప్రె)

పాతావరణస్థితి

1924 సం॥ జూన్ 9-వ తేది సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మొత్తము X 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	మొత్తము X 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	మొత్తము X 24 గంటలలో వర్షము	జూన్ 1-వ తేదినండి వర్షము	వర్షము సామాన్యము సామాన్యము
గోపాలపురం	91.1	85.0	...	0	44.96
విశాఖపట్టణము	98.0	84.5	00.1	00.1	87.00
కాకినాడ	98.8	85.0	...	0.14	89.00
మచిలీపట్టణము	102.2	78.6	0.16	0.16	41.50
కర్నూలు	115.5	74.6	0.48	0.48	26.00
బళ్లారి	105.8	74.5	0.62	1.60	20.50
కడప	108.0	85.8	0.81	0.85	81.28
నెల్లూరు	104.7	78.1	0.05	0.07	87.98
మద్రాసు	107.1	78.0	0.42	0.42	80.74
కడలూరు	102.0	84.6	...	0	52.00
నీలము	97.5	77.4	...	0.75	89.80
కోయంబత్తూరు	88.5	74.5	...	2.75	22.29
తిరుచనాపల్లి	102.4	8.7	...	0	88.18
నాగపట్టణము	97.2	82.7	...	0	54.98
వధుర	102.2	79.8	...	0.77	88.58
పాంబన్	98.4	80.9	...	0	87.00
తిరునల్వేలి	0.15	28.84
తిరువేండ్రము	84.0	76.0	0.29	9.84	64.51
కొచ్చిన్	86.8	79.5	0.01	17.22	114.51
కాలికట్టు	81.8	78.1	0.42	18.84	117.16
మంగళూరు	90.1	75.8	2.04	9.92	125.68
తెంగళూరు	94.0	64.8	1.88	2.99	25.87
మెర్కార	79.6	64.2	0.03	3.28	125.46
కొడైకనల్	62.5	55.4	0.01	1.90	62.18

సర్కారులు:— మచిలీపట్టణములో 0.16 వర్షము మరిసెను. విశాఖపట్టణములో చినుకులు పడినవి. గోపాలపురంలో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది తక్కినచోట్ల మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 2.6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 7.4 డిగ్రీలు క్షయమ. తక్కినచోట్ల 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:— వర్షము అంతటను గలదు బళ్లారిలో 0.62 కర్నూలులో 0.48 కడపలో 0.87 వర్షము మరిసెను. మల్లులు దట్టముగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి 6.5 నుండి 7.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపలో 6 డిగ్రీలు క్షయమ. కర్నూలులో 8.1 డిగ్రీలు క్షయమ.

కర్నాటకము:— మద్రాసులో 0.42 వర్షము మరిసెను. నెల్లూరులో చినుకులు పడెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. మద్రాసు పగటివేడిమి 7.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. తక్కినచోట్ల 2.5 నుండి 3.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడలూరులో రాత్రివేడిమి 4.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. తక్కినచోట్ల 3.5 నుండి 4 డిగ్రీలు క్షయమ.

ద్వీపకల్పమున చాలవరకు వర్షము మరియవచ్చును. ఎస్. ఆర్. సామూరు, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

అనంతపురములో క్షౌమము

పశువులకు మేత

ఉచకనండలము, జూన్ 9:— ఇటీవల వర్షములు గురియుటచే, బళ్లారి జిల్లాలో పశువులమేతకు అవశ్యకత మరింత హెచ్చెను. ఇతరప్రాంతముల నుండి పశువులమేత దెప్పించు ప్రయత్నములు, ప్రస్తుత మాచరణలోనికి రాజాలవు. రెండువందల టుండిపోనుండి 400 టన్నుల గడ్డిని అనంతపురమునకు పంపుట కేర్పాటు లానర్పబడుచున్నది. అనంతపురముజిల్లాలో నాల్గు క్యాంపులలో నిపుడు దినమునకు దాదాపు నాల్గువేలమంది సహాయము నందుచున్నారు. బళ్లారిలో నొక క్యాంపునందు మాత్రమింతమందియే సహాయమందుచున్నారు. మధ్యశిరాతాలాకాలో మరియొక క్యాంపును తెరచి విషయము ఆలోచనలో నున్నది. (అ.ప్రె)

నిరుద్యోగము ఎటువంటిది ?

దానివలన కలుగజేయులు

I

రంగనాయకులు డి. యి. పి. (ఆకుపర్లు)
సి. యస్. డబ్లియం

నిరుద్యోగము అంటే ఉద్యోగములేకపోవుట. ఉద్యోగమునగా, ఈదినములందు ఎల్లరు ప్రభుత్వోద్యోగముని తలంపుట సాధారణమగుచున్నది. కాని ఒకడుకాదు అందు గుమాస్తాగా నుండుటకాని, ఒకకలపయశిశువును బోంబలమ్ముటగాని, పొలమునందు హల్లె నాలువేయుటకాని ప్రభుత్వపు ఆఫీసునందు పనిచేయుటతో, ఏవిధముగైన భేదించదు. ప్రభుత్వోద్యోగినిలేక, కలపనర్తకములోని ఆయుధమును, దుకాణపునమానాయు, భీరముకై సమంపరము మరొకరి యధికారముక్రింద పనిచేయుచున్నాడు. కనుక, ఇచ్చట ఏవిధమున పనిదొరకక, ఏవిధమున జీవితాధారములేక, ఎచ్చట పనిదొరకన అచ్చటకు వెడలనిచ్చెయింపు నిజా రంపని నిరుద్యోగులరయు, అట్టిస్థితిని కల్గించి, అనేకులకు పనిని కల్పింపలేనిపరిస్థితిని నిరుద్యోగము అని చెప్పెదము.

మనదేశమునందు నిరుద్యోగము యారపులోని అన్నిదేశములందుకంటె హెచ్చుగనున్నది చెప్పగా, అనేకమంది విద్యార్థులే పశ్చాత నవ్వమొందెడిది. ఇప్పటికిని మన గ్రామమునందు రైతులు, నిజముగా నిరుద్యోగమైనవా రెల్లప్పుడు కొంతమంది యందుగనన్న నచ్చును. మనరైతుల భార్యలు, సాయంత్రములేక బిచ్చమునకై చచ్చువానిని ఎందులకు గనికెనినెనినెను? ఏలయుటల మనుష్యులక్షులనలె, ఓడలనలె వేధించెను. అని నిందించుట ప్రతిబాధనందుకాననరు. దీనికితోడు అనేకులు బ్రాహ్మణులు, భట్టాజులు, వామలవారు, డిల్లీవాని, దొడ్డురవాడు, ఎటుకల, ఏనాది, వడై, ఉప్పరవాని, అరచిన మియల విచ్చుచున్న ప్రతిగ్రామముననున్నందునకే, వారికి బిచ్చమెత్తుటయే ఉద్యోగముగనుండునకే ప్రజలయందు సరికొద్దయ్యెను పనిదొరకు నందరికిని శ్రమచాల హెచ్చుగాకలను. మీరునుపలతెగ, ఎందులకు పనిచేసి సంపాదించుకొనరాదు. మమ్మెల యియల శేష్పించెదరకు మన మతలయగోరింపులను విన్న బ్రాహ్మణ, భట్టాజువిచ్చుగాండ్లు, ఆమ్మమేము పనిచేయరాదు. మమ్ము భగవంతుడు బిచ్చమెత్తుడని పంపెను. మీరు భర్తముచేసి వైకుంఠమునకు వెళ్లుదు అని సూరధాన మిచ్చుట సదా జరుగుచున్నది. అయ్యది మన నిరుద్యోగ సూత్రమును గ్రహించుట మరంతకష్టముగ మనప్రజలకు జేయుచున్నది. పైగా మనపత్రికలు స్వర్గముచేయుట మన తారముత్యాలగుచున్న మనియు మనమతధర్మానుసారము స్వర్గము చేయవలయుననియు పలు మన వ్యాసకాలులు పాత్రదానము చేయవలయుననియు, మనపంపిసులు, నీతికాస్త్రమునందు, నాటి బిచ్చగాని బెట్టి భోజనముచేయుచో, నరకము సంపాదించునని చెప్పబడియున్న దనియు, మన భట్టాజులు ఆమ్మమీరు భర్తము చేయుచో మేము బ్రతుకుటెట్లుమియ, పలు మందులు, మనవోజలకు నిరుద్యోగసూచియును గలిపించుచు మరొక కష్టముగ జేయుచున్నది. ఎందులకుందురా? నిరుద్యోగ నివారణముగా ఉద్యోగములేనివారికి ఉద్యోగము కల్పించుట పనిలేనివారికి పనినిగల్పించు. పైగా చేయవలసినపనిలేనిచో, క్రొత్తపని కల్పించుట, తద్వారా నిరుద్యోగులకు పని కలుగజేయుట. అదియు పూర్తిగ జేయసాధ్యముకానిచో నిరుద్యోగులైనవారికి భత్యము పెల్లించుట యర యర్థము. అనగా బిచ్చమెత్తుట న్యాయసమ్యక్తము కాకపోవుట. నీతికాస్త్రసర్వముల పాతిపెట్టుట, దక్షిణలకు వచ్చుబ్రాహ్మణులకు చెంపలంపకాయలిచ్చుట, అరుగులపై పెద్దగ నరచుచు భర్తములకై యధికారముచేయు భట్టాజుల కిట్లయందుటెట్లుట యవసరము. కనుక, ఎంతకాలము మన పిచ్చివేదాంతము ప్రబలునో, ఎంతకాలము మనస్వార్థపరులను పోరాడిపోతులు తమగాట్టులనింపుటకై ప్రజల యజ్ఞసాంధ్యకారమున పూర్వార్థులగుచుగా జేయుదురొ, అంతదనుక నిరుద్యోగసూత్రముల పాంగ గ్రహించుట కష్టము.

పనిచేయ నిష్ఠయున్న పని వారకు నిరుద్యోగమైనవా రనేకులు మనదేశమున లక్షలకొలదిప్రజలు అనుదినము బాధపడుచున్నారని తెలిసిన మీకు ఆశ్చర్యము కలుగవచ్చు. కాని కొంచె మెక్కినట్లును. ఏమనగాని గ్రామమునైన మీ చుట్టూ ధిమనం దుండుకొనును. ఆగ్రామమునందు మన రైతులే ప్రజలున్నారను నుడు. అందు రెండువేలయిండు ప్రజలు రైతులు ఆసాములు, బ్రాహ్మణులు, బైశ్యకులులకు జెందినవా రెల్లరనుకొనుడు. ఇక మాడువేలయిండుప్రజలు భూస్వాములుకా, మాటికి జీతముననుండుటకు సిద్ధపడు ఆలగావులనులంజెందినవారనుకొనుడు. వారిలో పంచములు, ఉప్పర, మమ్మర, మమ్మర, తెలగ, కమ్మ, కడి, వెలకుతులములకు జెందిన, అయి దీనివారైన ప్రజలున్నాగు. ఆగ్రామమునందు సుమారు ముప్పదివేల యొకరములభూమి యున్నవనుకొనును. అందు రెండువేలయొకరములభూమి మెట్ట, మిగిలిన మాగాని. మాగానియందు జూలై,

ఆగట్టుమాసములందు పదునుజేయుటకు, పార్లపని చేయుటకు, సుమారు మాడువేలయిండు ప్రజలు కావలసియుండు రనుకొనుడు ప్రతిదినము. అంత ఆగ్రామమునకుగల పదిహేనువందల పురుషులగు పనివారు చాలరు. కాని ఇచ్చట నొకవిషయము గమనింపవలయు. ప్రతియోసామి యొక్కదినముననే పని ప్రారంభించెను. కొందరికి నీగవచ్చు, కొందరికి నీరురాలేదు. ఒకవైపునకు నీరువచ్చు మరొకవైపునకు నీరు రాకపోవచ్చు. క్రమముగా పనిని ప్రారంభించు. క్రమముగా పని పూర్తియగును. మొత్తముమీద వెలకంటె హెచ్చుదినములు భూమియంతయు తడదుటకు పట్టును. ఈవెలలోనే నాల్గు ప్రారంభముగను. మరొకవెలవరకు సాగును. ఈ రెండువెలులు పూర్తికాగానే, ప్రతిమన నాల్గువైపులను నాటునకువచ్చును. పొలము అంతపూర్తిగ కలుపుతీయబడునప్పటికి మరొకవెలపట్టును. ప్రతియొకరమునకు ఆగ్రామము నల్లగుపురుషులకూటలు, పార్లపనిగాని, దమ్మచేయుటగుగాని, యవసరముగదా! తరువాత, అగ్రమును యొకరమునకు ఎనిమిదిమంది కలుపుతీయుట కవసరము. కలుపుతీయుటకు యొకరమునకు నల్ల రవసరము. అనగా, పదహారుమంది మాటలు ఒక్కొక్క యొకరమునకు అవసరము. కనుక, ముప్పదివేల యొకరములందు, రెండువేల యొకరముల మెట్టభూమి పోగా, ఇరువదియెనిమిదివేల యొకరములకు, యొకరముకు పదునార్దురు కూలీలచొప్పున మొత్తముమీద, $2,800 \times 16 = 44,800$ కూలీలు, మాడువేలయిండు నవసరము. ఒక్కొక్కదినముకు, 4,977 ఘమా రైతులేలపనివారవసరమయ్యెడివారు. కాని యాగ్రామమునందున్న పనివారు మాడువేలకదా! కాన, ఇతర గ్రామములనుండి, ఘమాను రెండువేల ప్రజలు ప్రతిదినము, ఆగ్రామమాసములందు, ఈగ్రామమునకు వచ్చి, ఉద్యోగము బొంది, కూలీని పట్టుకొని పోతున్నారు. ఈమాడువేలలో, ఎవోయొకదినమును తీసుకొన్న, ఇతర గ్రామకూలీ లింతమంది యుండకపోవచ్చు. మరొకదినమున, ఇంకొకంటె హెచ్చుమంది, ఇతరగ్రామకూలీలు వచ్చియుండినోవు. కాని, మొత్తముమీద కల్గినఫలితము, దినముకు రెండువేలమంది యితరగ్రామపు ప్రజలు కూలీని ప్రత్యేకగ్రామము నుండి తీర్చిని వెళ్లిరి.

తరువాత, దిశంబరు, జనవరి, ఫిబ్రవరిలందు, కోతిలు, కుప్పలు, నూర్పిండ్లువచ్చును. ఘమాను రెండువేల పదునేరు కిరము లీపనిపట్టును ఎకరమున కధమును పదునార్దురు కూలీలైన ఈపనినంతర జేయుట కవసరముండు. కనుక, ఈసంఘమాసములందుకూడ, ఇతరగ్రామపు పనివారు, దినముకు, రెండువేలుగావచ్చి కూలీని గైకొనిపోవుచున్నారు. అనగా, చంపర్నరమునందు, ఆరవెలందు, గ్రామమునకుగల ప్రజలకు మించి యుద్యోగముకలదు. వైకులయులకు జెందిన ప్రజలెల్లరు, కూలీవారివలె పనిచేయుచో, ఇతరగ్రామపు కూలీవారవసరముండెడినారు కాదు. కాని, వైతరగతులవా రితరవిధములగు పనులను జేయుచుండవచ్చు. సరే! ఇకమిగిలిన యారుమాసములం జేమి యాగ్రామపు మాడువేలపనివారు చేయుచున్నారో గమనించవలయును. మొత్తముమీద దినముకు మాడువేలమంది కుద్యోగము కల్గినచో, నిరుద్యోగము, లేకపోవును.

పొలములకు చరమముచేయుట, వట్టితోలుట, ఎరువుతోలుట, పంటకాలువ మరమ్మత్తుచేయుట, త్రాళ్లు వేసుట, పట్టాలనుజేయుట, రాళ్లు, పెంతులు చేయుట, ఇండ్లుకట్టుట, బావులు, చెరువులుత్రవ్వట, రోడ్లువేయుట, ఇత్యాదిగా గలచిల్లరపనులనేకములు కలవు. ప్రతి గ్రామమునందు, ఈ పనులు, ఒకప్రతిగా ప్రారంభింపబడుటగాని, ఒక్కపనిని చేయు పనివారు, మరొక విధపు పనివారితో పోటీపడకుండుటగాని, తటస్థించు. గనుక, పార్లపని చేసిన పనివారే, నాటువేయు, కోతికాయ, నూర్పు, వామి వేయు, రాళ్లు చేయు, వట్టిత్రవ్వ. ఇటులనే, ఎల్లపనివారు, అనేకపనులం వారి తోగలయు, అన్నిటియందు పనిచేయుచుండు జరుగుచుండును. పార్లపని, నూర్పిండ్లు జరుగునప్పుడు, రాళ్లు, పెంతులు చేయునప్పుడు ప్రత్యేకము, ఉద్యోగములేదు. బండ్లతోలునప్పుడు, వట్టిత్రవ్వనప్పుడు, వాములువేయునప్పుడు, భాస్యముకొల్పునప్పుడు ప్రత్యేకము పని లేదు. ఎంతకాలమునందు, ఎరువుతోలునప్పుడు, భూమిని చరచుచేయునప్పుడు ప్రత్యేకము తెగినంతపని లేదు. ఈ విధముగ నేయి ప్రత్యేకము అగ్రమును యొకరమునకు ప్రత్యేకము, సాధారణముగా, ఏడువందయూరై ప్రత్యేకము నిరుద్యోగమై యాగ్రామమాసములందుండురు. పురుషులందు, అగ్రమును రెండువందల యెనిమిదిమందికి, ఉద్యోగము లేక యాగ్రామమాసములం దుండును. ఇట్లునుచే, ఒకే

ప్రత్యేక ఆరుమాసములం దొక్కదినమైన పనిదొరకదనిగాని, ఒకేమనిషికి పని లేకపోయెనని తలంపరాదు. కాని, ఆప్రత్యేక ప్రత్యేక, పురుషునకు, ఆరువెలల పర్యంతము, ఉద్యోగమున్నదనియు తలంపరాదు. కొన్నిదినములు పని యుండు. కొన్నిదినములందు పనిలేదు. ఇటుల సాధారణముగా, ప్రతిపనివారు, పనిచేయు ప్రత్యేక, పనిలేక యుండునని, గ్రామములందు తిరిగినవారికి, పనివారితో పెరిగినవారికి, దేశపు స్థితిగతులగుర్చి యాలోచించువారికి విదితము. దీనివలన లేలునదియేమి, వ్యవసాయపు పనిగల యారుమాసములం దీగ్రామమున, మరొకకోరెండువేల ప్రజలకు పూర్తిగా యుద్యోగము దొరకును. పనివత్తిడిలేక Employment Room యున్నదినములలో ఐదువేలప్రజలకుఉద్యోగము ప్రతిదినము ఈ గ్రామమున కలగు. పనివలచనలేక Black Work యున్న యారువెలలందు వేయిమంది నిరుద్యోగముచే ప్రతిదినము బాధపడుచున్నారు. ఇతర గ్రామ ప్రజ లీగ్రామమునకు రాకుండుట ఈగ్రామపుప్రజలు ఇతరగ్రామమున కుద్యోగముకై పోకుండుట తటస్థించుచో అట్టిస్థితియందే నీరువచ్చినవెంటనే పంటకాల్వపాటినవెంటనే భూమిచేడినవెంటనే నాల్గువేసి వర్షములురాకముందే వైన తేలి యాదుచున్న మేఘములు గర్జించకముందే పంటకాలువలలోని నీరు ఆరిపోకముందే దొంగలభయము హెచ్చుగాకపూర్వకే, కోతలకోసి నూర్పిండ్లు పూర్తిచేయవలయు నన్నచో పనివత్తిడిగల దినములం దధమును ఆరువేలప్రజలు కూలీకి రానిధ్యపడవలయును. లేనిచో పనిసాగదు. నాల్గుపడవు. కోతలకుగదు. నూర్పిండ్లు సాగవు. కాన, ఆరువేలపనివారర్యవసరము. తరువాత గ్రామములోనున్న పనివారందరి కిక్కోగను. ఎంతకాలమునందు దొరకవలయు నన్నచో అన్నిచిల్లరపనులకు రావలసినంతమంది పనివారె యగత్యమగుచో గ్రామమున ఆరెండువేల కూలీదారుమాత్రము చాలు. అనగా పనివత్తిడి యున్నదినములలో ఆరువేల కూలీవారు పని తక్కువగా నున్నదినములలో రెండువేలకూలీలు అవసరము. ఈమధ్యగల నాల్గువేలపనివారు వ్యవసాయపుపని యగత్యము ననుసరించి ఉండవలసివచ్చుచున్నది. వ్యవసాయపుపని వర్షము, కాలువ, ఎండవంటలయందు, లేక పూర్వార్థిలయందు జరుగునదియగుచో ఇంత వ్యత్యాసముండకుండ చేయవచ్చు. కానిఅట్లుచేయుట యాపరిశ్రమలందు సాధ్యముగాదు గదా ఈ నాల్గువేలకు Reserve labor అందు. ఓరిని ఎంతకాలపు ఆరువేలందు పోషించుభారము వ్యవసాయముపై ప్రజలపై రయితులపై నున్నదిగదా. నాల్గువేలు ప్రజలు బ్రతుకువలయుచుగదా. ఒక్కఆరువేలుమాత్రము పనిచేయుచు కొనిపోనిచెల్లించిమిగతయారువేలయిండుమరులుసాధ్యమా?

కాని ప్రస్తుతము మనమేమిచేయుచున్నారము? పన్నెండువేలలకు సరిపోవుజీతము ఆరువేలలకు చెల్లించుచుంటిమా? ఎంతకాలపుటారువెలలందు, ఉద్యోగము లందరికి కల్లుకట్టుచేయుచున్నారమా? మనచిల్లరపనుల లెంతమందికుఉద్యోగము కల్పించుచున్నావో, ఎంతమంది నిరుద్యోగులలో యని విచారించుచుంటిమా? అట్టి నిరుద్యోగులకు మన మేమిపహాయము చేయుచున్నారము? తిట్లు, భిక్షము పెట్టుటయేగదా, అప్పుబిచ్చుట, కొంపలతీయులేగదా? తాగిండుట, దివాలా తీయించుటలేకదా? పన్నుపెట్టుట, కరువుతెచ్చులేకదా? సంతర్పణలేయుట, ఎండినదొక్కలకు కలరాపంపులేకదా? దారిద్ర్యముముందుట, దొంగలుగాచేయులేకదా? ఏమి ఈసూరకకత్తయ్యము. ఏమి ఈమహాపాతకము? దీనిలోనుండితావులేదా? ఇదియో మన నాగరికత! ఈవిషయము దీర్ఘముగా విచారించుటయే మనప్రస్తుతకర్తవ్యము.

పైన యిచ్చినవస్త్రాంతమునం దనేకతప్పులు పట్టుచున్నవకాని, మనము తీసికొనినగ్రామముననే ఒకతాలాకాయయన్న పగిలించుచు కొన్నిమాసములవరకు, పనివత్తిడికల్లుటయనుచు కొన్నిమాసములందు పనివలచ యరులయు తటస్థించు మెల్లభూములనుండి, మాగానితాలాకాలకు, పనివారు తూర్పుజిల్లలయందు పనినిమిత్తిమై వెడలుచుండుట, మాగానిభూమిలనుండి మెట్టుపొంగింరేములకు పనివారువలసజెట్టుచుండుట సరసాధారణముగ జరుగుచుండు విషయమేగదా? ఒక్కగ్రామముననున్న పనినానికి, ఈదినము పనిదొరకన, లేపటిదినము పనియుండునన్న నమ్మక ముండుటలేదు. శత్రు, ఎల్లుండి, ఈవారమంత పనియున్నను, ఒకవెలపట్టుట పనిదొరకుననుమ్యుకమలేదు. నాల్గుకాలములో పనియున్నను, కలుపుకాలములూగాని తరువాతగాని, తనకే తిప్పక పనిదొరకునను చైర్యములేదు. ఎంతకాలమునం దితిరులెందరో యుద్యోగరహితు లైయుండ తనకుకూలీదొరకనను నమ్మక మెట్లుగల్గును. (సకేషము)

స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమము

దాని ఫలితము

ప్రతికాభిప్రాయములు

మీరున్న స్థితిలో నేనుండినవో నిర్వాణకార్యక్రమము నెరవేర్చినదని గాంధీగారు దాని నెహ్రూగార్తతో ననిరి. "మంచిని, మీసలహా నంగీకరించుచున్నాను. శాసనసభలో కర్షకు ప్రవేశపెట్టె"మని స్వరాజ్యపక్ష నాయకులనిరి ఇంటికి బోయి యిట్లాలోచించుసారి: "మనము ఖద్దరునిర్మాణమునకు గడంగినవో దిగుమతిపన్నులనిర్వయముగూర్చినిలపనిజేయరాదు? ఉపసంఘములలో చేరనిదిటారీప్రపత్తికిసహాయముజేయుటెట్లు? ఉపసంఘములలో చేరినవో తీర్మానములకు సవరణల నేల నూచింపరాదు? సవరణలు జేయునపుడు తీర్మానములనేల ప్రతిపాదించరాదు? ఇవన్నియు జేయునపుడు ఎన్నిక ఉద్యోగములకు అంగీకరించుటకు అభ్యంతరమేమి? మాపక్షము కార్యక్రమము పీటన్నిటికి వ్యతిరేకముగానున్నవో అదియే మారవలసియుండును. కార్యక్రమమును మార్చుటకుగాని, సవరించుటకుగాని నెనుకటి చర్యలయనుభవమునంటి మంచి యాదరువు యింకొకటి యుండదు" ప్రస్తుత పరిస్థితి లిట్లున్నవి. స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరంతర ప్రతిష్ఠాంశన విధానము వదులుకొనుటచే సహాయనిరాకరము మానుకొనిరి. జాతీయవాదులుగా మాత్రమున్నాడు. అట్లునవో, వారు డిల్లీ కాకినాడ సభల తీర్మానముల నిబంధనలకు ప్రతికూలముగా నాచరించుచున్నారన్నమాటయే కావున వారు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గములందుండజాలరు. ఇట్టితీర్మాన మొకటి బెలవాడ సభలో చర్చకు వచ్చెను. గాని, అసహాయోద్యమ ప్రారంభదినము లన అప్పటిలో జేరవడట భావ్యముగాదని తలంచబడెను. కాని యిప్పుడట్లుగాదు. పాయింట్ ఆర్డరును కొరకంచులను చైకిదిసి నీరుచల్లక తప్పదు. (జన్మభూమి)

అసందర్భపు వాదము

జూహూ సమావేశములకు ఫలితముగా దేశమంతటను జరుపవలసిన కార్యక్రమము, యిరు పక్షముల వారికి సరిపడు ఒక కాంగ్రెసు ఆదేశము నిశ్చయింప బడకున్నవో దేశమునకు గొప్పముప్పువాటిల్లునని మేము చలచుట వట్టి అపహాసకాలేదు. మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యపక్ష నాయకులయిన డా॥ మాంజీగారు గాంధీగారి కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గసంఘలను గూర్చిన ప్రకటన "కాంగ్రెసునందు స్పష్టముగా రెండు పక్షముల నేర్పరచుచున్నది"ని సుడివిసట్లు చెలి రూచున్నది. ఆయన యిట్లు సుడిచెను: "గాంధీగారి సంకుచితాభిప్రాయముల వలన, స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు సంఘలయందు గాంధీగారి అధికారము లేకుండజేసి, ఆయనకన్న తమకే యెక్కువ పలుకుబడి గల దని రుజువుజేయునంతటి కష్టకార్యమునకు గడంగవలసి వచ్చినది."

ఈవిషయమున గౌరవనీయులగు మనమిత్రులు డా॥ మాంజీగారు యుక్తాయుక్త విచక్షణలేక మనస్సువట్టింపున మాత్రము గడించి యుండితేజోమాయని చలంచెదము. అందులకు కారణముల చెబెదము. స్వరాజ్యపక్షమువారిని శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు అనుజ్ఞనిచ్చుటలో కాంగ్రెసు అసహాయోద్యమ సూత్రములనుండి వీడిపోలేదని స్పష్టముగా చెలుపబడెను. ఇది వరకు సభలలో తీర్మానించిన త్రివిధబహిష్కారము కాకినాడ సభలో మరల ఆమోదింపబడెను. శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి మహాత్ముడు: చెబుచును, తాను స్వరాజ్యపక్షమువారి కెట్టి అభ్యంతరములను గలుగజేయనని స్పష్టముగా బలికెను. ఇట్లు స్పష్టముగా ప్రకటించిన పిదపగూడ ఆయన నీచస్వభావముతో కాంగ్రెసు సంఘలగూర్చిన ప్రకటన జేసినని యనుట ఆయనగౌరవమునకు కళంకము చెప్పుటకు జేసినది తప్పవేరుగాదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమములో అత్యంతప్రధానమైనది త్రివిధబహిష్కార మని ఆయన యెల్లప్పుడును జేపుచుండెను. అట్టియెడ శాసనసభాబహిష్కారమునందు విశ్వాసము లేని వారు కార్యనిర్వాహకవర్గములో నుండరాదని ఆయన చెలిపినవో సమంజసముగా లేదని యెట్లునిందింపగలము? ఈవిషయము కాంగ్రెసుసభయందు చర్చింపవలె ననుటలో ఆయన నిరంతరత్యముగా నిర్బంధనల నేర్పాటు జేయుచుండేపలేదని విదితమగుచున్నది. శాసనసభలు న్యాయస్థానముల బహిష్కారములకు పునర్జీవన మొసంగజూచినవో కాంగ్రెసు సంఘనుండి జ్ఞానవంతులందరు బయటకు వెల్తురని మాంజీగారును అసంభవము. గాంధీగారు యాబహిష్కారములను పునర్జీవిత మొనర్చలేదు. అవి యిదివరకే కార్యక్రమమునందున్నవి. బహిష్కారము నిర్వాణకార్యక్రమము యారెండును కాంగ్రెసు ప్రక్రమనకు యుతులుగానున్నవి.

స్వరాజ్యపక్షము వారిని గాని, మరెవ్వరిని గాని కాంగ్రెసు నుండిలింగింపవలెనను ఉద్దేశ్యమే గాంధీగారికి

లేదు. కాంగ్రెసు క్రిడును సంతకము జేసినవో కాంగ్రెసు సభలలో పాల్గొనుటకు అసహాయవాదుల కెంతహక్కున్నదో వీరికిని అంతహక్కుగలదు. కాని ఆయన జేప్పడటచినదేదో స్పష్టముగానే యున్నది. అదేమన, ఏకారణముచేసిన కాంగ్రెసు రాజకీయములందు ప్రధానాంశమును త్రివిధబహిష్కారము నందు నమ్మకము చేడివనా చెల్లరు కార్యనిర్వాహకవర్గములలో నుండగూడదను ముఖ్యసూత్రమును గుర్తించుటయే. ఇదియే ఆయన గోరుచున్నది. నిర్వలప్రతిష్ఠతో గవ సంచువారందరికి యింతటి యభ్యంతరము చెలియును. అసహాయోద్యమమునకు శాసనసభాప్రవేశము సరిపడదు. కావున అసహాయోద్యమమునందు సంపూర్ణ విశ్వాసములేనివా రెవ్వరును కాంగ్రెసు కార్యక్రమముపట్లను, దానినిబంధనలపట్లను తమవిధ్యుక్తము నెరజేచ్చువారు గాబాలరనియే ఆయనభావము. అట్టియభిప్రాయము గలిగియుండుటయే మహాత్మునియందు గొప్ప నేరమని చలంచువారుందురా యని ఆశ్చర్యమగుచున్నది. గాంధీవంటి వానికిగూడ తనయభిప్రాయములు చెల్లడిజేసినపుడు మనకులో నేడో దురుద్దేశము గలిగియున్నాడనునంద తప్పినదిగాదు గదా యని విచారించవలసియున్నది. డా॥ మాంజీగారి యెడల మాకు చాలగౌరవము గలదు. గాంధీగారిసూచనగూర్చి ఆయన తొందరగా గావించినప్రకటనకు మేము అచ్చెరువొందలేదు.

ప్రజలలో ఆత్మగౌరవము విజ్ఞానము కలుగజేసిన మహానుభావుని అధికారమునుండి వీలి తిరుగబడుచుమను కాంగ్రెసులో నొక భాగమువారి బెడరింపులనుగూర్చి ఆంగ్లో - యండియనప్రతికలు, నిరంతరప్రభుత్వమువారి రెముకొనెదవో తెలియకున్నది.

నిర్వాణ కార్యక్రమము, త్రివిధబహిష్కారములయందు సంపూర్ణ విశ్వాసముగలవారే కార్యనిర్వాహకవర్గములందుండి వలెనను విషయమున కాంగ్రెసు ఎట్లు తీర్మానించిన అట్లు చేయుచునని మహాత్ముడు చెలిపియుండుటచే, మనరాజకీయ విరోధులగువారికి అనవరసముగా అవకాశ మిచ్చునట్టి అసంధర్భపు వాదములేవియు జేయరాదు.

(అమృతబజారు పత్రిక)

వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్ష మువారి సంకల్పము

కాంగ్రెసుసంఘలగూర్చి గాంధీగారుచెలిపిన యభిప్రాయము ఎట్లుండునో ముందుగా నూహించబడినదే ఆయన నను, స్వరాజ్యపక్షమునందు కొంతకలవరము గలిగించినది. స్వరాజ్యపక్షవిధానముపై గాంధీగారు వేసినభీరింగుండును గూర్చి నాలుగైదు రోజులనుండి చాల ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. కాని చాలమంది యివిగాంధీగారిస్వంతయభిప్రాయములు గావున చివరవరకు కాంగ్రెసు సంఘలయందు దుండవచ్చుననియే తలంచుచున్నారు. నెరాజంగజిలో జరిగిన రాష్ట్రీయసభయందు అత్యధికసంఖ్యాకులచే నామోదింపబడిన రెండుతీర్మానములనలన స్వరాజ్య పక్షమువారు కార్యనిర్వాహకవర్గములందుండుట యేగాక, కాంగ్రెసువిధానమును తమ శాసనసభాకార్యక్రమమున కనుకూలముగానుండునట్లు మార్చివేయ జూచుచున్నారని తెలియగలదు.

మొదటితీర్మాన మిట్లున్నది:— ఈసభవారు జార్జన్య రాహిత్యవిధానము అహింసాతత్వముల నంగీకరించుచు జేరారను హిత్యయొనర్చి ఉరిశిక్షపాల్యుడిన గోపిసాధనాగారి దేశభక్తి తమగౌరవమును చెలుపుచున్నారు."

శాసనసభలలో బ్రభుత్వమువారికి సహాయము జేయుటకు పాక్షికేయపడుటవల్లనే అసహాయోద్యమకార్యక్రమము నెరవేర్చుటకు మంచిసాధనమని భావించువారు, జార్జన్యరాహిత్యవిధానము నంగీకరించుచుగూడ హిత్య యొనర్చుటయే గొప్పగా భావించు వారిని దేశభావనము కొనియాడుటయందుగల అసందర్భమును తెలిసికొనజాలరు. ఏపాప మెరుంగని పాపని హిత్య యొనర్చు ప్రూరచర్యకన్న గౌరవించుటకు వేరొక ఘనకార్యమును గుర్తించజాలని వీరు రాజకీయసంఘలయందు దుండవలసిన కష్టపాటులలో నెయుండజాలరు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు ఆతిరేసినమైన నిబంధన, కర్తవ్యయందే గాక మనస్సునందు వాక్కునందు గూడ జార్జన్యరాహిత్యముగా నుండవలెనను నియమముగలరు. మైతీర్మానము బెంగాలుప్రజలస్వభావమునకు అగౌరవము చెప్పుచున్నది. దీని ఆశ్చర్యకరయేమో, ఉపయోగమేమో స్వరాజ్యపక్షమువారు చెలుపవలసియున్నది. కాంగ్రెసు క్రిడునకు విరుద్ధముగానున్న యాచర్యను చూచిమాడకున్నట్లు లూరకయుండవలసినదేనా? మహాత్ముడు, అహింసాసత్యముల పీఠగూడవనుచు గావించిన హెచ్చరికకు స్వరాజ్యపక్షము వారిట్టిప్రత్యుత్తరమిచ్చినవో కాంగ్రెసునకు వి నాశకాల మానన్నమగునని ఊహించవలసియున్నది.

రెండవతీర్మానము ఉప్పుపైనున్న ఎక్సైజుపన్ను గూర్చి యిరీతిగా నున్నది:— "ఉప్పు పండించుటకు అనేక వనరులు గల వంగరాష్ట్రమునందు ఉప్పు పండింపగూడదని శాసనము

గావించుట అన్యాయము కావున యీశాసనములను తీసివేసి, పృజాభిప్రాయ మందుకు న్యతిరేకముగా నుండునట్లు జేయవలెనని యీశాసనవారు వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారిని, శాసనసభలోని స్వరాజ్యసభ్యులను గోరుచున్నారు."

ఈ తీర్మానముయొక్క ఉద్దేశము నెల్లరు అంగీకరించెదరు, కాని కాంగ్రెసు సభ నిరంకుశాధికారమునకు సహాయము జేయునట్లునరించుట కిది యొకప్రయత్నము. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము పృకారము, యాసంస్థ శాసనసభలోని చర్యను మెచ్చుకొనజాలరు శాసనసభలద్వారా పృథుత్వమువారికి ఒత్తి కలిగించుటవలన పృజలపైనున్న భారమును తొలగింప నెంచదు. శాసనసభ్యులు దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమమున కనుకూలముగా నుండినను, పృజలు వారి సహాయము గోరగూడదని శాసించుచు నాగపూరు కాంగ్రెసులో నొక తీర్మానము గావించబడెను. కాని అసహాయోద్యమ కార్యక్రమము నామోదింపిన కాంగ్రెసు పక్షము వారే యిప్పుడు తాము స్వయంగా జేయవలసిన కార్యమును శాసనసభ్యులచే జేయించుకొనునంతటి అగౌరవమునకు పాల్పడుచున్నారు. కాంగ్రెసు సంఘలయందు శాసనసభ్యులు లేకుండ పవిత్రముగా జేయనెంచిన గాంధీగారివిధానము కిది యొక అడ్డుగా జేయవలసింది. చివరకు, లాలా లజపతిరాయగారిచే గూడ జాతీయస్వభావమేయు లేదని నిందలుబడసినట్టిదియు, వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షమువారిప్రాణ మైనట్టిదియు అగు పాక్ష మరల ఆమోదింపబడినది. బహుశ, గాంధీగారి ప్రకటనలచే దగిన చురకలవలన నెరజంగజిలో దానిని మరల ఆమోదింపటకు ఉత్సాహముగలిగి యుండును బెంగాలులోని స్వరాజ్యపక్షమువారు యిచ్చుట కాంగ్రెసుసంస్థచే కాంగ్రెసు విధానమునకు క్రిడునకు విరుద్ధముగానున్న చర్యలను జేయించుచున్నారు. అందుచే కాంగ్రెసుసంస్థలగూర్చి యేదోయొకటి సత్యముగా నిశ్చయింపవలసియున్నది. అసహాయోద్యమమును వీడజాలము. కాంగ్రెసు యిదివరకు గావించిన తీర్మానములప్రకారము ఆచరించుటకు నిరాకరించినవో పంచవిధబహిష్కారము అహింస, సత్యవ్రతములు రాజకీయ పునరుద్ధారణకు ముఖ్య వశ్యకము లని ప్రబోధము జేయుటకు వేరువిధములుగా ప్రయత్నములు చేయవలసియున్నది.

ముప్పన సోమరాజు అండు వీరాజు.

వెద్దాపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన
స్వదేశము
1913 సంవత్సరం
నుంచి మేము మనదేశము
సంబంధించుచున్న పట్టు
తో మాఫ్యాక్టరీ లోనే
వడుకట, నేయట, రం
గులుచేయట మున్నగుప
నలకలన వివిధకముల

నస్త్రములపనులరంగలతో చిక్రివిచిక్రిమైన రీసాదా అంచులు కమ్మలతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు మిక్రియించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రిలీ వ అభిలభ్యరత కాంగ్రెసువక్తప్రవక్తమున మాబట్టులను ప్రదర్శించుటలకు అనిదేశములోని పట్టునస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువనాణ్యమైనవిగా అంగరప తెలిసేయన్నది. ప్రదర్శనమునకుంచి వ్రాయుచు మాబట్టులనుగుంచి పీయూషకాంతిహోషు గారు అమృతబజారు పత్రికయందు ఇట్లువ్రాసిరి:

"... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్న మరెంతర ప్రజాసూత అన్నిరకములఖద్దరున్నా ప్రదర్శించిరి. ఇకనునంద రోకలను, అందరిని ఇచ్చట ఏకరపుపైట్టుటకు వీలులేదు. పట్టునస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. వెద్దాపుర వర్తకులు ముప్పనసోమరాజు వీరాజుగారు పట్టుకెత్తిరి మునుమును ధోవతులును వర్తుగుడ్డలును కొలుగుడ్డలును తలగుడ్డలును చీరలును నున్నగురకములు ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అస్సామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి "

పట్టునస్త్రములగురించి వ్రాయుటలో మాకంపె?యొక్క అడ్డెన్నును రకములను పులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశీకర పుత్రులలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీనభిగృహి పరిచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిస్థితియు నందును మాబట్టు గొరకును.

కొందరువర్తకులు తమూరుచేయుచున్న రకములలోనే నాణ్యము లేకున్నామున బట్టలనుమిక్రియించి మారకములని మోసపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తగారు మాప్రతిబట్టయందు పుండేమాటేదో మార్పును ఇందున ప్రచురించితిమి,

శ్రీ మొగిలీశ్వరస్వామి

విశ్వలీలాప్రపంచమునందుగల మండలము లన్నిటికన్న మిన్నయగు ప్రఖ్యాతిగాంచిన చిత్తూరుమండలములో బంగారు పాళ్ళం జమీనుకు చేరి దేవతాస్థానమునకు పశ్చిమభాగం బున సాక్షాత్తు ఈశ్వరనిమహిమచే నలరారు మొగిలి అను గ్రామం బొంతుగలదు. అది మరరాసునుండి బొంబాయికి పోవురోడ్డులో చిత్తూరునుండి 18 వ మైలున రోడ్డుమీదుగా నున్నది. అక్కడ పురాతనమైన ఈశ్వరాలయ మొకటిగలదు. ఆలయప్రాకారమునకు లోపల దక్షిణపుత్తణ్ణుగ నొకకోనేరును దానినానుకొని పశ్చిమభాగంబున సుమారు రేబదిఅడుగులలోతుగల మంచినీళ్లుగలయొ నొకటిగలదు. ఆబగ్గమున కోనేటి కిని మధ్య సుమారు 3 అడుగులదూరమున 5 అడుగుల పొడవున గల నందికోటిద్వారా నీళ్లు ఏక ధారగా కోనేటియందు పడు తుండుగలదు. ఆబగ్గ యిటువంటి ఔషధకాలము లెన్నివచ్చినను నీళ్లు తలుగదు. నందికోటిగంటా నీళ్లువచ్చుటయు సేమాత్ర మును తగ్గదు. ఇది యొక గొప్పమహిమయని జనులు దేవతా కొనుటను ఒప్పవనియున్నది. ఆలయములోపల స్వయంభువు లింగమున్న కామాక్షిమాంబయను అమ్మవారిన్న పూర్వలచే ప్రతిష్ఠించబడియున్నది. స్వామివారికి శ్రీ మొగిలీశ్వరలు అని పేరెడియున్నారు. ఇచ్చట మహాశివరాత్రికి గొప్పబహుళ్యసము జరుగను. ఆయుర్భవమునకు సుమారుమప్పదిమైళ్ల దూరమునుండి విశేషసయినజనులు వచ్చెదరు. ప్రార్థనలుశ్రద్ధించియు, ప్రార్థనలుచేసికొనియు పొయిదరు. శివరాత్రినాడు ఇచ్చట నొకమహిమ జరుగుటవల్ల జనులు విశేషముగా వచ్చెదరు. అదేమన, శ్రీలకుండు పీఠాచార్యులు బోగొట్టి బిడ్డలులేనివారికి సంతానములనిచ్చుచుండువంతి. అందుకు నిదర్శన ముగా అట్లే యిప్పటికిని జరుగుతూయున్నది. బిడ్డలులేని శ్రీలను శివరాత్రినాటిరాత్రి ఆకోనేటియందు స్నానము చేయించి తడిబట్టలతోటి స్వామివారి సన్నిధానమందు వరము వేసిన అప్పటి చరిత్రాధ్యయనముడ తెలియక అకస్మాత్తుగా ద్రేహప్రభృతిపై నిద్రవచ్చుటయు ఈశ్వరుడు వార్లస్వప్నమున అనేక విషయల ప్రత్యక్షమయి పుత్రభక్తచేయుటయు గలదు. బిడ్డలవరమునకే చాలమందిశ్రీలు వచ్చెదరు. ఇవిగాక యింకొక మహిమయుగలదు. అదేమన, సంతానములేనిశ్రీలకు పీఠాచార్యులు పట్టియుండినయెడ మంత్రతంత్రవిశిష్టలులేక దేవతా సేవయందు స్నానముచేయువారికి ఆవేశముతో నాడుటయు అనివిడిచినతర్వాత తప్పక బిడ్డలుకలుగుటయు కలదు. శివరాత్రి వ్రతము సల్పి నిమిత్తము మొగిలీగ్రామమునకు వావల నని పుత్రయిండ్లవల్ల ప్రయాగముచేయువారికి ఇంటివద్దగాని లేక దోవలోగాని పీఠాచార్యులుచేయుచు శ్రీలు ఆవేశరూపముగా ఆడుటయు కలదు. ఈమహిమచే జనులు యెటుకు కారణము న్ను ప్రఖ్యాతికి ములమయ్యెను. ఈపీఠాచార్యులవేడుక చూచుటకే చాలమంది యువకులును, పడుమవాండ్రును వచ్చెదరు. ఈ ఆలయము ప్రతిష్ఠచేసినవారు సరిగా ఇప్పటివరకు తెలియదు గాని యిప్పటికి సుమారు 10 తిరములుగా బంగారు జమీన్దార్లవారి యాధిపత్యముక్రింది నున్నది. ప్రహళ్యత్సవమునకుగాను సాలు 1 కి వేయిరూప్యములను నిర్వహింపవలెనైవేద్యదులకు నెల ఒకటికి ఏబదిరూప్యములను నెలవారముల యుత్సవమునకును ఆరుద్రా నక్షత్రమునకును సుమారు డెబ్బది రూప్యములను జమీన్దారువారే యిచ్చుచున్నారు. ఈ యాలయమునకు జమీన్దార్లవారుతప్ప నితరపోషకులు ఏ వ్యయము లేదు. మొగిలీగ్రామ మేమియు నెడదగిదు, అర్చకులు ఇతరపరిచారిక సిబ్బందిలయిండ్లుమాత్రము ఆలయమునకు తర భాగమందు రోడ్డుకు ఇరుప్రక్కల నున్నది. ఆలయమునకు చుట్టుప్రక్కల చిన్నచిన్నగ్రామము లున్నవి. ఆయాలయము నకు ఎదురు జమీన్దారువారిభవన మొకటియున్నది. ఉత్సవ కాలముందుమాత్రము వారచ్చటనే మకాంచేయుదురు. యాత్రకు లకు ఒక చిన్నసత్రి మున్నది గాని సౌకర్యములేదు. ఇటువంటి ఔషధకాలములో యాత్రకులకు నీటినించి చాలక్కష్టమందినవతులు కిలుగజేయుటకు నీలున్నది గాని ప్రత్యుత్సాహముని తోచుచున్నది. అర్చకులకున్న ఇంటిసిబ్బందిలన్నయి నామధూము లున్నవి. అందు మందినంబట్టి వచ్చుచున్నవి. దేవాలయమునకు సంవత్సరమొకటికి వేయిరూపాయలు సంబంధపచ్చుచుండిన గ్రామమొకటి యినామఉన్నది. అదిఇప్పుడు జమీన్దార్లవారి యాధిపత్యముక్రిందనే యున్నది. ఇప్పుడు ఖంతవరుంబడి వచ్చునని తోచదు. ఆలయమునకు పోషకులు

ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాపీఠము

గౌతమాశ్రమము, కోవూరు - గోదావరీతీరము
ఈ యాశ్రమమున విద్యాలయము ౧౨ వత్సరముల నుండి యవిచ్ఛిన్నముగా జరుగుచున్నదని యభిలాంభిచేతము నకును తెలియును. ఇప్పుడు విద్యాలయమునకు విరామకాలము. మరల శ్రేష్ఠ బాల రోజున విద్యాలయము తెరచుచున్నాము. ఇందు ప్రత్యేకకాస్త్రవరమునకులయు పండితమండలియున్నది. ఆంధ్రము, తర్కవ్యాకరణములు, పూర్వోత్తరమిమాంసలు స్మారము, వేదము, సాహిత్యము, హిందీ, జ్యోతిషము, చదువునకుటకు వసతులున్నవి. ఇచ్చట ప్రతివత్సరమును జరుగువేదకాస్త్రపరిషత్తుచే నీసంస్థయాంధ్రలోకమున నెల్ల ప్రఖ్యాతహిందీయే యున్నది. సంస్థకు 1,00,000 (లక్ష) లయాస్తి కలిగి శాశ్వత ఫల్యుర్యమున కేలోటునులేకయున్నది. ప్రస్తుతము 50 మంది విద్యార్థుల హితాన్నిదానము చేయుటకు వీళ్లున్నవి.
ఉద్ధృగ్ధవమును, కావ్యపాఠమును, చేయువిద్యార్థుల నేగాక, అక్షరాభ్యాసముతో మొదలిడుబాలురను చేర్చికొని వారికి విద్యనగరపు విభానాధికముకూడ కలదు. ఇంతియొగాక నాంగ్లమున కొంత జ్ఞానముకలిగి సంస్కృతాంధ్రసాహిత్యముల జరుప నిచ్చుగిందు విద్యార్థులకుకూడ నీవిద్యాలయమునందు తావుకలదు. ఉచితముగ భుజించువిద్యార్థులనేకాక భోజనమున కగవ్యయము నిచ్చి విద్యార్థ్యాసము చేయవలచిన బాలురను కూడ చేర్చుకొందుము. వారుపసిబాలురయిన వారికితగు వసతు లుకల్పింతుము. పీఠికాపురవిద్యార్థిక్షేత్రలకును, వైకుంఠపీఠాదేశీ జరుగు మా విద్యాపీఠ పరీక్షలకును గాక దొరతనమువారి విద్యాకా, శిరోమణి పరీక్షలకు కూడ తయారు చేయు కాళు కలదు.
విద్యాలయము తెరచినతేది మొదలు నెలరోజులలోపున అనగా ఆషాఢ బ 2 లోపున వచ్చినట్టియు, దరఖాస్తులను పంపినట్టియు, విద్యార్థులను మార్చిమే చేర్చుకొందుము. కావున నాంధ్రగీర్వాణభాషాపరనాభిలాషుగల విద్యార్థులందరును త్వరలో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. ఏబది సంఖ్య సంపూర్ణమైన పిదప హితాన్నిదానము చేయు విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట నాపివేయుదుము.
విద్యార్థులు లేమ దరఖాస్తులతో తమ పోషకులయొక్క గాని తల్లిదండ్రులయొక్కగాని యనుమతిని గొనిరావలయును. స్వయముగ వచ్చెడి విద్యార్థులు అనుమతిగొని వచ్చిన జాలును. త్వరలో దరఖాస్తులను పంపుకొనుడు.
కోవూరు } కురుగంటి సీతారామయ్య }
6.6.24 } పరిధానాచార్యుడు.
జమీన్దార్లవారుగా నుండుటవల్ల శ్రీ మొగిలీశ్వరస్వామియే వారి యిలువేల్పుగా నున్నారు.
మొగిలీగ్రామమునకు దక్షిణమున 4 మైళ్లదూరమున దేవ గిరియను నొకకొండ యున్నది. కొండ ప్రభాగమున నొక విశాలమైన బండయున్నది. అక్కడ మునుపు ఉత్సవముజరుగుచుండునట్లు కొన్నినిదర్శనములున్నవి. అబంధ కు తరభాగంబున నొకదోవనుండ క్రిందికి దిగినయెడల అక్కడ నొకదోవ యు నొక గహద్వారమును నున్నవి. మొదట స్వామివారి చరిత్ర అక్కడనుండి బయలుదేరినట్లు నొకవవంతి కలదు.
పి. వెంకట్రామారెడ్డి,
వెంకటగిరి, చిత్తూరుతాలూకా.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి హస్తాభాషము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, భూతివైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకే తమ సాలు విచిత్ర వివోదవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని మామముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీమముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మామలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 లు (211888-6) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

సమకాలికాభిప్రాయములు

కాంగ్రెసు పరిపాలనము
“అసోషియేటెడ్స్ ప్రెస్సు” వారి ప్రతినిధిలో మచ్చుటిమచు గాంధీ మహాత్ముడు “సమస్తీపభుత్వమునందు నాకెప్పుడును విశ్వాసము లేదు. అందును కేవలము వ్యతిరేకములగు అభిప్రాయము లున్నపుడు సమిష్టిప్రభుత్వము అసలే తనికెరా” దని చెప్పి, కాన్సిలులో ప్రతిష్టంభన మాచరించుటయందు విశ్వాసము గలవారి నందుచే వెంటనే కాంగ్రెసుపరిపాలనలో దమకుగల యుద్వోగములకు రాజీ నీయవలయునని కోరుచున్నాడు. మహాత్ముడు స్వరాజ్యపక్షము కేవలము సాహాయక పథముగా భావించెననుట విస్పష్టము. అందుచేతనే ప్రతిష్టంభన ధర్మమును ఆచరింప వలదనికూడ స్వరాజ్యపక్షమునకు బోధించెను. స్వరాజ్యపక్షము “ప్రతిష్టంభన” సిద్ధాంతము సాహాయ్య నిరాకరణధర్మమునకు విరుద్ధము కాదని భావించుచున్నది. “కానన సభాప్రవేశము” “ప్రభుత్వసాహాయ్యము” రెండును ఒక్కటి కాజాలవని స్వరాజ్యపక్షమువారి నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రభుత్వ కార్యక్రమమును కాననసభలో బ్రవేశించి భగ్నము కావించవలయు నను నున్నతాదర్శముతో స్వరాజ్య పక్షము జీవితమును ప్రారంభించి నేటివరకు నదేవిశ్వాసముతో నున్నది. అట్టి స్వరాజ్యపక్షవిశ్వాసమును తృణీకరించి కానన సభలో బ్రవేశించెడలవారు సాహాయ్య మాచరింప సాధ్యమైనపుడే ప్రవేశింపవలయు ననియు స్వరాజ్యపక్షము కార్యక్రమమును మాధుర్యకానవలయు ననియు, కాంగ్రెసు పరిపాలనము నుండి తొలగిపోవలయు ననియు ఆదేశించుట విచారకరము.
(స్వరాజ్యపత్రిక)
ఇందువల్ల అందరికి తెలియపర్చేదియేమనగా:-
నో టీ సు
T. E. 77763 } రు గల రూ 100-0-0 నోటు
నాతాల్కు 16 10.12.19 } లో ఒక ముక్కపోయినది. సదరుముక్క యెవరికి అయిన దొరకినయెడల నాకు తెలియపర్చవలసినది.
3.6.24 నూతులపాటి వీరయ్యనిశాని
అదేమన. నూతులపాటి వీరయ్య సా|| వైకుంఠపురం
తాడికొండపోస్టు గుంటూరుతాలూకా గుంటూరుజిల్లా.
చిరకాలమునుండి విడువక
కరీరమునందు జీరించిన, వ్యాధులు
అత్యద్భుతముగా కుదురుట.
తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కావరస్తులును,
ప్రస్తుతము చెన్నపురి జార్జిటవును, ఆర్మీయకాఫీ
72 వ, గృహమునందు కాపురమున్న, పండిత
స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల వారి ఆయుర్వేదా
షధములు అచిరకాలముతోనే, అత్యద్భుతముగా
గుణమిచ్చుచున్నవని, బ్రహ్మానందముతో నేను ప్రజ
లకు విన్నవించుచున్నాను.
బలహీనతయును, రక్తము చెడుటచే, కరీరము
బిరుసెక్కి చర్మము నల్ల బారుటయును, మొదలు
నందు ముంటయును, ఎల్లప్పుడును బద్ధకముగా
నుండుటయును, మొదలగు వాటిచే నేను 20 సం
వత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. నేను 6
మాసములు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల
వారి యొద్ద మందు సేవించగా నారోగములు
మాయమైనవి. ఉబ్బసము, అతిమూత్రము మున్నగు
వ్యాధులను వారు బాగుచేయుచుండగ నేను స్వయ
ముగా చూచితిని.
వారి మందులు యెక్కువ ఖరీదయినప్పటికిని
ఎట్టి వ్యాధులనైన అతిశీఘ్ర కాలములోనే కుదర్చ
గలవు.
పి. మై కే లు
కెల్లెట్టు హైస్కూలు, తిరువళ్ళక్కేరి,
25-11-21 (శిశుప్రకటన) మ (దా ను,

అమృతాంజనము

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి నెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0
ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తేలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

వేలకు మందు

వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈనూనెను తలకు రాచి పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకు హాని కలుగజేయక వెండ్రుకలు వెనుగును.

రోమహర్షి డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు చెండుమీసములలో మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్కిరిచి, మంట కలుగదు. రోమములు రాలిపోవును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

సవనాగరికమునకు తెగిన సొగసైన గాజులు

ఎస్ క ము గా జు లు

3, 4 సవరములలో తెయారు చేయవచ్చును. చేవారముతో సహా మహాజిత 1-కి రు. 10-0-0.

పట్టెలుతీర్చిన డైమండు గాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును.

మహారి చేదాముతో సహా జిత 1-కి రు. 10-0-0 సవరము బంగారుకు పూచీయవచ్చును.

(3) 172, పుట్టుగలపందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు 212, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతమైన మాత్రలు మొదటిరకం కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారముగల నవమూలికలు చేర్చి కర్మాగారమునందు ఉత్పత్తిచేయబడినవి. ఆత్మీయతగల వీరస్తుతాని యిందులో చేరుటలేదు. కసిబిడ్డలు, బాలుర, బాలికలు, యశ్వముల, కరణులు, మునలివారు ప్రతియొక్కరు దీనిని సాధారణరంగులు లన్నిటిని ఆన పోషకములతో వాడకపోయి డిడ్డలకు, బాలింతలకు ఇది సంజీవినంటిది. వేసకువల బుడ్లు ఖర్చు అగుచున్నది 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్లుగల 1-4-0 పొట్టు ఖర్చు చేయవచ్చును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన బొంబాయి అది ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యేలాటి సంజీవామేలేదు. తప్పక వాడి చూడుడు.

(1) సారస్వతాసవం:—రక్తగృధ్రిని, బుద్ధిగతసాదిని, జ్ఞాపకశక్తిని, హృచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—చిన్న పిల్లలకు! బలమిచ్చు దివ్యవహు. తీపుగానుండును. గుణ మత్యయ్యతము 0-12-0.

భావనభీరక రసాయనం:—చిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కలుగవలె పోవును. రు. 1-0-0.

వాతగజకేసరి లేహ్యము:—సర్వవాతములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము, మొదలగువా కి పెట్టివది విడుదల 2.

మా బొంబాయిల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకదాని మాత్రము కొనిన పిదప ఎన్నడును మాత్రము కొనినదని మాత్రమును.

పాశెపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు, శ్రీ సీతారాధునికైడ్యకాల, మైసూరు.

శృంగమానుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన రంపయ్యుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిబ్బి పైజా ౧౮౦ పేజీలు: వెల రూ 1-0-0

ఒకసారి మొత్తముగ కొనుగారులకు కవీంద్ర నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

మెన్దరిజము నేర్చుకొనుడు

మెన్దరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, మెన్దరిజ హోయమున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు విపులముగ మర్మ రహితముగ గురువు లేకనే ఆ భ్యాస యోగ్యముగ రచింప బడిన సమృద్ధిగాన గ్రంథము తత్ విద్యా వ్యాపకాద్దేశ మతో వెలతగ్గించి

ఒక రూపాయకు

మాత్రమే అమ్మబడును. వి. పి. ఛార్జీ నాలుగుసార్లు ఆ డెన్:—

మేనేజరు హిప్పటిక్ హోము, ఏలూరు

మొదటి బంగారు

వివాహమానము

లాండ్ రెవెన్యూ అదృష్టమునకు మార్గములేదు

మానము లేదు

ఏదైన రాకపోవుటలేదు

పకటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయకు ఖర్చుచేసి 82 ఆశంకనిగ్రహ మాత్రముల కొనుగడు. బలహీనము, అజీర్ణము, మానస కారీ సంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాపంచలై పోవును. దానిని ఉపయోగించవలసిన "దానియొక్క కలక బంగారము నకు" శమానముని తెలుపుచున్నాడు.

పూర్తి కాటలాగవకు (కాయము).

ఆతంక నిగ్రహ బొంబాయి, 26 బ్రాడ్వే మదరాసు.

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈమాత్రల సుపయోగించుటవలన శైత్యపు తలనొప్పి, పిండి తలనొప్పి వెంటనే జోవును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చాకులు - తాళములు

మంగళలింగములు.

ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినవి మేలయినవి.

వెంటనే ధరలక్కాటలాగకు ప్రాయము.

వి. పి. ఛార్జీ రు. ౧౦౦ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్సు cel. 8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రెస్. "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.